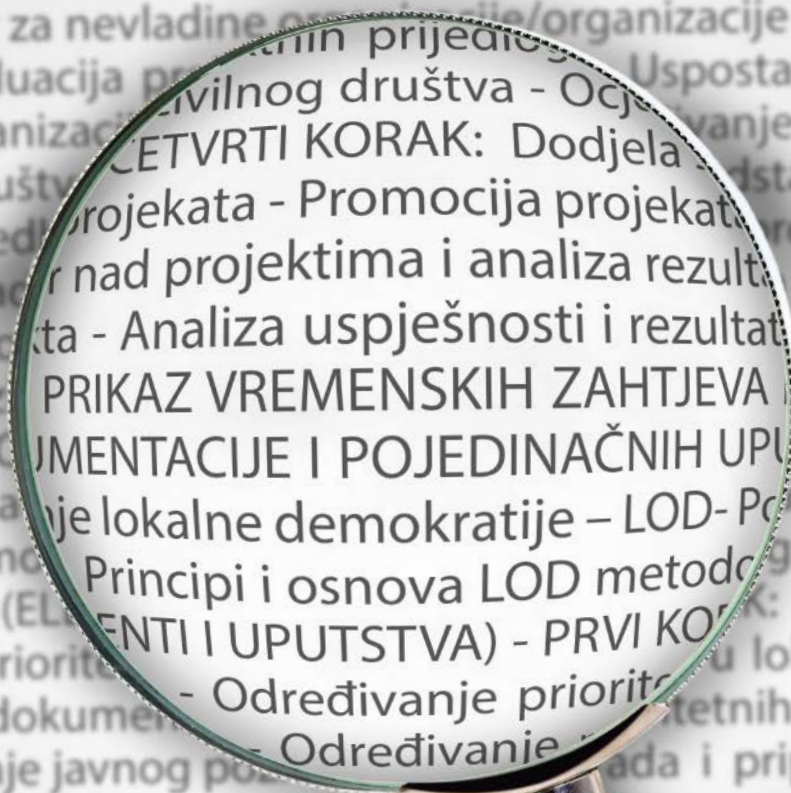

LOD METODOLOGIJA ZA DODJELU SREDSTAVA ORGANIZACIJAMA CIVILNOG DRUŠTVA

Praktični priručnik

Projekt finansira
Evropska unija

Ministarstvo pravde
Bosne i Hercegovine

Empowered lives.
Resilient nations.

LOD METODOLOGIJA
ZA DODJELU SREDSTAVA
ORGANIZACIJAMA CIVILNOG DRUŠTVA
Praktični priručnik

Voditelj tima:

Samir Omerefendić, voditelj Projekta jačanja lokalne demokratije (LOD), UNDP BiH

Autorski tim UNDP BiH:

Siniša Ignjatić, koordinator za monitoring i evaluaciju, LOD; Namik Hadžalić, koordinator za razvoj kapaciteta, LOD; Sanja Bokun, koordinatorica za operacije i grantove, LOD; Damir Žarak, saradnik za monitoring, LOD; Branka Matić, saradnica za monitoring, LOD; Zlatko Abaspahić, stručni saradnik, LOD

Urednički tim:

Samir Omerefendić, voditelj Projekta jačanja lokalne demokratije (LOD), UNDP BiH, Siniša Ignjatić, koordinator za monitoring i evaluaciju, LOD, UNDP BiH

Posebno priznanje upućujemo:

Slavki Alagić iz Ministarstva pravde BiH, i Džemalu Hodžiću iz Delegacije Evropske unije u BiH, zbog značajnog doprinosa u razvoju politika i rada sa civilnim društvom i korisnih savjeta za unapređenje LOD projekta i LOD metodologije.

Naročitu zahvalnost upućujemo:

Vesni Travljanin i Elviri Imširović-Bolić iz Saveza općina i gradova FBiH, te Aci Pantiću i Goranu Rakiću iz Saveza opština i gradova RS, za sveukupnu podršku u organizaciji javnih rasprava za jedinice lokalne samouprave u BiH i promociji LOD metodologije.

Projektni tim želi istaknuti doprinos u osiguranju zastupljenosti principa ravnopravnosti spolova, kako u teorijskom tako i u praktičnom dijelu LOD metodologije:

Ani Vuković iz Gender centra FBiH, Spomenki Krunić iz Gender centra RS i Klelji Balta.

Izražavamo dužnu zahvalnost, za stručnu ocjenu (peer review) i doprinos u pripremi priručnika, koju su dali:

Adela Pozder-Čengić, koordinatorica Sektora za ruralni i regionalni razvoj, UNDP BiH; Marina Dimova, savjetnica za lokalnu upravu, UNDP BiH; Aida Laković-Hošo, voditeljica Projekta integrisanog lokalnog razvoja (ILDLP), UNDP BiH; Renata Radeka, UNDP; Michaela Lednova, RBEC UNDP; Arlett Stojanović, GiZ.

Zahvalnost upućujemo konsultantima:

Elmidi Sarić, Merimi Avdagić i Zlatku Sariću na korisnim savjetima u procesu izrade ovog dokumenta.

Tehnička pomoć u pripremi teksta za štampu (abecednim redom):

Erna Hrnčić, Enes Ukić, Ida Cico-Lučić, Leila Kulenović, Lillian Palmbach, Maja Veljo, Una Mesihović.

Poštovani čitaoci/čitateljice,

Dinamično i vitalno civilno društvo, koje omogućava dobrovoljne i kolektivne aktivnosti građana motiviranih zajedničkim interesima, ciljevima i vrijednostima, nužan je uvjet za Bosnu i Hercegovinu (BiH) da postane snažnija i jedinstvenija država.

Vlasti na svim nivoima treba da nastoje osigurati podsticajno okruženje za civilno društvo kroz neophodnu podršku i resurse kako bi doprinijele pozitivnim društvenim promjenama i kako bi podstakle građanski aktivizam. Organizacije civilnog društva (OCD) više nego ikada do sada u historiji BiH doživljavaju se kao ključni akteri u stvaranju demokratskog društva kroz aktivnosti koje život običnih građana čine boljim.

U proteklih pet godina inicijativa Jačanje lokalne demokratije (LOD), koja je finansirana sredstvima Evropske unije, bila je vodilja naših težnji da objedinimo nastojanja lokalnih vlasti i civilnog društva na poboljšanju kvaliteta života građana. Kroz sve tri svoje faze projekat je urodio istinskim partnerstvom s akterima civilnog društva na lokalnom nivou.

Lokalne vlasti i OCD zajedno su primijenili LOD metodologiju, koja je razvijena kako bi se zadovoljile potrebe lokalnih vlasti u BiH za poboljšanjem mehanizama finansiranja, angažmana civilnog društva i javne potrošnje.

LOD metodologija ima za cilj da usmjeri općinsku potrošnju namijenjenu OCD na prioritete zajednice. Utemeljena je na najboljim praksama Evropske unije i ima na konkurentnosti zasnovan projektni pristup isplati javnih sredstava za OCD. Metodologija je razvijena i testirana u više od 40 općina i gradova u BiH, te služi kao korisno sredstvo lokalnim vlastima za unapređenje lokalne demokratije kroz transparentnost i inkluzivnost u donošenju odluka.

Alati koji su dati u sklopu ove publikacije sadrže vodič korak-po-korak, počevši od prepoznavanja i definicije problema, preko planiranja i izvršenja, do monitoringa i evaluacije tokom cijelog godišnjeg budžetskog ciklusa. Time će pomoći lokalnim samoupravama da standardiziraju svoj rad i poslužiće kao sredstvo za OCD da se više fokusiraju na stvarne potrebe svojih korisnika.

LOD metodologija se već primjenjuje u praksi u cijeloj BiH, a sada služi kao najbolja praksa u zemlji i regiji. Iako je kreirana i testirana na lokalnom nivou, ova metodologija je u potpunosti primjenjiva i na više nivoe vlasti.

Uvjerem sam da će primjena ovakvih praksi osnažiti vlasti, koje u saradnji sa civilnim društvom rade za svjetliju budućnost Bosne i Hercegovine.

Yuri Afanasiev,
rezidentni predstavnik

Citizen-oriented and efficient local self-governance is important for the European Union but also for everyone in Bosnia and Herzegovina. The EU works with authorities in the country, civil society and our international partners in order to achieve that goal. One of the best examples is our LOD Project - Reinforcement of Local Democracy - which aims to establish permanent partnership between civil society organisations (CSOs) and local authorities.

After successful implementation of two phases, we decided to support the third phase of the project with two million Euro allocated in the 2011 Instrument for Pre-Accession Assistance. LOD III started in June 2012 and is implemented by the United Nations Development Programme in Bosnia and Herzegovina (UNDP BiH).

A methodology for allocation of public funds to CSOs was developed in LOD I and LOD II. It provides a transparent distribution system and efficient response to the actual needs, identified in local development plans and strategies. This will strengthen trust between local authorities and the civil society sector thus improving communication between these important pillars of any democratic society.

Also, it will ensure greater accountability of the civil society in terms of justifying expenses and providing the best value for received funding. A further important aspect of the set of instruments (project documentation for CSOs, evaluation, reporting and monitoring tools) encompassed within the LOD methodology is that, although primarily intended for the local self-governance units, it is a flexible and adjustable tool. Therefore, it can be used at other levels of authority, or in any public institution, for allocating funds to the civil society organisations. It is important to stress that LOD methodology is the first inclusive and transparent set of tools and procedures that positively influence public administration reform and strengthen the trust between citizens, civil society and local governance. Proper use of the methodology will improve the quality of services that NGOs provide to their members and citizens.

We would like to encourage organisations of civil society to specialise and professionalise their activities by adopting a longer-term planning, becoming more responsive to local needs and less dependent on the donor priorities of the day.

29 municipalities in Bosnia and Herzegovina benefited from phases one and two of the project. I am glad that eleven municipalities participate in LOD III. Bosanska Krupa, Čapljina, Kozarska Dubica, Livno, Lukavac, Ljubinje, Novi Grad, Srbac, Stari Grad Sarajevo, Teslić and Žepče joined the project which should assist them in improving contacts with civil society in their area. It should build and strengthen partnership which will enable progress and development of their communities.

All levels of government and different parts of the society have an important role to play in the European integration process. That includes local authorities as well as civil society.

I wish the best of luck to all participants in the project and look forward to seeing the results achieved.

Ambassador Peter Sorensen
Head of the Delegation of the European Union to Bosnia and Herzegovina/
EU Special Representative

NESLUŽBENI PRIJEVOD

Efikasna i ka građanima orijentirana lokalna samouprava od važnosti je kako za Evropsku uniju, tako i za sve u Bosni i Hercegovini. Na postizanju ovoga cilja, EU saraduje s vlastima u BiH, civilnim društvom te našim međunarodnim partnerima. Jedan od najboljih primjera za to je i naš Projekat jačanja lokalne demokratije – LOD projekat – koji ima za cilj uspostavljanje trajnog partnerstva između organizacija civilnog društva (OCD) i lokalnih vlasti.

Nakon uspješne implementacije dvije faze, odlučili smo treću fazu ovog projekta podržati sa dva miliona eura, izdvojenih u okviru sredstava iz Instrumenta predpristupne pomoći za 2011. godinu. LOD III započeo je u junu 2012. i sprovodi ga Razvojni program Ujedinjenih nacija u Bosni i Hercegovini (UNDP BiH).

Metodologija za dodjelu sredstava iz javnih fondova za OCD izrađena je tokom LOD I i LOD II projekata. Metodologija obezbjeđuje transparentan sistem raspodjele finansijskih sredstava i efikasan odgovor na stvarne potrebe identificirane u lokalnim razvojnim planovima i strategijama. Time će se ojačati povjerenje između lokalnih vlasti i civilnog društva i prema tome unaprijediti komunikacija između ovih važnih stubova svakog demokratskog društva.

Takođe, metodologijom se osigurava veća odgovornost civilnog društva, kod pravdanja utrošenih sredstava i njihovog optimalnog iskorištavanja. Premda je prvenstveno namijenjena jedinicama lokalne uprave, dodatni značajan aspekt ovog seta instrumenata (projektna dokumentacija za OCD, alati za potrebe evaluacije, izvještavanja i monitoringa) obuhvaćenog LOD metodologijom, jeste njena fleksibilnost i prilagodljivost. Zbog toga ju je moguće koristiti i na drugim nivoima vlasti ili u bilo kojoj javnoj instituciji, za potrebe izdvajanja sredstava namijenjenih organizacijama civilnog društva. Važno je naglasiti da LOD metodologija predstavlja prvi inkluzivni i transparentni set alata i procedura s pozitivnim uticajem na reformu javne uprave i jačanju povjerenja između građana, civilnog društva i lokalne uprave. Odgovarajućom primjenom metodologije unaprijedit će se kvaliteta usluga koju nevladine organizacije (NVO) pružaju svojim članovima i građanima.

Željeli bismo podstaknuti organizacije civilnog društva da specijaliziraju i profesionaliziraju svoj rad tako što će usvojiti dugoročno planiranje i uskladiti se sa lokalnim potrebama, te biti manje ovisne o trenutnim prioritetima donatora.

Od prve i druge faze projekta koristi je imalo 29 općina u Bosni i Hercegovini. Zadovoljstvo mi je da u LOD III projektu učestvuje jedanaest općina. Bosanska Krupa, Čapljina, Kozarska Dubica, Livno, Lukavac, Ljubinje, Novi Grad, Srbac, Stari Grad Sarajevo, Teslić i Žepče pridružili su se projektu što će im pomoći da unaprijede kontakte sa civilnim društvom čime bi se trebala izgraditi i ojačati partnerstva koja će omogućiti napredak i razvoj njihovih zajednica.

U procesu evropskih integracija važnu ulogu imaju svi nivoi vlasti i različiti dijelovi društva, što uključuje i lokalne vlasti te civilno društvo.

Učesnicima u projektu želim sve najbolje i nadam se i unaprijed radujem njegovim rezultatima.

Peter Sorensen, ambasador
šef Delegacije Evropske unije u Bosni i Hercegovini/
specijalni predstavnik EU

SADRŽAJ

LISTA PRILOGA.....	8
SKRAĆENICE.....	9
1. UVOD.....	10
1.1. Opće informacije o projektu Jačanje lokalne demokratije – LOD.....	10
1.2. Pozadina razvoja LOD metodologije i osnovni pojmovi.....	11
1.3. Principi i osnove LOD metodologije.....	14
2. KORACI U PROVEDBI LOD METODOLOGIJE (elementi i uputstva).....	17
PRVI KORAK: Analiza postojećih problema i određivanje prioriteta.....	17
2.1. Određivanje prioriteta u lokalnoj zajednici i analiza strateških razvojnih dokumenata.....	17
2.2. Određivanje prioritetnih oblasti.....	18
DRUGI KORAK: Priprema i objavljivanje javnog poziva za OCD.....	20
2.3. Izrada i priprema javnog poziva za OCD.....	20

Princip ravnopravnosti polova ugrađen je u LOD metodologiju kao jedan od osnovnih principa. S tim u vezi, izrazi koji se u ovoj metodologiji koriste za osobe u muškom rodu (npr. „građani“, „načelnik“, „službenik“, „predstavnik“ i sl.) neutralni su i odnose se i na muškarce i na žene.

2.4. Priprema dokumenata za podnošenje prijedloga projekata (aplikacioni set za nevladine organizacije/organizacije civilnog društva).....	21
TREĆI KORAK: Ocjena /evaluacija projektnih prijedloga.....	24
2.5. Uspostavljanje komisije/tijela za ocjenu projekata organizacija civilnog društva.....	24
2.6. Ocjenjivanje prijedloga projekata organizacija civilnog društva.....	25
ČETVRTI KORAK: Dodjela sredstava i provedba projekata.....	27
2.7. Izvještavanje o provedbi projekata.....	27
2.8. Promocija projekata, projektnih rezultata i donatora.....	28
PETI KORAK: Nadzor nad projektima i analiza rezultata javnog poziva.....	29
2.9. Praćenje i nadzor provedbe projekta.....	29
2.10. Analiza uspješnosti i rezultata javnog poziva i priprema smjernica za novi poziv.....	30
3. PRIKAZ VREMENSKIH ZAHTJEVA METODOLOGIJE.....	31
4. PRILOZI I DIGITALNE VERZIJE DOKUMENTACIJE I POJEDINAČNIH UPUTSTAVA.....	33

LISTA PRILOGA

1. Formular oglasa za novine
2. Uputstva za objavljivanje oglasa
3. Formulari za evidentiranje izdate dokumentacije
4. Formulari za evidentiranje primljene dokumentacije
5. Formulari potvrde prijema
6. Smjernice za podnosiocje prijedloga i kriteriji za odabir
7. Projektni prijedlog
8. Budžet i plan potrošnje
9. Logički okvir rada (logička matrica)
10. Plan aktivnosti i promocije
11. Administrativni podaci o podnosiocu prijedloga
12. Finansijski identifikacioni formular
13. Izjava o podobnosti
14. Lista za provjeru
15. Formular izjave o nepristrasnosti i povjerljivosti
16. Primjer zapisnika JLS-a sa sastanka o odabiru komisije za ocjenu projektnih prijedloga OCD
17. Odluke o uspostavljanju komisije za ocjenu projektnih prijedloga organizacija civilnog društva
18. Smjernice za rad komisije za ocjenu projektnih prijedloga
19. Individualni formular za ocjenu projekata
20. Zbirni formular za ocjenu projekata
21. Formular zapisnika o radu komisije
22. Formular tabele sa rezultatima
23. Smjernice za periodično izvještavanje o napretku
24. Formular periodičnog narativnog izvještaja
25. Formular periodičnog finansijskog izvještaja
26. Formular finalnog narativnog izvještaja
27. Formular finalnog finansijskog izvještaja
28. Smjernice za praćenje provedbe projekata organizacija civilnog društva
29. Formular izvještaja o praćenju provedbe projekta
30. Formular konačnog izvještaja o radu OCD i rezultatima projekta

SKRAĆENICE

BiH	Bosna i Hercegovina
EU	Evropska unija
ILD	Projekat integrisanog lokalnog razvoja / Integrated Local Development Project
IPA	Instrument za pretpristupnu pomoć
JLS	Jedinica lokalne samouprave
LOD	Projekat Jačanje lokalne demokratije / Reinforcement of Local Democracy Project
LSG	Lokalna savjetodavna grupa
miPRO	Metodologija za integrisano planiranje lokalnog razvoja
NVO	Nevladine organizacije
OCD	Organizacije civilnog društva
PCM	Upravljanje projektnim ciklusom / Project Cycle Management
SUTRA	UNDP-ova inicijativa za podršku povratku i razvoju/ Support to Result-based Approach
UNDP	Razvojni program Ujedinjenih nacija / United Nations Development Programme

1. UVOD

1.1. Opće informacije o projektu *Jačanje lokalne demokratije – LOD*

Raspodjela javnih fondova predstavlja ozbiljan zadatak za svaku javnu administraciju ili organ uprave. Pravilna raspodjela javnih sredstava potvrđuje dobre namjere vlasti da odgovorno upravlja javnim sredstvima, uključujući transparentnu javnu potrošnju i odgovarajuće pružanje usluga građanima. Raspodjela budžetskih sredstava, naročito sredstava iz budžeta jedinica lokalne samouprave, cilj je ove metodologije kako bi se što korisnije (efektivnije i efikasnije) i transparentnije izvršio prenos sredstava na organizacije civilnog društva (OCD)¹. Iako je ovaj metodološki pristup fokusiran na jedinice lokalne samouprave (JLS) u Bosni i Hercegovini, on se jednostavno može primijeniti i na ostale organe uprave i nivoe vlasti.

Metodološki pristup za transparentnu raspodjelu fondova namijenjenih organizacijama civilnog društva razvijen je na osnovu potrebe za jednostavnim alatima koje mogu koristiti prvenstveno lokalne zajednice za raspodjelu vlastitih budžetskih sredstava, ali i zahtjeva OCD za pojednostavljenim i jasnim instrukcijama o načinu pristupa ne samo finansijskim sredstvima iz budžeta jedinica lokalne samouprave već i sredstvima koja dolaze iz drugih izvora.

Jačanje lokalne demokratije – LOD svoj pristup bazira na iskustvima prethodnih projekata koje je Razvojni program Ujedinjenih nacija (UNDP) provodio na polju lokalne samouprave (SUTRA program)² u Bosni i Hercegovini (BiH), odnosno na iskustvima u radu sa više od četrdeset jedinica lokalne samouprave, od kojih neke već koriste ovaj pristup. Takođe, ovaj model ima za cilj kombinaciju preporuka Evropske unije (EU) u upravljanju projektnim ciklusom (engl. Project Cycle Management – PCM), kao i smjernice EU o pristupu evaluaciji projektnih prijedloga, te osiguravanje instrumenata za efikasno trošenje javnih fondova. Jedan od osnovnih ciljeva ovog pristupa, nazvanog jednostavno **LOD metodologija**, jeste da se osigura kvalitet u procesima planiranja i provedbe projekata, te uniformnost u korištenju alata i dokumentacije za uspješnu provedbu i praćenje projekata i javne potrošnje fondova dodijeljenih OCD za pružanje usluga na lokalnom nivou i druge relevantne aktivnosti koje OCD provode u lokalnoj zajednici.

Projekat **Jačanje lokalne demokratije – LOD** višefazni je projekat koji finansira Evropska unija iz sredstava Instrumenata za prepristupnu pomoć (IPA) u iznosu od 5 miliona eura,³ a implementira ga UNDP u Bosni i Hercegovini. Cilj projekta je da **doprinese demokratskoj stabilizaciji, pomirenju i daljem razvoju BiH** kroz podršku odabranim općinama u uspostavljanju boljih odnosa između lokalnih vlasti i civilnog društva, te stvaranju finansijskih mehanizama za unaprijeđeno pružanje usluga.

Uprkos deklarativnoj političkoj podršci, te podršci međunarodne zajednice, saradnja civilnog društva sa lokalnim vlastima i dalje treba napredovati i usavršavati se. Prepreku daljem razvoju civilnog društva i uspostavi jačih veza između stanovništva i vlasti predstavljaju, između ostalog, i ograničeni kapaciteti lokalnih vlasti i OCD, te nedovoljno razumijevanje zajedničkih uloga i odgovornosti i **nedostatak transparentnih mehanizama za dodjelu sredstava OCD**.

1) U kontekstu ovog pristupa, organizacije civilnog društva (OCD) su fondacije i neprofitne organizacije koje su registrovane za vršenje djelatnosti u Bosni i Hercegovini i koje predstavljaju interesne grupe, odnosno grupe građana. OCD služe potrebama lokalnog stanovništva i imaju za cilj da promovišu i dovedu do pozitivnih promjena u društvu. One su nezavisne organizacije koje su oslobođene političkog i bilo kojeg drugog uticaja na svoju djelatnost ili ciljeve i koje djeluju u skladu sa zakonima Bosne i Hercegovine. OCD pokrivaju spektar civilnih inicijativa, građanskih inicijativa, aktivizma i uticaja na javnu politiku, socijalnu zaštitu, ekološke aktivnosti itd. Također, **za ove potrebe termini nevladina organizacija (NVO) i organizacija civilnog društva (OCD) koriste se uzajamno kako je prethodno definisano.**

2) Program **SUTRA**, a naročito treća faza pod imenom PLOD (Partnerstvo za lokalni razvoj), imao je za cilj da pruži podršku lokalnim zajednicama u Bosni i Hercegovini u razvijanju alata za implementaciju projekata povratka i reintegracije kroz zajedničku saradnju vlasti, civilnog društva i poslovnog sektora, kako bi se omogućilo postavljanje temelja budućih širih razvojnih aktivnosti. Relevantnost SUTRA programa za LOD projekat leži u činjenici da je LOD nastavak aktivnosti SUTRA programa u uspostavljanju partnerstva na lokalnom nivou i jačanju efektivnosti provedbe lokalnih projekata.

3) Svaku LOD projektnu fazu (LOD, LOD II i LOD III) finansirala je Evropska unija u ukupnom iznosu od 5 miliona eura.

1.2. Pozadina razvoja LOD metodologije i osnovni pojmovi

LOD metodologija ima za cilj pružiti podršku jedinicama lokalne samouprave da usmjere sredstva javne potrošnje namijenjena OCD kroz projektni pristup stvarnim potrebama.

Za konkretan izazov i transparentnu dodjelu javnih sredstava razvijena je **LOD metodologija**. Cilj LOD metodologije je da pruži jasne procedure za transparentnu dodjelu sredstava OCD, uz osiguranje jačanja međusobnog povjerenja. Konačno, i što je najvažnije, pravilna upotreba LOD metodologije putem maksimalizacije iskorištenosti (efikasnog i efektivnog trošenja) sredstava dodijeljenih OCD doprinosi ostvarivanju razvojnih ciljeva lokalnih zajednica.

Uz projektni pristup, jedinice lokalne samouprave svoje ciljeve, koji su postavljeni u strategijama razvoja, realizuju zajedno sa organizacijama civilnog društva.

Projektni pristup podrazumijeva da se na javan i transparentan način raspisuje poziv svim OCD da, na zadatu oblast ili prioritet, dostave svoje projektne prijedloge, koji onda bivaju ocijenjeni od komisije i, na kraju, finansirani iz budžeta JLS-a. Transparentan i konkurentski proces odabira projekata OCD doprinosi pružanju boljih usluga i konkretnih rezultata za lokalno stanovništvo.

Projekat podrazumijeva skup više aktivnosti, od kojih svaka treba biti dobro planirana, organizovana i provedena kako bi se dostigao postavljeni cilj i/ili zadovoljila neka od potreba u lokalnoj zajednici.

Problem čijem rješavanju doprinosi primjena LOD metodologije višestruk je i izrazito kompleksan. LOD metodologija omogućava nepristrasan izbor najpogodnijih i najkvalitetnijih projekata, zasnovan na kvalitetu projektnih prijedloga i kapacitetima OCD za provedbu projektnih aktivnosti iz prijedloga. Također omogućava provedbu baš onih projekata koji direktno utiču na ostvarenje unaprijed definisanih razvojnih ciljeva.

Civilno društvo u BiH čine mnoge organizacije, od kojih značajan broj ima relativno sužene kapacitete, često uslovljene fluktuacijom osoblja, nedostatkom ekspertize i kapaciteta za obavljanje aktivnosti. Također, ukupan broj formalno registrovanih OCD uključuje i značajan postotak neaktivnih organizacija.

S druge strane, nepostojanje standardizovanih politika i sistematizovanog pristupa finansiranju civilnog sektora na svim nivoima vlasti, nedostatak transparentnih procedura za finansiranje kao i nerazumijevanje same važnosti i koristi od usavršavanja ovog procesa, samo su neki od velikih izazova pred koje se stavljaju ne samo OCD već i lokalne i entitetske vlasti.

Obično, jedinice uprave pribjegavaju finansiranju velikog broja OCD, opredjeljujući se za model malih iznosa, a finansiranje na takav način, nažalost, nije zasnovano na otvorenom, konkurentnom projektnom pristupu. Nedostatak transparentnosti u dodjeli javnih sredstava ograničava profesionalizaciju i dalji razvoj civilnog društva. U ovakvom okruženju rastu nepovjerenje i jaz između javnog i civilnog sektora, te organizacije diverzifikuju svoje aktivnosti u zavisnosti od namjene sredstava donatora a ne stvarnih potreba korisnika. Stoga se gubi ili blijedi jedna od osnovnih svrha civilnog društva, koja treba da bude, a u razvijenim zemljama i jeste oslonac i najjači partner javnom sektoru. Takođe, ovi nedostaci vode ka lošijem kvalitetu usluga, manjem zadovoljstvu i nepovjerenju građana.

Zašto finansirati organizacije civilnog društva/nevladin sektor?

Javna uprava maksimalizuje saradnju sa građanima tako što uključuje civilni sektor u rješavanje problema koje se ne mogu direktno rješavati oslanjajući se na vlastite resurse i kapacitete. U nekim slučajevima OCD su bolje osposobljene za pružanje usluga ranjivim i marginalizovanim grupama građana. Također, civilni sektor treba da bude spona između vlasti i konkretnih potreba u lokalnoj zajednici, te kao takav da služi kao korektiv u pružanju usluga kako bi se maksimalizovala

efikasnost javnih sredstava namijenjenih zadovoljenju potreba građana na lokalnom nivou. Tako u zemljama Evropske unije sredstva koja se dodjeljuju civilnom sektoru predstavljaju investiciju za unapređenje pružanja usluga građanima u lokalnim zajednicama, a nikako „finansijsku injekciju“ za opstanak samih OCD.

Obostrana korist partnerstva između jedinica lokalne samouprave i civilnog sektora široko je prepoznata. Međutim, kako bi proces omogućio da se angažman i finansiranje OCD za ublažavanje ili pomoć u rješavanju određenih problema lokalne zajednice obave na transparentan i efikasan način, da se izaberu najkvalitetniji i najkorisniji projekti za lokalnu zajednicu, eliminišu sumnje i žalbe te onemogućue nespozum — neophodno je da se proces provodi na jasan, javan, transparentan i inkluzivan način.

*Upravo s ciljem maksimalizacije efekata dodijeljenih javnih sredstava za ublažavanje gorućih problema kroz poboljšanje kvaliteta i približavanje usluga građanima lokalne zajednice, razvijena je **LOD metodologija**.*

Šta je LOD metodologija?

LOD metodologija podrazumijeva metodološki pristup za transparentnu raspodjelu javnih fondova namijenjenih OCD. Ovaj pristup ima za cilj da kombinuje preporuke EU u upravljanju projektnim ciklusom (PCM), te da osigura instrumente za efikasno trošenje javnih fondova. Jedan od osnovnih ciljeva LOD metodologije je osiguranje kvaliteta u procesima planiranja i provedbe projekata, te uniformnost u korištenju alata i dokumentacije za uspješnu provedbu projekata OCD.

LOD metodologija, iako namijenjena jedinicama lokalne samouprave, može se primijeniti i na druge relevantne nivoe vlasti (entitetske, kantonalne i sl.), tj. na javne institucije koje vrše raspodjelu ovakvih i sličnih fondova. Ovaj pristup koristi iskustva zemalja EU i predstavlja primjer stvaranja grant šeme, te je prilagodljiv alat za podršku razvojnih ciljeva, odnosno provedbu javnih politika na lokalnom ili nekom drugom nivou.

LOD metodologija je vodič ili skup koraka koji na jednostavan, sveobuhvatan i prilagodljiv način, korak po korak, pojašnjava cjelokupan proces finansiranja, uključujući pripremu, upravljanje i provedbu odabira prijedloga projekata OCD koji su predmet buduće alokacije sredstava javnih budžeta. **LOD metodologija** zasnovana je na bogatim iskustvima, naučenim lekcijama i preporukama sa praktičnim primjerima iz prakse.

Zašto je LOD metodologija korisna za jedinice lokalne samouprave?

LOD metodologija je, dakle, transparentan, javan i inkluzivan sistem za prepoznavanje potreba u zajednici, dodjelu budžetskih sredstava, praćenje utroška i analizu efekata, a kao metodološki dokument razvijena je za primjenu prvenstveno na nivou općinskih administracija. Univerzalnost ovog pristupa, primjenjivost, te fleksibilnost i mogućnost adaptacije ovu metodologiju čine jednostavnom za usvajanje i upotrebu, kao i za dalje usavršavanje.

S obzirom da se radi o razvijanju partnerstva, **primjena metodologije** omogućava korist za oba sektora. Jedinice uprave imaju mogućnost da efikasnije upotrijebe sredstva, bolje zadovolje potrebe građana i omogućue napredak administrativne jedinice u kojoj djeluju, kao i da usavrše proces praćenja provedbe, odnosno praćenja iskorištenosti sredstava i da izmjere njihov uticaj na napredak lokalne zajednice.

Metodologija je jednostavna za upotrebu i usvajanje, lahko se prilagođava mogućnostima i kapacitetima svih aktera, a primjenjiva je za različite vrste projekata, bez obzira radi li se o finansijski velikim ili malim projektima, projektima iz sektora kulture, sporta, socijalnih usluga i sl.

Ovaj pristup omogućie jedinicama lokalne samouprave da kvalitetnije planiraju i dobiju bolje usluge civilnog sektora. Uspješno odabrani i provedeni projekti također vode ka ispunjenju općinskih strategija i akcionih planova.

Zašto je LOD metodologija korisna za OCD (sa aspekta OCD)?

Primjenom LOD metodologije civilni sektor stiče profesionalni odnos prema provedbi projekata i specijalizuje svoje usluge, održava kontinuitet u radu i kao takav postaje jači partner jedinici uprave. Također, organizacije civilnog društva jačaju vlastite kapacitete da djeluju na transparentan način i čine dio razvojno orijentisanog ambijenta u zajednici. Što je najvažnije, OCD imaju mogućnost kontinuiranog pružanja usluga na lokalnom nivou, što je s aspekta korisnika krajnje relevantno.

S druge strane, OCD će dobiti priliku da rade na rješavanju stvarnih potreba svojih građana, te će za takve usluge biti adekvatno nagrađene i imati priliku da postanu partneri koji će pokazati građanima i liderima općina da njihova dostignuća, način rada i kapaciteti direktno doprinose kvalitetu života građana i razvoju zajednice.

Ovom metodom **nevladin sektor će primijeniti profesionalni pristup u pisanju i upravljanju projektima, kao i u praćenju provedbe projekata i ocjeni postignutih rezultata.** To će omogućiti OCD jednostavniji pristup drugim fondovima, kao što su fondovi Evropske unije, drugih međunarodnih razvojnih agencija i fondacija, inicijativa i slično. Također, upotreba LOD metodologije razvija veću odgovornost obiju strana u gradnji partnerstva.

Upravo ovo partnerstvo biće presudan faktor za svaku administrativnu cjelinu u procesu pridruživanja Bosne i Hercegovine Evropskoj uniji, gdje će samo one sredine koje imaju uspostavljene partnerske odnose moći kvalitetnije pristupiti fondovima EU. Također, samo ona područja koja imaju dovoljnu apsorpcionu moć i kvalitet za upravljanje projektima za ove fondove, bilo da se radi o jedinicama lokalne samouprave i/ili nevladinim organizacijama, održavaće tempo napretka neophodan za članstvo u evropskoj porodici.

LOD metodologija nalazi svoje uporište u principima rada EU, a nadograđena je iskustvom velikog broja predstavnika javnog i civilnog sektora Bosne i Hercegovine i susjednih zemalja, što daje dodatnu vrijednost u smislu jačanja kapaciteta OCD za pristup trenutnim i budućim finansijskim sredstvima, a naročito fondovima EU.

Zašto je LOD metodologija korisna s aspekta građana?

Jedinice lokalne samouprave poduzimaju aktivnosti koje imaju za cilj usavršavanje sistema usluga koje pružaju na nivou zajednice, ali istovremeno i efikasniju potrošnju budžetskih sredstava, sa konkretnim i mjerljivim promjenama. Građani očekuju od svojih predstavnika i izabrane izvršne vlasti da prepoznaju njihove potrebe i riješe probleme s kojima se oni susreću na lokalnom nivou. Primjenom LOD metodologije i projektnog pristupa, građani, putem civilnog sektora, definišu prioritete u koje će javna sredstva biti usmjerena.

Nasuprot direktnoj dodjeli sredstava, gdje se sredstva dodjeljuju organizacijama na osnovu njihovog lobiranja i osobnog zalaganja nezavisno od prioriteta i potreba, korištenje projektnog pristupa obuhvaćenog LOD metodologijom građanima osigurava uključenost u sam proces, te tako na neposredan način doprinosi efikasnijem i bržem rješavanju nastalih problema. Brzo i efikasno rješavanje problema otvara put za bolji inkluzivni razvoj zajednice. Upravo kroz ovu uključenost građana u proces definisanja problema i prioriteta i njihovog rješavanja omogućuje se njihova podrška, postiže veće zadovoljstvo i ogleda najveća dobrobit za građane.

1.3. Principi i osnove LOD metodologije

Pristup koji se zagovara u LOD metodologiji jednostavan je i prilagodljiv uslovima, teritorijalnoj veličini JLS, kao i trenutnim kapacitetima OCD.

Jednostavan i sekvencijalizovan ciklični proces koji čini LOD metodologiju temelji se na elementima upravljanja projektnim ciklusima, a sastoji se od deset metodoloških jedinica koje su svrstane u pet jednostavnih koraka.

Svi koraci i metodološke jedinice zasnovani su na **pet** osnovnih principa, koji su ugrađeni u sve elemente LOD metodologije: *transparentnost, uključivanje (inkluzivnost), svrsishodnost, kontinuiranost i univerzalnost*.

Transparentnost je obezbijeđena kroz aktivno učešće svih zainteresovanih strana u samom procesu, koji započinje već postojećim procesima javnih rasprava pri izradi lokalnih razvojnih strategija, donošenjem budžeta i odabirom oblasti za koje se javni poziv provodi, a nastavlja se u samoj LOD metodologiji. Svi ulazni podaci (tj. projektna dokumentacija, važni datumi kao što je trajanje javnog poziva, kriteriji itd.) tokom procesa provedbe javnog poziva dostupni su i OCD i građanima, što olakšava proces, omogućava jednostavniji rad i komunikaciju i smanjuje mogućnosti za nerazumijevanja i žalbe.

Uključivanje ili inkluzivnost ključni je faktor metodologije, koji ima za cilj da ostvari veći stepen povjerenja u proces uključivanja svih strana u izgradnju zajednice i omogući stvaranje budućih partnerstava. Najznačajnija zainteresovana strana koja se aktivno uključuje u proces je sam civilni sektor, koji u ulogu predstavnika interesnih grupa aktivno učestvuje u koracima koji se tiču izbora prioriteta oblasti (*Korak 1 – Analiza problema i određivanje prioriteta*) i učešća predstavnika OCD u komisiji za ocjenjivanje projekata (*Korak 3 – Ocjenjivanje /evaluacija projektnih prijedloga*).

Također, inkluzivnost podrazumijeva spremnost jedinice lokalne samouprave da učešće u javnom pozivu dopusti svim OCD iz Bosne i Hercegovine, uz osnovni uslov da se projekat mora provesti na teritoriji te jedinice lokalne samouprave, odnosno prema drugim uslovima koje odredi JLS. Na taj način se kvalitet projekata stavlja u prvi plan.

Ovo je samo preporuka; finalni sporazum zaključuje izvršno tijelo ili načelnik.

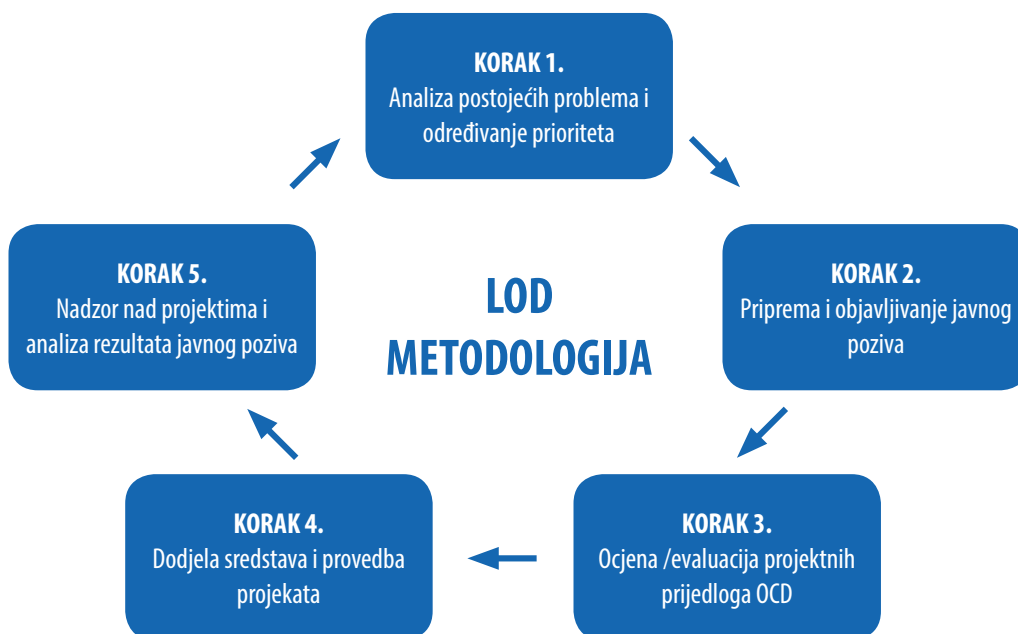
Direktna naspram projektne raspodjele

Direktna raspodjela javnih fondova namijenjenih za OCD čest je primjer u našem društvu. Ovaj način, tj. direktno dodjeljivanje sredstava pojedinim nevladinim organizacijama na osnovu zahtjeva ili posebnih molbi, otvara prostor za nepovjerenje ili čak sumnju u ispravnost odluka o finansiranju pojedinih aktivnosti. Često u ovakvim slučajevima i korisnost za lokalnu zajednicu biva umanjena, a veliki broj OCD dobiva iskrivljenu sliku o razlozima za finansiranje. Tako javni fondovi, odnosno potrošnja javnog budžeta, nisu uvijek usmjereni na definisane razvojne prioritete. Na kraju, zbog ovakvog djelovanja veliki broj OCD često sebe ne vidi kao partnere jedinica uprave, što dodatno kreira nepovoljno okruženje i produbljuje pomenuti jaz između ova dva sektora. Tako se generiše i veliki broj žalbi i pritužbi na rad jedinica uprave, odnosno na način dodjele sredstava, i najčešće još više udaljavaju jedinice uprave i civilni sektor od rješavanja problema u zajednici. *Direktnom raspodjelom novca*, bez projektnog pristupa, veći broj organizacija dobiva manja sredstva, s kojima nije u mogućnosti da ostvari korisnost za zajednicu već ona služe za plaćanje režijskih troškova organizacija, od čega ni građani, ni lokalna vlast, a dugoročno niti same OCD nemaju koristi. Ovakav način trošenja javnih sredstava nije poželjan.

Projektni pristup raspodjeli fondova putem raspisivanja javnog poziva je dugotrajniji i opsežniji proces u odnosu na direktnu raspodjelu, ali na kraju daje bolje i konkretnije rezultate, te **obezbjeđuje veću korisnost za lokalnu zajednicu**. Javnim pozivom, tj. *projektnim pristupom*, sredstva se dodjeljuju OCD u skladu s jasno definisanim kriterijima i općinskim prioritetima, i to kroz konkretne aktivnosti putem kojih se obezbjeđuje neuporedivo veća korisnost za lokalnu zajednicu.

Univerzalnost procesa ogleda se u činjenici da je LOD metodologija primjenjiva za sve oblasti i rješavanje svih potreba u lokalnim zajednicama dok god OCD mogu biti angažovane na njihovom rješavanju. Također, principi rada u *Koraku 2 – Priprema i objavljivanje javnog poziva* i korištena dokumentacija rađeni su na osnovu standardnih formulara EU koji se koriste prilikom dodjele grantova, te su samim tim iskustva i vještine koje OCD stiču u tom procesu univerzalna i za mnoge buduće pozive za predaju projekata koji će biti na raspolaganju u BiH i EU.

LOD metodologijom predviđen je kontinuiran rad, koji se izvršava kroz pet vezanih koraka koji čine neprekidan krug, kao što je grafički prikazano na sljedećoj slici. Ovaj ciklus se provodi u toku jedne budžetske godine, a u posebnim slučajevima može trajati i duže.

Pristup koji se koristi u LOD metodologiji baziran je na metodologiji upravljanja projektnim ciklusom. Dakle, LOD metodologija predstavlja jednu vrstu upravljanja projektnim ciklusom koja je prilagođena za korištenje jedinicama lokalne samouprave. Pet koraka od kojih se sastoji metodologija objedinjuje **10** metodoloških jedinica, kako slijedi:

KORAK 1. Analiza postojećih problema i određivanje prioriteta

- 2.1. Određivanje prioriteta u lokalnoj zajednici i analiza strateških razvojnih dokumenata
- 2.2. Određivanje prioriteta oblasti

KORAK 2. Priprema i objavljivanje javnog poziva

- 2.3. Izrada i priprema javnog poziva
- 2.4. Priprema dokumenata za podnošenje projektnih prijedloga

KORAK 3. Ocjena /evaluacija projektnih prijedloga OCD

2.5. Uspostava komisije/tijela za ocjenu projektnih prijedloga

2.6. Ocjenjivanje (pristiglih) projektnih prijedloga

KORAK 4. Dodjela sredstava i provedba projekata

2.7. Izvještavanje o provedbi projekata

2.8. Promocija projekata, projektnih rezultata i donatora

KORAK 5. Nadzor nad projektima i analiza rezultata javnog poziva

2.9. Praćenje i nadzor provedbe projekata

2.10. Analiza javnog poziva i priprema smjernica za novi poziv

2. KORACI U PROVEDBI LOD METODOLOGIJE (ELEMENTI I UPUTSTVA)

PRVI KORAK: Analiza postojećih problema i određivanje prioriteta

2.1. Određivanje prioriteta u lokalnoj zajednici i analiza strateških razvojnih dokumenata

Metodologija predviđa definisanje općinskih prioriteta prema kojima se formuliše javni poziv za dodjelu sredstava OCD. Cilj je da se finansirani projekti OCD usmjere na stvarne potrebe u lokalnoj zajednici, koje su definisane u lokalnim razvojnim planovima. **LOD metodologija** se oslanja na postojeće principe i u uzajamnoj je vezi sa **Metodologijom za integrisano planiranje lokalnog razvoja – miPRO**,⁴ čiji je konačan proizvod integrisana lokalna strategija, gdje su društveni, ekonomski, ekološki i drugi prioriteti identifikovani i operacionalizovani u konkretne projekte u sklopu godišnjih planova općine. Ovako razvijeni ciljevi i planovi, uz učešće svih interesnih grupa, predstavljaju predložak za definisanje ciljeva i oblasti za projektne prijedloge organizacija civilnog društva.

Usklađivanje prioriteta u lokalnoj zajednici

Ispravan proces određivanja prioriteta i oblasti podrazumijeva konsultovanje svih razvojnih dokumenata relevantnih za lokalnu zajednicu. To može uključivati već pomenutu strategiju integrisanog razvoja, ali i omladinsku politiku, strategiju socijalnog uključivanja, strategije podrške manjinama, lokalne ekološke akcione planove, akcione planove za ravnopravnost polova i sve druge dokumente relevantne za analizu pitanja od posebne važnosti za zajednicu. Drugim riječima, javni poziv treba biti u korelaciji s **potrebama i razvojnim prioritetima lokalne zajednice.**

4) **miPRO** je ime metodologije nastalo od prvih slova (**metodologija za integrisano planiranje razvoja općina**), sa simboličkim značenjem: da smo mi, koji participativno planiramo na lokalnom nivou, proaktivni, dakle da oblikujemo svoju budućnost. **miPRO** metodologija je prihvaćena i preporučena od entitetskih vlasti i saveza opština/općina i gradova oba entiteta kao alat za proces integrisanog planiranja lokalnog razvoja u BiH, a razvijena u okviru UNDP-ovog Projekta integrisanog lokalnog razvoja (ILDLP). Link za MiPRO metodologiju: http://www.ba.undp.org/content/dam/bosnia_and_herzegovina/docs/Research&Publications/Democratic%20Governance/Methodology%20for%20Integrated%20Local%20Development%20Planning%20in%20Bosnia%20and%20Herzegovina/MiPRO%20theoretic%20part%20bhs.pdf

Strateški dokumenti, koje je općina razvila na participativan način u bliskoj saradnji sa civilnim i poslovnim sektorom, već su detektovali prioriteta područja i definisali planove i smjernice za njihovo rješavanje.

Provedba tih smjernica i planova podrazumijeva podršku lokalnoj jedinici da provodi razvojnu strategiju i unaprijedi kvalitet života građana svoje zajednice, a samim tim unaprijedi njen razvoj i ekonomski je osnaži.

Važno je naglasiti da strategija razvoja, čak i strategija integrisanog razvoja, nije jedini dokument koji mora biti osnov za određivanje oblasti. Specifične strategije za određene oblasti mogu biti adekvatniji dokumenti koji će poslužiti kao osnov za određivanje oblasti za konkretni poziv. Na primjer, ukoliko je namjera poboljšanje socijalne uključenosti, onda strategija iz ove oblasti predstavlja najadekvatniji dokument za određivanje prioriteta oblasti.

Stoga tačan proces utvrđivanja prioriteta područja uključuje pregled svih dokumenata relevantnih za lokalnu zajednicu. Ovo može uključivati već spomenute integrisane razvojne strategije, omladinsku politiku, strategije socijalnog uključivanja, strategije za podršku manjinama, lokalne akcione planove za zaštitu okoline, te druge dokumente relevantne za analizu problema koji su od posebnog značaja za zajednicu.

Ovaj pristup omogućava da se javni pozivi prilagode potrebama zajednice a ne potrebama aktivnih organizacija, što poboljšava učinkovitost javne potrošnje i podjele općinskih sredstava.

2.2. Određivanje prioriteta oblasti

Analiza navedenih razvojnih dokumenata i aktuelnih problema u općini polazna je tačka iz koje se određuje broj prioriteta oblasti, u skladu sa dostupnim sredstvima. Prioritete treba određivati jednom godišnje i treba da budu direktno povezani sa budžetom. Preporuka je da **broj prioriteta oblasti ne bude veći od pet niti manji od tri**. Također treba uzeti u obzir i veličinu dostupnih fondova koji će se raspoređivati, brojnost i kapacitete OCD na lokalnom nivou. Konačan broj prioriteta oblasti definiše općinska administracija u dijalogu sa civilnim sektorom i građanima, a u skladu s navedenim razvojnim dokumentima. Samo definisanje oblasti je proces koji počinje analizom dokumenata i treba da uključuje relevantne stručnjake iz općine.

Kod određivanja prioriteta oblasti, **prva faza je samo definisanje budžeta određivanjem širih oblasti kao budžetskih linija, a na osnovu planskih dokumenata i onog dijela izvršenja budžeta iz prethodne godine koji se odnosi na OCD. Druga faza je prepoznavanje užih oblasti koje predviđaju strateški dokumenti, dok treća faza uključuje i javne konsultacije s predstavnicima svih zainteresovanih strana: civilnog društva, poslovnog sektora i građana.**

Konačno, ovaj dio procesa završava se definisanjem konkretnih oblasti za objavljivanje poziva. Izvještaji o uspjehnosti iz prethodnog poziva, kao i dotadašnja iskustva administracije, također se uzimaju u razmatranje kako bi se eliminisale iste ili slične poteškoće.

Ukoliko općina ima formiranu lokalnu savjetodavnu grupu (LSG), s ciljem veće transparentnosti čitavog procesa bitno je konsultovati LSG oko konačne formulacije svake pojedinačne oblasti.

Konačan rezultat ovog koraka su definisane oblasti prema kojima će se raspisati javni poziv. Preporuka je⁵ da broj oblasti bude od tri do pet, a zasnovana je na iskustvima proizašlim iz brojnih prethodnih javnih poziva koje su LSU pripremale.

5) Preporučeni broj definisanih oblasti vodi do grupisanja projekata i mogućnosti konkurencije između projekata, što će na kraju voditi ka boljim projektnim prijedlozima, odnosno rezultatima. Konačan broj oblasti utvrdiće općina zajedno s predstavnicima OCD i građanima.

Ako je neko područje/tema previše kompleksna, dozvoljeno je da sadrži potpodručja. Međutim, to se treba primjenjivati samo u nužnim okolnostima kako bi se izbjeglo dodavanje dodatnih poteškoća u procesu.

DRUGI KORAK: Priprema i objavljivanje javnog poziva za OCD

2.3. Izrada i priprema javnog poziva za OCD

Aktivnosti koje se provode u sklopu javnih poziva neizostavno moraju biti zasnovane na principima konkurentnosti, transparentnosti i ravnopravnosti polova. Također, ove aktivnosti treba da budu u skladu s relevantnim propisima i zakonima o javnim nabavkama.

Set dokumenata koji se koriste prilikom objavljivanja javnog poziva za organizacije civilnog društva sadrži:

1) Formular oglasa za novine

Sam izgled i sadržaj oglasa treba ostati u normativima standardnog oglasa koji općina obično raspisuje, sa najvažnijim informacijama u samom tekstu. **Tipična veličina oglasa** javnog poziva je jedna uspravna četvrtina stranice (1/4) standardnog novinskog formata, koja bi trebala biti veličine 12x17,3 cm. Izbor medija prepušten je svakoj JLS i treba biti usklađen sa standardnom praksom.

Preporuka ove metodologije je da oglas treba biti formulisan tako da poziva sve formalno registrovane OCD s područja Bosne i Hercegovine. Ovim se otvara mogućnost da se uključi veći broj organizacija i poboljša kvalitet predloženih projekata.

S ciljem obezbjeđivanja transparentnosti poziva na nivou BiH, te iz želje da oglas javnog poziva vidi što veći broj OCD, na listu medija preporučeno je uključiti bar jedan od najtiražnijih medija na području entiteta gdje se općina nalazi. Općina sam tekst javnog poziva i pripadajuću dokumentaciju objavljuje i na službenoj internetskoj (web) stranici općine, kao i na oglasnoj tabli u zgradi općine.

Na ovaj način informacije o javnom pozivu dopiru do većeg broja nevladinih organizacija i građana, što daje i više mogućnosti za kvalitetnije projekte. *Za formular oglasa pogledati prilog 1.*

2) Uputstva za objavljivanje oglasa

Racionalno vrijeme trajanja oglasa koje se preporučuje je minimalno tri sedmice. Navedeni vremenski period dovoljan je da OCD budu informisane, da razjasne eventualne nejasnoće sa organizatorima javnog poziva i podnesu svoje projektne prijedloge.

Općine same određuju datum objavljivanja javnog poziva i vrijeme trajanja javnog poziva. Vrijeme trajanja javnog poziva obično zavisi od općinske prakse. Iskustva pokazuju da je ekonomičnije i efikasnije imati jedan javni poziv za OCD, što je i preporuka ove metodologije. Na ovaj način, odnosno jednim pozivom na više oblasti ili podoblasti, smanjuju se opterećenost općinske administracije i troškovi uprave (troškovi oglasa, štampanje materijala, sala za sastanke, vrijeme koje općinski službenici i načelnici odjeljenja troše na konsultacije i odgovore zainteresovanim organizacijama i slično). O ovome općine same odlučuju uzimajući u obzir specifičnosti, visinu sredstava, veličinu civilnog sektora itd.

Potrebno je ostaviti i dovoljno vremena kako bi se pripremili dobri projektne prijedlozi.

Prilagođavanje pristupa specifičnostima same lokalne zajednice moguće je i jednostavno. *Uputstva za objavljivanje oglasa nalaze se u prilogu 2.*

3) Formulari za evidentiranje izdate i primljene dokumentacije

Izdavanje dokumentacije za projektne prijedloge obaveza je općine. Dokumentacija se izdaje u elektronskoj formi (CD ili USB memorija) i neophodno je omogućiti njeno preuzimanje sa internetske (web) stranice općine. Ovaj posljednji

pristup je najjednostavniji i vrlo efikasan jer je besplatan i ne nosi nikakve troškove (papir za štampu, kopiranje i slično), te ne opterećuje uposlenike iz općine jer cijeli proces OCD mogu obaviti same.

Direktno izdavanje tenderske dokumentacije se ne naplaćuje, te je neophodno obezbijediti evidentiranje izdate tenderske dokumentacije u skladu sa obavezujućim zakonima i pravilima općinskog protokola. Ovo se radi u slučaju organizacija koje nemaju kapacitet da pristupe Internetu.

Svako izdavanje dokumentacije mora biti evidentirano, kako formalnim kanalima protokola tako i na posebnim formularima, koji će kasnije predstavljati sastavni dio arhive javnog poziva. Na ovaj način uprava ima i preliminarnu informaciju o interesu za javni poziv, što omogućava efikasnije planiranje narednih koraka u procesu. *Formular za evidentiranje izdavanja dokumentacije nalazi se u prilogu 3.*

4) Prijem projektnih prijedloga i potvrde prijema

Prilikom prijema dokumentacije neophodno je voditi evidenciju o svim primljenim projektnim prijedlozima, što se čini po istom principu evidentiranja koji se primjenjuje i kod izdavanja dokumentacije. *Formular za evidentiranje prijema dokumentacije nalazi se u prilogu 4.*

Prijem projektnih prijedloga vrši se na protokolu općine, odnosno tamo gdje to organizator javnog poziva odredi. Prilikom svakog prijema izdaje se ovjerena *potvrda o prijemu* koja sadrži osnovne podatke o podnosiocu, te datum i vrijeme prijema. *Formular potvrde o prijemu nalazi se u prilogu 5.*

2.4. Priprema dokumenata za podnošenje prijedloga projekata (aplikacioni set za nevladine organizacije/organizacije civilnog društva)

Općina osigurava pristup setu dokumenata za podnošenje projektnih prijedloga svim zainteresovanim organizacijama civilnog društva koje žele aplicirati na javni poziv za OCD.

U set dokumenata za podnošenje projektnih prijedloga, ili skraćeno aplikacioni set, ubrajaju se sljedeći dokumenti: **1) Smjernice za podnosiocce prijedloga i kriteriji za odabir, 2) Projektni prijedlog, 3) Pregled budžeta i plan potrošnje, 4) Logički okvir rada, 5) Plan aktivnosti i promocije, 6) Administrativni podaci o podnosiocu prijedloga, 7) Finansijski identifikacioni formular, 8) Izjava o podobnosti i 9) Lista za provjeru.**

Ovaj set dokumenata ili aplikacioni set uvijek je isti i predstavlja standardni set za podnošenje projektnih prijedloga po svakom od javnih poziva za nevladine organizacije, osim dokumenta pod stavkom 1) **Smjernice za podnosiocce prijedloga i kriteriji za odabir**, koji se mijenja u skladu sa prioritarnim oblastima svakog pojedinačnog javnog poziva.

1) Smjernice za podnosiocce prijedloga i kriteriji za odabir

Smjernice za podnosiocce prijedloga i kriteriji za odabir sadrže detaljno pojašnjenje ciljeva javnog poziva, odnosno važnost javnog poziva u sklopu razvojnih prioriteta jedinice lokalne samouprave i očekivane rezultate. Smjernice za podnosiocce prijedloga i kriteriji za odabir također sadrže instrukcije i uputstva za popunjavanje aplikacionih dokumenata, tj. dokumenata važnih za OCD, te informacije o prioritarnim oblastima, dužini trajanja oglasa, vremenu provedbe projekata i sl.

Dodatno, pregled kriterija koje je potrebno ispuniti, kao i primjer tabele za ocjenjivanje putem koje će projekti biti bodovani, integralni su dio ovog dokumenta. Smjernice imaju svoju strukturu i elemente, ali se dijelovi prilagođavaju odabranim prioritetima, vremenu objavljivanja i slično. Prije objavljivanja svakog javnog poziva smjernice se prilagođavaju i formalno odobravaju za objavljivanje.

2) Projektni prijedlog

Projektni prijedlog je osnovni dokument aplikacionog seta koji popunjava OCD. Sadrži detaljne informacije o OCD, detaljan opis projekta, projektne ciljeve, način provedbe projekta, način rješavanja projektnog problema i slično. Projekat koji se predlaže treba biti integrisani metodološki set aktivnosti, kreiran da ostvari određene ciljeve i specifične rezultate unutar ograničenog vremenskog okvira. Opći plan rada organizacije/podnosioca zahtjeva ili njihovih partnera ne predstavlja projekat. Projekti treba da budu kreirani kao odgovor na specifične potrebe lokalne zajednice i određene ciljne grupe identifikovane projektom, a treba da budu usklađeni sa misijom i poljem djelovanja definisanim statutom organizacije.

Što je najvažnije, projektni prijedlozi moraju odgovarati jednoj ili više prioriternih oblasti koje su navedene u tekstu javnog poziva.

3) Pregled budžeta i plan potrošnje

Pregled budžeta je prevod projekta u novčane iznose. U pregledu budžeta predstavljaju se troškovi do kojih OCD očekuje da će doći za vrijeme trajanja projekta. Pregled budžeta treba da govori isto što i opis prijedloga projekta, a stavke budžeta treba da prate logičan slijed aktivnosti kako je navedeno u radnom planu. **Potrebno je da što više budžetskih stavki bude zasnovano na tačno utvrđenim troškovima, a ne na približnim procjenama.** Također je poželjno navesti (eventualne) izvore finansiranja od drugih donatora. U sklopu projektnog prijedloga daju se dodatna pojašnjenja budžetskih stavki navedenih u formi pregleda budžeta. Sve stavke moraju biti jasno i kratko opisane, sa definisanom mjernom jedinicom, brojem jedinica i jediničnom cijenom, gdje njihov rezultat daje ukupnu vrijednost svake takve budžetske stavke.

Tabelarni prikaz planiranog utroška sredstava po mjesecima provedbe projekta je plan potrošnje i sadržan je u istoj formi kao i pregled budžeta (desno od tabele budžeta).

Ovaj prikaz treba dati sliku dinamike utroška sredstava tokom provedbe projekta kako bi se ista mogla uskladiti sa dinamikom uplata pojedinačnih tranši.

Bitno je napomenuti da se u sklopu projektnog prijedloga nalazi dio koji se odnosi na budžet, ali koji ne treba miješati sa formom pregleda budžeta. Ovaj dio je deskriptivan i predstavlja detaljan opis budžetskih stavki.

4) Logički okvir rada (logička matrica)

Logički okvir rada, ili logička matrica, predstavlja tabelarni prikaz cijelog projekta. On omogućuje sistematično i logično definisanje projektnih/programskih ciljeva i odnosa među njima. Logički okvir omogućuje provjeru jesu li postavljeni ciljevi ostvarljivi, tj. ostvareni, te utvrđuje rizike i pretpostavke koje, izvan projektnog okvira, mogu uticati na uspjeh samoga projekta/programa. Logički okvir se sastoji od sljedeća četiri nivoa: nivo sveukupnog cilja, nivo specifičnih ciljeva, nivo rezultata i nivo aktivnosti. Pored ovoga, logički okvir prikazuje još i neophodne resurse, preduslove i pretpostavke. Logički okvir predstavlja alat kojim se podnosioci projekta služe da bi isplanirali svoj projekat. S druge strane, uz pomoć logičkog okvira moguće je procijeniti konzistentnost projektnog prijedloga, što je jedan od najbitnijih koraka u evaluaciji samog prijedloga. U fazi provedbe ovaj dokument je bitan za monitoring/ praćenje provedbe projekta.

5) Plan aktivnosti (plan rada) i promocije

Plan aktivnosti i promocije uključuje tabelarni prikaz vremena provedbe pojedinih aktivnosti u toku trajanja projekta, koje se raspoređuju u pravilno utvrđenim razmacima, najčešće u mjesečnim intervalima. Također uključuje i pregled glavnih promotivnih aktivnosti, npr. održavanje završne konferencije, dodjele certifikata i slično. Pomoću ovog plana moguće je procijeniti vremenski tok projekta, veze između aktivnosti, te utvrditi ključne momente u toku provedbe. Ovaj dokument je također bitan za provedbu monitoringa/praćenja provedbe projekta.

6) Administrativni podaci o podnosiocu prijedloga

Popunjavanje formulara s administrativnim podacima o podnosiocu prijedloga podrazumijeva dostavljanje osnovnih informacija administrativne prirode o organizaciji podnosiocu projekta, kao što su: adresa sjedišta, pravni naziv, ime odgovorne osobe, životopise ključnog projektnog osoblja itd. Ovaj formular služi da se utvrdi identitet podnosioca projektnog prijedloga.

7) Finansijski identifikacioni formular

Finansijski identifikacioni formular uključuje osnovne finansijske informacije o organizaciji podnosiocu projekta. Ovo se prvenstveno odnosi na bankovne podatke (broj bankovnog računa, naziv nosioca računa, ime banke i slično). Na osnovu ovog formulara pripremaju se svi elementi neophodni za sam transfer sredstava prema organizaciji čiji je projekat odabran za finansiranje.

8) Izjava o podobnosti

Izjavom o podobnosti organizacija podnosilac projekta pod krivičnom i materijalnom odgovornošću potvrđuje tačnost podataka u prijavi.

9) Lista za provjeru

Lista za provjeru je jednostavan alat koji organizacija civilnog društva, odnosno podnosilac projekta popunjava na samom kraju procesa pripreme prijedloga i služi kao sredstvo dodatne provjere. Drugim riječima, podnosilac projekta pomoću liste za provjeru utvrđuje jesu li svi neophodni dokumenti uvršteni u aplikacioni set. Iako jednostavan, ovo je veoma važan alat za podnosioca projekta (OCD), jer veliki broj organizacija često ne ispuni potrebne uslove tehničke evaluacije budući da ne dostavi svu potrebnu dokumentaciju.

10) Dodatna dokumentacija

Uz dostavljanje navedenih formulara, potrebno je podatke iz prijave projekta potkrijepiti valjanim dokumentima. Najznačajniji dokumenti koji se koriste za tu svrhu su: statut organizacije, rješenje o registraciji, statistički broj, bilans stanja i uspjeha za prethodni period, te posljednji narativni i finansijski izvještaji organizacije. Ovi dokumenti su neki od najosnovnijih koji se koriste s ciljem vrednovanja i procjene kapaciteta organizacije. Općina ima mogućnost da listu proširi u skladu sa specifičnostima samoga javnog poziva koji raspisuje. Također, ukoliko OCD aplicira u partnerstvu sa drugom OCD ili nekom drugom institucijom, neophodno je da s tom organizacijom/institucijom potpiše partnersku izjavu. Poseban format partnerske izjave nije definisan, ali treba sadržavati nekoliko elemenata: tekst same izjave o partnerstvu te potpise i pečate odgovornih osoba svih partnera.

Primjeri dokumentacije navedene od 1 do 9 nalaze se u prilogima 6-14.

TREĆI KORAK: Ocjena /evaluacija projektnih prijedloga

2.5. Uspostavljanje komisije/tijela za ocjenu projekata organizacija civilnog društva

Komisija za ocjenu projektnih prijedloga koje su podnijele organizacije civilnog društva (Komisija za procjenu) ima zadatak da preporuči dodjelu sredstava za najbolje projekte podnesene kao odgovor na općinski javni poziv. Zadatak općine je da osigura da se proces procjene prijedloga provodi na transparentan i inkluzivan način.

Transparentnost podrazumijeva da se projekti ocjenjuju prema unaprijed zadatim i javnim kriterijima i temama, i da su informacije o cijelom procesu dostupne javnosti u svakom momentu, dok inkluzivnost podrazumijeva što veće učešće OCD i svih zainteresovanih u samom procesu donošenja odluka. Inkluzivnim pristupom povećava se razumijevanje i praćenje cijelog procesa ocjenjivanja, te se odgovornost dijeli sa svim zainteresovanim u lokalnoj zajednici, odnosno društvu.

Kako se formira komisija za ocjenu projekata?

Komisija za ocjenu prijedloga projekata je tijelo koje uspostavlja jedinica lokalne samouprave koja objavljuje javni poziv. Komisija provodi ocjenu predloženih projekata u skladu s javnim pozivom. Rad komisije za ocjenu treba biti direktno u skladu s pravilima javnog poziva i jasno određen kriterijima za ocjenu prijedloga projekata. Komisija se formira tako da ima neparan broj članova, kojih je najčešće pet. Neparan broj članova, odnosno broj od pet članova pretpostavlja se kao najprimjereniji kako bi odlučivanje bilo objektivno i kako bi sve zainteresovane strane bile uključene u proces. S manjim brojem članova objektivnost bi bila umanjena, dok bi s većim brojem članova rad komisije bio otežan. Komisiju formira jedinica lokalne samouprave, a njen rad formalizuje izvršni organ, najčešće općinski načelnik, u formi odluke.

Ko čini komisiju za ocjenu?

Komisiju za ocjenu čine osobe koje posjeduju neophodna znanja iz oblasti za koju se dodjeljuju sredstva, ali i neophodne vještine i znanja iz oblasti upravljanja projektnim ciklusom. Članove komisije za ocjenu imenuje načelnik općine ili skupština općine. **Predstavnici svih zainteresovanih strana**, ukoliko je to moguće s obzirom na ograničenje u broju članova, **treba da budu uključeni u sastav komisije za ocjenu**. Ovo je važno jer bi se time osigurali objektivnost i transparentnost procesa ocjenjivanja. Sastav komisije treba poštivati principe rodne ravnopravnosti u skladu sa Zakonom o ravnopravnosti polova BiH, odnosno zastupljenosti.

Općinski predstavnici komisije su predstavnici sektora za saradnju s nevladinim organizacijama, odnosno šefovi odjeljenja koja su direktno vezana za tematiku iz javnog poziva.

Predstavnik civilnog društva treba biti neko ko je općeprihvaćen aktivista, sa dobrom reputacijom u lokalnoj zajednici, koji će nepristrasno vršiti ocjenjivanje. Ovog člana/članove u komisiju predlažu same organizacije civilnog društva na transparentan i inkluzivan način. Predstavnik OSD uključen je u rad komisije kao nezavisan pojedinac a ne predstavnik OCD iz koje dolazi.

Izbor predstavnika OCD

Izbor predstavnika OCD vrši se transparentno i uz konsultacije sa svim OCD s teritorije JLS. Predstavnici organizacija civilnog društva imenuju se na demokratski način, zajedničkim dogovorom većine organizacija civilnog društva s područja općine. Proces izbora nije potrebno ponavljati ukoliko već postoji ranije imenovani predstavnik civilnog društva u komisiji za odabir projekata pri općini.

Općina podržava demokratski proces izbora predstavnika organizacija civilnog društva. Ovo podrazumijeva javni poziv

svim organizacijama civilnog društva da u određenom roku nominuju svoje predstavnike, te da na unaprijed utvrđen datum organizuju izbor predstavnika i jednog zamjenika, javnim ili tajnim glasanjem. Općina je dužna podržati ovaj proces i sačuvati svu relevantnu dokumentaciju, te obezbijediti adekvatan prostor za sastanak (općinska sala ili slično) ukoliko je to potrebno.

Neophodno je da **minimalno jedan član komisije bude predstavnik civilnog sektora.**

Izbjegavanje sukoba interesa u radu komisije za ocjenu

Predstavnici općine i OCD ne smiju biti u konfliktu interesa tokom procesa, odnosno ne smiju koristiti svoj položaj člana komisije za ocjenu prijedloga kako bi izabrali projekte OCD kojima su potencijalno naklonjeni.

Predstavnici civilnog sektora u komisiji za ocjenu moraju imati jednog zamjenskog člana komisije. Svrha zamjenskog člana je da učestvuje u ocjenjivanju onih projekata u čijoj izradi je učestvovao redovni član komisije. Ovo se također odnosi i na situacije kada je član komisije aktivan pri određenoj OCD u bilo kojem kapacitetu (član upravnog odbora, volonter ili slično), odnosno ukoliko su njegovi/njeni bliži ili dalji članovi porodice aktivni u OCD. Dakle, ukoliko je OCD aplicirala na javni poziv, a član organizacije obavlja dužnost člana komisije za ocjenu, taj projektni prijedlog će ocijeniti zamjenski član kako bi se izbjegao sukob interesa. U svim ostalim slučajevima član komisije koji je u sukobu interesa izuzima se iz ocjenjivanja takvog projekta. Na početku rada komisije, svaki član (i općinski i predstavnici OCD) potpisuje *Izjavu o nepristrasnosti i povjerljivosti*, kojom se obavezuje na prijavu sukoba interesa u svim slučajevima tokom ocjenjivanja projekata. *Formular izjave o nepristrasnosti i povjerljivosti nalazi se u prilogu 15.*

Preporučuje se da se mandat članova komisije ograniči na jednu ili dvije godine, budući da višegodišnji mandati mogu dovesti do potencijalnih špekulacija.

Zapisnik o radu komisije za ocjenu projektnih prijedloga

Također je potrebno da općina delegira osobu koja će voditi zapisnik o procesu. Zapisnik može sastaviti i predsjednik komisije. Više detalja o ovome nalazi se u sekciji 2.6.4.

U prilogu 16 i 17 pogledajte primjer zapisnika jedinice lokalne samouprave sa sastanka o odabiru komisije za ocjenu projekata organizacija civilnog društva i odluke o uspostavi komisije za ocjenu projekata organizacija civilnog društva.

2.6. Ocjenjivanje prijedloga projekata organizacija civilnog društva

Po definiciji, *ocjenjivanje projekata predstavlja proces u kojem se objektivno i nepristrasno procjenjuju projektni prijedlozi u skladu sa unaprijed definisanim kriterijima i sistemom vrednovanja.* Ispunjenje kriterija koji se koriste za procjenjivanje projektnih prijedloga utvrđuje se kroz potkriterije, koji su najčešće u obliku pitanja. Svako pitanje, odnosno potkriterij nosi određen broj bodova, čiji zbir na kraju čini ukupnu ocjenu ispunjenja svakog pojedinog kriterija, a zbir svih bodova ukupni rezultat ocjenjivanja.

Komisija za ocjenu projektnih prijedloga sastaje se ne kasnije od dvije sedmice po isteku roka za prijavu OCD projektnih prijedloga, a svoj rad završava u roku od najduže dvije sedmice. Odmah po završetku rada rezultati komisije za ocjenu projektnih prijedloga se objavljuju zvanično i javno.

Važno je da prije samog procesa svi članovi komisije za ocjenu budu upoznati s načinom i pravilima rada kako bi imali izjednačene standarde u samom procesu. Također, članovi komisije za ocjenu treba da razumiju same

principe procesa ocjenjivanja prije nego što se upuste u ovu aktivnost, kako bi se izbjegle nesuglasice i efikasno obavio proces.

1) Smjernice za rad komisije za ocjenu projekata

Ove smjernice su osmišljene kao pojednostavljeni priručnik sa osnovnim uputstvima i pravilima o procesu ocjenjivanja i odabira najboljih projektnih prijedloga. *Smjernice za rad komisije za ocjenu projekata nalaze se u prilogu 18.*

2) Individualni formular za ocjenu projekata

Individualni formular za ocjenu projekata je tabela na kojoj svaki od članova komisije upisuje svoje ocjene nezavisno i posebno za svaki od prijedloga projekata organizacija civilnog društva. *Primjerak individualnog formulara za ocjenu projekata nalazi se u prilogu 19.*

3) Zbirni formular za ocjenu projekata

Tabela na kojoj se sabiraju ocjene svih pojedinačnih članova komisije za ocjenu za svaki pojedinačni projektni prijedlog je zbirni formular za ocjenu projekata. Pojedinačne ocjene svih kriterija ocjenjivanja prikazuju se u formi prosječne ocjene svih članova komisije. Ova tabela se koristi na kraju procesa ocjenjivanja za uvid u konačni ostvareni rezultat po svakom od pristiglih projekata. *Primjerak zbirnog formulara za ocjenu projekata nalazi se u prilogu 20.*

4) Zapisnik o radu komisije

Zapisnik o radu komisije za ocjenu projekata popunjava se na licu mjesta i sadrži pojedinačne napomene za svaki od projekata koji se ocjenjivao. Zapisnik također sadrži i krajnji rezultat, odnosno predloženu rednu listu najuspješnijih projekata, njihove ocjene i ostale komentare. U zapisnik također ulaze i podaci o eventualnim diskvalifikovanim projektnim prijedlozima, zajedno sa razlozima diskvalifikacije. U zapisnik je potrebno unijeti i ostala dodatna zapažanja komisije, kao i moguće komentare i/ili prigovore članova komisije. Zapisnik potpisuje svaki od članova komisije. *Primjerak zapisnika o radu komisije nalazi se u prilogu 21.*

5) Objavljivanje rezultata

Po okončanju procesa, konačni rezultati ocjenjivanja objavljuju se na internetskoj (web) stranici općine i putem drugih javnih kanala koje koristi općina (forumi, lokalne novine, oglasna tabla, komunikacija elektronskom poštom itd). Za ovu svrhu potrebno je napraviti tabelarni prikaz svih organizacija koje su aplicirale, zajedno sa ukupnim brojem osvojenih bodova, bez prikazivanja pojedinačnih ocjena.

Objavljivanjem rezultata javnog poziva općina potvrđuje svoj transparentan rad, te daje povratnu informaciju OCD o kvalitetu podnesenih projektnih prijedloga. *Primjer tabele sa rezultatima možete vidjeti u prilogu 22.*

6) Žalbeni postupak

Organizacije civilnog društva koje su učestvovala u javnom pozivu imaju pravo podnijeti žalbu na objavljene rezultate u roku predviđenom relevantnim aktima. Predstavnici relevantnog općinskog odjela koji je objavio javni poziv treba da uzmu u razmatranje sve pristigle žalbe i odgovore OCD u pisanoj formi. Ukoliko su uočeni nedostaci, općina treba poduzeti uobičajene procedure kako bi se nedostaci otklonili, ili, u krajnjem slučaju, treba poništiti proces i ponoviti proceduru javnog poziva.

7) Potpisivanje ugovora o finansiranju sa OCD

Potpisivanje ugovora o finansiranju sa OCD vrši se nakon što je proces odabira završen, a prema planu rada jedinice lokalne samouprave. Potpisivanje ugovora o finansiranju sa OCD može predstavljati i odličnu priliku da se promovišu rad i saradnja općinskih organa i civilnog društva. Poželjno je pozvati predstavnike medija, kako bi se građani, a i šira javnost, upoznali s radom općinskih organa, njihovim zalaganjem za bolju saradnju sa OCD, te sa finansiranjem projekata koji su definisani razvojnim ciljevima općine.

ČETVRTI KORAK: Dodjela sredstava i provedba projekata

2.7. Izvještavanje o provedbi projekata

Izvještavanje je važan dio procesa kroz koji organizacije civilnog društva osiguravaju kako bi općina, ali i drugi potencijalni donatori dobili tačne i pravovremene informacije o stepenu napretka provedbe projekata. Pravovremeno i kvalitetno izvještavanje osigurava ispravan protok informacija između korisnika sredstava i općine kao davaoca sredstava. Izvještajima koje pripremaju i podnose organizacije civilnog društva utvrđuje se, između ostalog, i stepen ispunjenja ciljeva koji doprinose rješavanju općinskih prioriteta.

1) Smjernice za periodično izvještavanje o napretku

Svrha smjernica za izvještavanje o napretku, pripremljenih za organizacije civilnog društva koje provode svoje projekte na teritoriji općine, jeste da pojasne proces, načine i dinamiku izvještavanja prema općini. Procedura opisana u ovim smjernicama je pojašnjenje same procedure izvještavanja tokom i nakon provedbe projekta. *Smjernice za periodično izvještavanje o napretku nalaze se u prilogu 23.*

2) Periodični narativni izvještaj

Narativno izvještavanje podrazumijeva opisno izvještavanje o napretku tokom provedbe projekta, a u skladu s ugovorom potpisanim sa općinom. Narativno izvještavanje vrši se u okviru rezultata navedenih u ugovoru, te na osnovu aktivnosti ponuđenih u planu aktivnosti. Izvještavanje se treba zasnivati na stepenu postignuća rezultata koji su navedeni u logičkom okviru, kao i na provedbi plana aktivnosti koji je sastavni dio prijedloga projekta. *Primjer forme periodičnog narativnog izvještaja nalazi se u prilogu 24.*

3) Periodični finansijski izvještaj

Periodični finansijski izvještaj, odnosno finansijska potrošnja korisnika ugovora (OCD), treba biti usklađen sa stepenom provedbe rezultata, a zasnovana na budžetu određenom u ugovoru. Periodični finansijski izvještaj pokazuje koji su troškovi nastali u izvještajnom periodu i treba biti usaglašen s narativnim izvještajem. **Narativni i finansijski izvještaj, za bilo koji izvještajni period, prilažu se zajedno.** Finansijski izvještaj se priprema tako što se na postojeći formular budžeta sa desne strane dodaju dvije kolone (*utrošeno* i *balans*). U kolonu *utrošeno* unose se troškovi za izvještajni period, dok je *balans* razlika između vrijednosti svake stavke i utroška u izvještajnom periodu. U tom smislu, forma izvještaja zavisi od sadržaja pregleda budžeta koji je organizacija pripremila i koji je u procesu ocjenjivanja odobren. *Primjer forme periodičnog finansijskog izvještaja nalazi se u prilogu 25.*

4) Finalni narativni izvještaj

U finalnom narativnom izvještaju, a kroz detaljno prikazane rezultate koje je projekat imao, te njihov uticaj na direktne korisnike i čitavu lokalnu zajednicu, organizacija potvrđuje koja su pitanja riješena provedbom projekta. Upoređuju se i analiziraju ukupno ostvareni rezultati u skladu s onim predloženim u projektnom prijedlogu, te se evidentira napredak po svakom od ostvarenih ciljeva ili rezultata. *Primjer forme ovog narativnog izvještaja nalazi se u prilogu 26.*

5) Finalni finansijski izvještaj

U finalnom finansijskom izvještaju prikazuju se krajnja i ukupna potrošnja organizacije u provedbi projekta. Forma ovog izvještaja identična je formi periodičnog finansijskog izvještaja, ali uključuje finalne iznose potrošnje. *Primjer forme finalnog finansijskog izvještaja nalazi se u prilogu 27.*

2.8. Promocija projekata, projektnih rezultata i donatora

Promotivne aktivnosti su redovne aktivnosti u sklopu projektnog upravljanja. OCD koje provode projekat promocijom svojih aktivnosti osiguravaju bolju vidljivost postignutih rezultata, veću prepoznatljivost u zajednici, a istovremeno povećavaju i svoju konkurentnost među potencijalnim donatorima. Također, jedinice lokalne samouprave kao finansijeri treba da budu prepoznate u ulozi partnera, i o tome građani moraju biti obaviješteni. Promotivne djelatnosti organizacije civilnog društva koja provodi projekte koje finansiraju jedinice lokalne samouprave i/ili drugi donatori moraju biti jasno definisane unutar tačno određenih parametara.

PETI KORAK: Nadzor nad projektima i analiza rezultata javnog poziva

2.9. Praćenje i nadzor provedbe projekta

Praćenje provedbe nekog projekta je proces verifikacije s ciljem osiguranja da tok projekta ide prema planu i da zadovoljava planirane ciljeve. Praćenje projekata sastavni je dio svakodnevnog upravljanja projektom i nudi informacije na osnovu kojih menadžment može odrediti i riješiti probleme u toku provedbe, te postići napredak. Praćenje se realizuje na osnovu informacija dobijenih putem izvještaja o napretku (uključujući finansijske izvještaje), koje priprema korisnik granta, ali i na osnovu drugih informacija dobijenih na zahtjev općine, te na osnovu **posjeta na terenu**.

Posjete na terenu nužne su zbog dalje provjere finansijskog i tehničkog napretka i zbog upoređivanja s navodima iz narativnog i finansijskog izvještaja, kao i s ciljem osiguranja fizičkog dokaza napretka u provedbi projekta. Telefonski kontakt radi razmjene informacija je također uobičajen način praćenja provedbe, ali treba imati u vidu da telefonski razgovori ne mogu zamijeniti terenske posjete.

1) Uspostava komisije za praćenje provedbe projekata

Komisiju za praćenje provedbe projekata imenuje načelnik općine. Komisiju čine osobe koje posjeduju neophodna znanja iz oblasti upravljanja projektnim ciklusom (PCM), a to su najmanje po jedan predstavnik odjela koji u svojim redovnim zadacima i obavezama saraduju sa OCD i jedan zaposlenik finansijske struke. Općina može odrediti i jednog predstavnika OCD koji će pratiti OCD projekte. Preporučljivo je da se u komisiju imenuje više članova, ili da članovi imaju zamjenike (član i zamjenik treba da budu različitog pola) kako bi se osigurali ekspeditivnost i kontinuitet u radu, i u slučajevima kada su neki od članova spriječeni da obavljaju ove dužnosti. Sastav komisije treba poštivati principe rodne jednakosti, odnosno zastupljenosti.

Preporuka je da se u sistematizaciji radnih mjesta definišu pozicije koje će u opisu radnih mjesta imati uvrštene zadatke praćenja provedbe projekata OCD, te da se komisija trajno formira uvrštavanjem naziva tih pozicija. Na ovaj način trajno se definišu obaveze i odgovornosti praćenja provedbe projekata kao dijela redovnih aktivnosti. U prvom periodu nije neophodno da se primijeni ovakav pristup, ali to bi trebalo da bude dugoročna strategija općine.

2) Smjernice za praćenje provedbe projekata organizacija civilnog društva

Procedure opisane u Smjernicama za praćenje provedbe projekata organizacija civilnog društva osmišljene su da daju okvir i princip praćenju provedbe, koji ima za cilj da osigura tačne i prikladne informacije o stepenu napretka provedbe projekata OCD. Smjernice vrlo detaljno opisuju sve korake koji se poduzimaju prilikom praćenja provedbe projekata. *Smjernice za praćenje provedbe projekata organizacija civilnog društva nalaze se u prilogu 28.*

3) Izvještaji o praćenju provedbe projekata

Izvještaj o praćenju provedbe projekata treba sadržavati sve neophodne informacije o napretku projekta, projektnim postignućima, usklađenosti provedbe aktivnosti i potrošnje budžetskih linija, eventualnim poteškoćama i slično. Vrlo bitan segment izvještaja je i preporuka, odnosno zaključak tima/komisije za praćenje provedbe o načinu provedbe dotadašnjih aktivnosti. *Formular izvještaja o praćenju provedbe projekta i konačnog izvještaja o radu OCD i rezultatima projekta nalazi se u prilogima 29 i 30.*

2.10. Analiza uspješnosti i rezultata javnog poziva i priprema smjernica za novi poziv

Analizu uspješnosti javnog poziva pripremaju općinski službenici kao neophodan element koji prethodi narednom pozivu, odnosno *Koraku 1* narednog javnog poziva. Analiza omogućava da se prepoznaju faktori uspješnosti prethodnog javnog poziva, te da se naučene lekcije i iskustva iz prethodnih javnih poziva primijene i uvrste u naredne aktivnosti općine.

Analiza uspješnosti javnog poziva treba sadržavati sljedeće elemente:

- osnovne informacije o raspisanom javnom pozivu, koje uključuju visinu sredstava koja su raspoređena, odnosno iznose koji su dodijeljeni i iznose koji su realizovani;
- podatke o broju izdate dokumentacije, broju primljenih aplikacija i opis osnovnih nedostataka ili kvaliteta primljenih prijedloga projekata koje su poslale OCD;
- podatke o najznačajnijim ostvarenjima i koristima projekata, te o konkretnom doprinosu rješavanju problema u zajednici zbog kojeg je raspisan poziv;
- preporuke za ponovno raspisivanje javnog poziva, ili preporuke za usmjeravanje sredstava u drugu oblast definisanu strateškim dokumentima.

Ovaj dokument nema specifičnu formu i kao takav treba biti razvijen na način koji najbolje odgovara potrebama općinske administracije, i služi da informiše građane o rezultatima javnog poziva, te kao sredstvo za praćenje realizacije godišnjih planova općine, tj. razvojnih prioriteta koje lokalna vlast postavlja pred sebe. Konačno, ovaj dokument je osnov za planiranje sredstava i definisanje prioriteta u narednom pozivu, u skladu sa cikličnom postavkom čitave metodologije. Analiza uspješnosti osigurava odličnu povratnu informaciju načelniku i općinskom vijeću o uticaju distribuiranih općinskih sredstava i o urađenim aktivnostima u okviru javnog poziva za OCD. Ove relevantne informacije treba podijeliti ne samo unutar općine već i sa građanima, a putem različitih sredstava javnog informisanja.

3. PRIKAZ VREMENSKIH ZAHTJEVA METODOLOGIJE

	MJESECI											
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
KORAK 1. Analiza problema i određivanje prioriteta	Učešće zainteresovanih strana u periodu pripreme poziva											
KORAK 2. Priprema i objavljivanje javnog poziva			Jedna radna sedmica za pripremu i četiri za objavljivanje javnog poziva									
KORAK 3. Ocjena projektnih prijedloga				Jedan ili više radnih dana za ocjenjivanje i pripremu odluke o dodjeli sredstava								
KORAK 4. Dodjela sredstava i provedba projekata					Angažman službenika na praćenju provedbe projekata i urednom dostavljanju izvještaja (zavisno od trajanja projekata)							
KORAK 5. Nadzor nad projektima i analiza rezultata javnog poziva										Periodične posjete tokom provedbe i izrada analize rezultata poziva koja se provodi tokom faze planiranja budžeta		

4. PRILOZI I DIGITALNE VERZIJE DOKUMENTACIJE I POJEDINAČNIH UPUTSTAVA

PRILOG 1
FORMULAR OGLASA
ZA NOVINE

PRILOG 2
UPUTE ZA
OBJAVLJIVANJE OGLASA

UPUTE ZA PROVOĐENJE JAVNOG POZIVA ZA ORGANIZACIJE CIVILNOG DRUŠTVA (OCD)

These guidelines have been prepared in accordance with the LOD Methodology for Allocation of Funds to Civil Society Organizations in BiH

Ove kratke upute za oglašavanje imaju za cilj osigurati jednoobrazan pristup i prepoznatljivost svih javnih poziva koje općine objavljuju prema OCD-ima, a koje primjenjuju LOD metodologiju. U skladu s navedenim, neophodno je pratiti sljedeće normative:

- 1. Odgovornost za objavljivanje oglasa (javnog poziva za OCD) imaju općine.** To podrazumijeva sve aktivnosti i finansijske obaveze koje iz toga proizlaze.
- 2. Izgled i sadržaj** oglasa svaka općina priprema u skladu sa dostavljenim prioriternim oblastima, ali na osnovu datog uzorka. Cilj je unifikacija izgleda i sadržaja javnih oglasa za OCD.
- 3. Veličina oglasa poziva** je jedna uspravna četvrtina stranice (1/4) standardnog novinskog formata, koja bi trebalo da ima mjere 12x17,3 cm.
- 4. Izbor medija** je slobodan u svakoj općini i trebalo bi da bude usklađen sa standardnom praksom. S ciljem osiguranja transparentnosti poziva na nivou BiH, na listu korištenih medija neophodno je uključiti barem jedan od najtiražnijih medija na području entiteta gdje se općina nalazi. Općina je tekst poziva i pripadajuću dokumentaciju dužna objaviti i na službenoj Internet stranici, ukoliko je posjeduje.
- 5. Trajanje poziva javnog oglasa** ne smije biti kraće od **4 sedmice**.
- 6. Izdavanje dokumentacije za projektne prijedloge** obaveza je općine, a u skladu s instrukcijama i dokumentacijom koja je razvijena u sklopu ove metodologije. Popratna dokumentacija izdaje se u elektronskoj formi (na CD-u ili USB-u) ili se preuzima na službenoj Internet adresi općine. Izdavanje tenderske dokumentacije se ne naplaćuje i neophodno je osigurati evidentiranje izdate tenderske dokumentacije (vidi prilog 1). U skladu sa obvezujućim zakonima i pravilima općinskog protokola, vodit će se evidencija protokola izdate tenderske dokumentacije.
- 7. Prijem projektnih prijedloga** vršit će se na protokolu partnerske općine. Prilikom prijema neophodno je voditi evidenciju o primljenim projektnim prijedlozima (vidi prilog br. 2), te izdati ovjerenu potvrdu o prijemu (vidi prilog br. 3).

Po okončanju javnog poziva općina je dužna da arhivira svu dokumentaciju koja se odnosi na objavljivanje, izdavanje i zaprimanje dokumentacije po tom javnom pozivu.

PRILOZI

PRILOG 1

Obrazac izdate projektne dokumentacije

PRILOG 2

Obrazac primljene projektne dokumentacije

PRILOG 3

Obrazac potvrde prijema

PRILOG 3
FORMULARI ZA EVIDENTIRANJE
IZDATE DOKUMENTACIJE

PRILOG 4
FORMULARI ZA EVIDENTIRANJE
PRIMLJENE DOKUMENTACIJE

PRILOG 5
FORMULARI POTVRDE
PRIJEMA

Grb i zaglavlje općine

POTVRDA O PRIJEMU

projektne dokumentacije u skladu s Javnim pozivom prema organizacijama civilnog društva (OCD) (puni naziv javnog poziva) koju je predala Organizacija _____ dana ____/____/20__.

m.p.

Primio/la: _____

Grb i zaglavlje općine

POTVRDA O PRIJEMU

projektne dokumentacije u skladu s Javnim pozivom prema organizacijama civilnog društva (OCD) (puni naziv javnog poziva) koju je predala Organizacija _____ dana ____/____/20__.

m.p.

Primio/la: _____

Grb i zaglavlje općine

POTVRDA O PRIJEMU

projektne dokumentacije u skladu s Javnim pozivom prema organizacijama civilnog društva (OCD) (puni naziv javnog poziva) koju je predala Organizacija _____ dana ____/____/20__.

m.p.

Primio/la: _____

Grb i zaglavlje općine

POTVRDA O PRIJEMU

projektne dokumentacije u skladu s Javnim pozivom prema organizacijama civilnog društva (OCD) (puni naziv javnog poziva) koju je predala Organizacija _____ dana ____/____/20__.

m.p.

Primio/la: _____

PRILOG 6
SMJERNICE ZA PODNOSIOCE
PRIJEDLOGA I KRITERIJI ZA
ODABIR

Grb i zaglavlje općine

**Smjernice za podnosiocę prijedloga – organizacije
civilnog društva (OCD) u okviru Javnog poziva za
predaju projektnih prijedloga na području Općine**

XXXXXX

Ove smjernice su pripravljene prema LOD metodologiji za dodjelu sredstava organizacijama civilnog društva u BiH

Cilj ovih smjernica je davanje jasnog i konciznog uputstva svim potencijalnim podnosiocima projekata i zainteresiranim subjektima o procesu podnošenja projektnih prijedloga u okviru Javnog poziva za nevladine organizacije/organizacije civilnog društva za predaju prijedloga projekata.

1. Opći cilj poziva za predaju prijedloga projekata i prioriteta

Opći cilj prijedloga projekata koji se mogu predati u okviru ovog poziva je jačanje partnerstva između organizacija civilnog društva i lokalnih organa vlasti izgradnjom svijesti o koristi međusobne saradnje i podsticanju održivog dijaloga, a s ciljem pružanja boljih usluga lokalnoj zajednici.

Fokus definiranih prioriteta trebalo bi da se odnosi na projekte u oblasti socijalne uključenosti, s posebnim osvrtom na manjinske grupe.

Ovo je prilika da se pozovu sve organizacije civilnog društva (OCD) / nevladine organizacije (NVO) iz Bosne i Hercegovine da dostave prijedloge projekata koji su u vezi s razvojnim ciljevima općine XXXXXXXX. Prioritetne oblasti na području općine XXXXXXXX su sljedeće:

1. XXXXXXXX

Finansijska sredstva bit će dodijeljena onim organizacijama civilnog društva čiji projekti mogu doprinijeti rješavanju jednog ili više prioriteta, a koji zadovoljavaju i kvalitetom i ispunjavaju ostale uslove.

2. Iznosi finansijskih sredstava (grantova) za projekte

Na ovaj javni poziv mogu se predati projekti čiji je zahtijevani budžet u rasponu od 10.000 KM do 70.000 KM. Implementator projekta zadržava pravo da ne dodijeli sva dostupna finansijska sredstva. Visina grantova dodijeljenih u okviru ovog poziva mora biti između sljedećeg minimalnog i maksimalnog iznosa:

- minimalan iznos: 10.000,00 KM
- maksimalan iznos: 70.000,00 KM.

Zainteresirani OCD-i mogu sufinansirati projekat s kojim se prijavljuju/apliciraju ili dio sredstava mogu osigurati od drugih donatora. Grantom koji se dodjeljuje u okviru ovog poziva mogu se finansirati administrativni troškovi i troškovi osoblja u maksimalnom iznosu od 20% od zahtijevanog iznosa. Ostatak od 80% finansijskih sredstava trebalo bi predvidjeti za programske aktivnosti projekta.

3. Opće informacije o pozivu za predaju prijedloga projekata

Prijedlog projekta mora sadržavati sljedeće:

- Projektni prijedlog (Word format - Prilog 1),
- Pregled budžeta/proračuna (Excel format - Prilog 2),
- Matrica logičkog okvira (Word format - Prilog 3),
- Plan aktivnosti i promocije (Excel format – Prilog 4).

Dodatna dokumentacija je vrlo važan dio projektne dokumentacije i trebalo bi da bude kompletirana kako bi prijedlog projekta mogao biti ocijenjen. Dodatna dokumentacija mora sadržavati sljedeće:

- kopiju važećeg rješenja o registraciji organizacije u BiH (za nosioca projekta/podnosioca i eventualne partnere na projektu),
- kopiju statuta organizacije (podnosilac projekta i partneri),
- popunjen formular Administrativni podaci o podnosiocu projekta (Word format - Prilog 5),
- popunjen Finansijski identifikacioni formular (Excel format - Prilog 6),
- popunjenu i potpisanu Izjava o podobnosti (Word format - Prilog 7),
- kopiju završnog godišnjeg finansijskog izvještaja za prethodnu godinu (dokument Bilans stanja i bilans uspjeha), koja je ovjerena od nadležne agencije za finansijsko poslovanje i licenciranog i ovlaštenog knjigovođe, osim ukoliko organizacija nije nastala u tekućoj godini,
- kopiju godišnjeg narativnog izvještaja organizacije za prethodnu godinu, osim ukoliko organizacija nije nastala u tekućoj godini,
- popunjenu listu provjere (Word format - Prilog 8).

U slučaju da projekat bude odobren tražit će se na uvid originalni dokumenti

4. Ko se može prijaviti?

Učešće u ovom javnom pozivu je otvoreno, na jednakim osnovama, za sve formalno registrirane OCD-e i NVO-e (udruženja/udruge ili fondacije), u skladu s važećim zakonskim propisima u Bosni i Hercegovini.

Da bi se prijavio na javni poziv, podnosilac projekta mora:

- biti pravno lice neprofitnog karaktera registrirano u BiH u skladu s važećim zakonskim propisima (udruženje/udruga ili fondacija).

Potencijalni podnosioci projekta ne mogu učestvovati u pozivu niti mogu dobiti grantove ukoliko uz prijedlog projekta ne dostave potpisanu izjavu o podobnosti (Prilog 7).

Podnosioci projekta bit će isključeni iz učešća u pozivu ili iz dodjele grantova ako su u trenutku poziva za predaju prijedloga projekata:

- (a) subjekt sukoba interesa;
- (b) krivi za davanje lažnih informacija strani ovlaštenoj za ugovore, a koje su potrebne kao predušlov za učestvovanje u pozivu za predaju prijedloga projekata, ili ako nisu dostavili potrebne informacije;
- (c) pokušali da dođu do povjerljivih informacija ili uticali na komisiju za ocjenjivanje ili stranu ovlaštenu za ugovore tokom procesa ocjenjivanja poziva za predaju prijedloga projekata.

5. Partnerstva i podobnost partnera

Podnosioci projekta mogu se prijaviti samostalno ili u partnerstvu s drugim organizacijama i/ili institucijama.

Partnerske organizacije i/ili institucije

Partneri na projektu mogu biti druge nevladine organizacije i lokalne vlasti. Partneri podnosioca učestvuju u kreiranju i implementaciji projekta, a troškovi koje oni naprave potpadaju pod ista pravila kao i oni koje napravi sam podnosilac prijedloga, što znači da partnerske organizacije moraju zadovoljiti iste uslove podobnosti kao i podnosilac. Ako se prijavi u partnerstvu, "podnosilac" će biti vodeća organizacija, a ako bude izabran kao ugovorna strana ("korisnik"), snosit će u potpunosti pravnu i finansijsku odgovornost za izvršenje projekta. Izjava o partnerstvu mora biti ispravno popunjena i predata istovremeno sa aplikacijom/prijavom.

Saradnici

I druge organizacije i/ili institucije mogu biti uključene u projekat. Takve organizacije-saradnice imaju stvarnu ulogu u realizaciji aktivnosti, ali ne mogu dobiti sredstva iz granta.

6. Prioritetne oblasti

Projekti s kojima se može prijaviti u okviru ovog poziva moraju biti u skladu s razvojnim ciljevima i strategijama općine **XXXXXXXXXX**. Prioritetna područja u okviru LOD pristupa su borba protiv siromaštva, socijalna uključenost, gender, ljudska prava, okoliš i mladi, s posebnom pažnjom usmjerenom na prava manjinskih grupa.

Projekat mora obuhvatiti jednu ili više prioriternih oblasti definiranih za općinu **XXXXXXXXXX**:

1. **XXXXXXXXXX**

7. Trajanje

Trajanje projekata može biti od **XX** do **XX** mjeseci, a moraju biti implementirani u periodu od **dan**, **mjesec, godina** do **dan, mjesec, godina**.

Ove smjernice su pripremljen prema LOD metodologiji za dodjelu sredstava organizacijama civilnog društva u BiH

8. Lokacija

Projekti moraju biti implementirani isključivo na području općine **XXXXXXXX**.

9. Vrste projekata

Projekte koji se financiraju treba pripremiti u skladu s Javnim pozivom, tj. općinskim prioritetima navedenim u pozivu. Fokus projektnih aktivnosti je socijalna inkluzija. Projektni prijedlozi treba da jasno zadovoljavaju potrebe iskazane u tekstu Javnog poziva.

Projekti treba da budu sačinjeni kao reakcija na specifične potrebe lokalne zajednice i određene ciljne grupe identificirane projektom.

Projekti treba da se sastoje od nezavisnih operativnih aktivnosti, sa jasno formuliranim operativnim ciljevima, ciljnim grupama i planiranim ishodom.

Projekat treba da bude integriran metodološki niz aktivnosti sačinjen da ostvari određene ciljeve i specifične rezultate unutar ograničenog vremenskog okvira.

Opći program rada organizacije podnosioca prijedloga ili nekog od partnera na projektu ne može predstavljati projekat.

Sljedeće aktivnosti nisu preporučljive za dodjelu grantova:

- individualna sponzorstva za učestvovanje u radionicama, na seminarima, konferencijama, kongresima;
- individualne stipendije za studije ili trening kurseve;
- povremene konferencije (osim ako su neophodne za uspješnu implementaciju projekta);
- kupovina opreme (osim ako je neophodna za uspješnu implementaciju projekta);
- finansiranje projekata koji su već u toku ili su završeni;
- projekti za isključivu dobrobit pojedinaca;
- projekti koji podržavaju političke partije;
- primarno finansiranje podnosilaca prijedloga ili njihovih partnera;
- radovi rekonstrukcije ili rehabilitacije (osim ako su neophodni za uspješnu implementaciju projekta);
- dodjela grantova trećoj strani;
- kapitalne investicije više od **10 %** vrijednosti budžeta;
- radovi rekonstrukcije veći od **20%** vrijednosti predloženog budžeta.

10. Broj prijedloga projekata i grantova po aplikantu

Podnosilac može predati više od jedne aplikacije i jedne projektne ideje, ali u tom slučaju moraju se predati odvojeni prijavni formulari i dokumentacija uz svaki od njih.

U slučaju da u procesu ocjenjivanja budu uspješno ocijenjeni 2 ili više projekata jednog aplikanta, potpisat će se samo jedan ugovor sa organizacijom podnosiocem, a koji bi obuhvatio sve odobrene projekte.

11. Gdje i kako preuzeti i poslati aplikacije

Dokumentacija za prijavu na Javni poziv za općinu XXXXXXXX može se preuzeti od DAN, DATUM do DAN, DATUM slanjem zahtjeva sa nazivom zainteresirane organizacije na e-mail: opcina@opcina.ba ili lično preuzimanjem na sljedećoj adresi:

Adresa općine

Sve informacije i elektronska verzija cijelog paketa prijavne dokumentacije može se naći na sljedećoj adresi : www.opcina.ba.

Ispunjena aplikacija sa svom zahtijevanom dokumentacijom mora se dostaviti u **tri (3) seta dokumentacije u printanom obliku i u jednoj elektronskoj kopiji (CD ili USB)** u zatvorenoj kovrti preporučenom poštom ili lično tokom radnih dana (ponedjeljak-petak), u periodu od **09:00 do 14:00** sati, sa naznakom „za javni poziv“ na adresu:

Adresa općine

Rok za predaju aplikacija/prijava je DAN, DATUM u 14:00 sati. Aplikacije koje budu pristigle poslije navedenog roka bit će razmatrane jedino u slučaju da poštanski žig ukazuje na datum slanja prije zvaničnog isteka roka.

Aplikacije poslate na bilo koji drugi način (npr. faksom ili e-mailom) ili dostavljene na druge adrese **neće biti uzete u razmatranje.**

Vanjska strana koverta mora sadržavati naziv poziva za predaju prijedloga projekata, puno ime i adresu podnosioca prijedloga, puni naziv projekta i riječi **“Ne otvarati prije zvaničnog otvaranja”**.

O primljenoj pošiljci će se u općini voditi uredna evidencija i izdavati potvrde o prijemu.

Podnosioci prijedloga bi prije predaje prijedloga projekta trebali potvrditi da je zahtijevana dokumentacija/aplikacija kompletna tako što će ispuniti listu za provjeru (Prilog 8), koja je sastavni dio aplikacije/prijave.

12. Daljnje informacije

Informativni sastanak u vezi s pozivom potencijalnim podnosiocima prijedloga za predaju prijedloga projekata – „otvoreni dan“ održat će se u općini XXXXXXXX tokom trajanja javnog poziva ukoliko se za tim ukaže potreba.

Potencijalni podnosioci prijedloga će tokom eventualnog informativnog sastanka biti detaljnije upoznati s pozivom, načinom prijavljivanja, kriterijima itd.

Pitanja u vezi s javnim pozivom mogu se postaviti e-mailom na adresu opcina@opcina.ba, s naslovom javnog poziva za podnosiocima prijedloga. Pitanja se mogu postavljati do DAN, DATUM, a odgovori na upite bit će dostavljeni u pisanoj formi najkasnije za 3 radna dana nakon prijema upita.

13. Ocjenjivanje i odabir prijedloga projekata

Projektne prijedloge razmotrit će i procijeniti komisija za ocjenjivanje. Sve aktivnosti koje podnosiocima prijedloga navede bit će procijenjene u skladu sa sljedećim kriterijima:

(1) Ispunjenje administrativnih uslova:

- potvrda da je aplikacija/prijava kompletno popunjena u skladu sa listom za provjeru;
- dokumentacija dostavljena u 3 primjerka (3 štampana +1 elektronski, CD ili USB).

(2) Ispunjenje uslova koji se tiču podnosioca prijedloga, partnera i aktivnosti:

- potvrda da podnosilac prijedloga, partneri (i saradnici, ako postoje), kao i aktivnosti ispunjavaju uslove navedene u poglavljima 5, 6, 7, 8, 9 i 10.

(3) Procjena kvaliteta projekta i finansijska evaluacija:

Procjena kvaliteta projekta, uključujući i predloženi budžet, vršit će se u skladu sa kriterijima utvrđenim u tabeli za ocjenjivanje, koja se nalazi na strani broj 11 ovog dokumenta. Postoje dvije vrste kriterija za ocjenjivanje: kriteriji za odabir i kriteriji za dodjelu sredstava.

Cilj kriterija za odabir je da pomognu u procjeni finansijskih i operativnih sposobnosti aplikanata kako bi se osiguralo da oni:

- imaju stabilna i dovoljna finansijska sredstva za vlastiti rad tokom cjelokupnog perioda provedbe projekta;
- posjeduju profesionalne sposobnosti i kvalifikacije potrebne za uspješnu provedbu kompletnog projekta. Ovo se odnosi i na partnere podnosilaca prijedloga.

Kriteriji za dodjelu sredstava omogućavaju da se kvalitet predatih projekata procijeni na osnovu postavljenih prioritarnih oblasti, a sredstva odobre na osnovu aktivnosti koje maksimiziraju opći efekat samog poziva za predaju prijedloga projekata. Kriteriji se odnose na značaj predloženog

projekta, usaglašenost projekta s ciljem poziva i prioritnim oblastima, na kvalitet projekta, očekivane rezultate, održivost projekta i racionalnost traženih sredstava.

Molimo vas da obratite pažnju na sljedeće bitne informacije:

Sistem bodovanja:

Kriteriji ocjenjivanja podijeljeni su na sekcije i podsekcije. **Svaka podsekcija se obavezno ocjenjuje ocjenama od 1 do 5 na sljedeći način: 1 = veoma loše; 2 = loše; 3 = odgovarajuće; 4 = dobro; 5 = veoma dobro.** Svaki član komisije potpisuje svoju individualnu tabelu za ocjenjivanje, a svi članovi zajedno potpisuju zbirnu tabelu za svaki projektni prijedlog. Rangiranje projektnih prijedloga vrši se na način da je prvoplasirani projektni prijedlog onaj koji ima najveći zbir bodova, zatim slijedi projekat s prvim sljedećim nižim zbirom bodova, i tako do najnižeg zbira osvojenih bodova.

Samo projekti koji su dobili više od 50 bodova bit će razmatrani za finansiranje, jer projektni prijedlozi ispod ovog praga nisu u stanju da zadovolje postavljene standarde pa bi efikasnost njihove provedbe mogla biti upitna.

Kako bi bili uzeti u razmatranje za finansiranje, projekti čiji su zahtijevani budžeti veći od 20.000,00 KM treba da dobiju 75 i više bodova u procesu ocjenjivanja. Odluka o odobrenju granta zasnovana je na ukupnom broju projekata koji mogu biti finansirani u okviru raspoloživih sredstava. Ovi pragovi utvrđeni su kako bi se odredio najniži kvalitet projektnih prijedloga i time se osigurala najbolja vrijednost za data sredstva. Prioritet pri odobravanju sredstava imat će projekti s najvećim brojem bodova.

Napomena o Sekciji 1. Finansijski i operativni kapacitet podnosioca prijave

Ukoliko je ukupan zbir u Sekciji br. 1 niži od 10 bodova, projekat će biti isključen iz daljnjeg procesa ocjenjivanja jer je procijenjeno da OCD nema ni minimalne kapacitete za kvalitetnu provedbu predloženog projekta.

Napomena o Sekciji 2. Relevantnost

Ukoliko je ukupan zbir u Sekciji 2 niži od 18 bodova, projekat će biti isključen iz daljnjeg procesa ocjenjivanja jer ovakva procjena podrazumijeva da, iako podnosilac prijave zadovoljava finansijske i operativne kapacitete, sama projektna ideja nije relevantna niti je u skladu sa definiranim prioritetima iz javnog poziva, te ne utiče u dovoljnoj mjeri na zadovoljenje potreba lokalne zajednice.

Ove smjernice su pripremljene prema LOD metodologiji za dodjelu sredstava organizacijama civilnog društva u BiH

Tabela za ocjenjivanje

Sekcija	Maksimalan broj bodova	Prosječna ocjena
1. Finansijski i operativni kapacitet	15	
1.1 Da li podnosilac prijedloga i partneri imaju dovoljno iskustva u upravljanju projektima ?	5	
1.2 Da li podnosilac prijedloga i partneri imaju dovoljne stručne kapacitete ? (<i>posebno poznavanje pitanja na koje se projekat odnosi</i>)	5	
1.3. Da li podnosilac prijedloga i partneri imaju dovoljne upravljačke kapacitete ? (<i>uključujući osoblje, opremu i sposobnost za upravljanje budžetom projekta</i>)	5	
2. Relevantnost	25	
2.1. Koliko je projekat relevantan u odnosu na cilj i jedan ili više prioriteta javnog poziva? Napomena: ocjena 5 (veoma dobro) može se dobiti samo ako se projekat odnosi barem na jedan od prioriteta .	5	
2.2. Koliko su jasno određeni i strateški odabrani oni koji su uključeni u projekat? (<i>posrednici, krajnji korisnici, ciljne grupe</i>)	5	
2.3. Da li su potrebe ciljne grupe i krajnjih korisnika jasno definirane i da li im projekat prilazi na pravi način?	5	
2.4. Da li projekat posjeduje dodatne kvalitete kao što su inovativan pristup i modeli dobre prakse?	5	
2.5. Da li prijedlog zagovara model politike baziran na pravima i da li to ima uticaja na podređene grupe? (<i>promocija ravnopravnosti spolova i osnaživanje žena, zaštita okoliša, međunacionalna saradnja, omladinska problematika itd.</i>)	5	
3. Metodologija	20	
3.1. Da li su plan aktivnosti i predložene aktivnosti odgovarajući, praktični i dosljedni ciljevima i očekivanim rezultatima?	5	
3.2. Koliko je konzistentan cjelokupan izgled projekta? (<i>naročito da li odražava analizu uočenih problema, moguće vanjske faktore</i>)	5	
3.3. Da li su nivo uključenosti i angažiranje partnera u realizaciji projekta zadovoljavajući? Napomena: ukoliko nema partnera, ocjena će biti 1 .	5	
3.4. Da li projekat sadrži objektivno mjerljive indikatore rezultata aktivnosti? (<i>da li je i jedan od indikatora gender senzitivnan ili gender indikator</i>)	5	
4. Održivost	25	
4.1. Da li će aktivnosti predviđene projektom imati konkretan uticaj na ciljne grupe?	5	
4.2. Da li će projekat imati višestruki uticaj ? (<i>uključujući mogućnost primjene na druge ciljne grupe ili provedbu u drugim sredinama i/ili produžavanje efekata aktivnosti, kao i razmjene informacija o iskustvima iz projekta</i>)	5	
4.3. Da li su očekivani rezultati predloženih aktivnosti institucionalno održivi ? (<i>Da li će strukture koje omogućuju da se aktivnosti nastave postojati na kraju projekta? Da li će postojati lokalno "vlasništvo" nad rezultatima projekta?</i>)	5	
4.4. Da li su očekivani rezultati predloženih aktivnosti održivi ? (ako je moguće, navesti <i>kakav će biti strukturalni uticaj provedenih aktivnosti – npr. da li će doći do poboljšanja pravne regulative, metoda i pravila ponašanja itd.</i>)	5	
4.5. Da li je vjerovatno da će očekivani dugoročni rezultati imati uticaja na lokalne ekonomske uslove i/ili kvalitet života u ciljnim područjima?	5	
5. Budžet i racionalnost troškova	15	
5.1. Da li je odnos između procijenjenih troškova i očekivanih rezultata zadovoljavajući?	5	
5.2. Da li su predloženi troškovi neophodni za implementaciju projekta?	5	
5.3. Budžet Da li je budžet jasan i da li uključuje i narativni dio? (<i>omogućena opravdanost za tehničku opremu</i>) Da li je zadovoljen princip po kojem administrativni i troškovi osoblja ne prelaze 20% ukupnih troškova? Da li je budžet rodno osjetljiv? Gdje je to primjenjivo, da li su priložene biografije i opisi radnih mjesta?	5	
Maksimalni ukupni zbir	100	

Obavještenje o odluci

Svi podnosioci prijedloga koji su predali prijedloge projekata bit će u pisanoj formi obaviješteni o odluci u vezi s njihovim prijedlogom projekta u roku od 30 dana od dana zatvaranja javnog poziva. Rezultati će biti objavljeni na Internet stranici općine **XXXXXXXXXXXX**, kao i na oglasnoj ploči u općini.

Odluka o odbijanju prijedloga projekta ili neodobranju sredstava bit će donesena ukoliko:

- podnositelj prijedloga ili jedan ili više njegovih partnera ne ispunjavaju uslove za učešće na javnom pozivu;
- projektne aktivnosti nisu prihvatljive (npr. predložene aktivnosti izlaze izvan okvira poziva za predaju prijedloga projekata, projekat po predviđenom trajanju prelazi maksimalni dozvoljeni vremenski period, zahtijevana suma novca je veća od maksimalne dozvoljene sume ili manja od minimalne, itd.);
- prijedlog projekta nije bio dovoljno relevantan ili finansijski i operativni kapaciteti podnosioca prijedloga nisu dovoljni, ili su projekti koji su izabrani bili superiorniji po ovim pitanjima;
- je prijedlog projekta ocijenjen kao tehnički i finansijski inferioran u odnosu na izabrane prijedloge projekata.

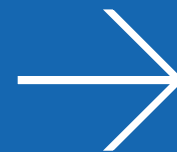
Uslovi koji se odnose na implementaciju projekta nakon odluke o dodjeli granta

Nakon donošenja odluke o dodjeli granta, nevladinoj organizaciji čiji je projekat odobren će od strane općine biti ponuđen odgovarajući ugovor za implementaciju projekta. Prije potpisivanja ugovora općina ima pravo od organizacije civilnog društva zatražiti da izvrši određene izmjene na projektnom prijedlogu kako bi se uskladio s pravilima i procedurama implementacije.

LISTA PRILOGA

- Prilog 1** Projektni prijedlog
- Prilog 2** Pregled budžeta
- Prilog 3** Logički okvir rada
- Prilog 4** Plan aktivnosti i promocije
- Prilog 5** Administrativni podaci o podnosiocu prijedloga
- Prilog 6** Finansijski identifikacioni formular
- Prilog 7** Izjava o podobnosti
- Prilog 8** Lista za provjeru

PRILOG 7
PROJEKTNI PRIJEDLOG

Grb i zaglavlje općine

PROJEKTNI PRIJEDLOG

MJESTO ZA LOGO PODNOSIOCA PRIJEDLOGA

NAZIV PROJEKTA: (Naziv projekta ne treba biti duži od osam riječi)

NAZIV PODNOSIOCA:

PARTNERI NA PROJEKTU:

**PRIORITETNA OBLAST
JAVNOG POZIVA:**

**CILJNA GRUPA/BROJ
DIREKTNIH KORISNIKA/CA:
(navesti broj i procenat
zastupljenosti jednog i
drugog spola):**

**MJESTO PROVEDBE
PROJEKTA:**

**TRAJANJE PROJEKTA:
Navesti broj mjeseci**

BUDŽET:

SAŽETAK

Iako je ovaj dio dat na samom početku, sažetak projekta se piše tek pošto su svi drugi dijelovi projekta završeni. Sažetak sumira sve elemente projektnog prijedloga, i to:

1. Potrebu/problem u lokalnoj zajednici;
2. Razloge i značaj projekta za lokalnu zajednicu;
3. Ciljeve projekta;
4. Ciljnu grupu i rodnu zastupljenost unutar te grupe;
5. Trajanje provedbe projekta i budžet projekta;
6. Metode koje će se koristiti da se ostvare projektni ciljevi;
7. Korist predloženih aktivnosti za lokalnu zajednicu.

Ovaj dio ne treba biti duži od jedne stranice. Cilj je pružiti informacije koje se odnose na svih sedam navedenih stavki (pobrojane iznad), te ponuditi sve relevantne podatke komisiji za ocjenu prijedloga. Sažetak je prvi dio projektnog prijedloga koji razmatra komisija za ocjenu prijedloga i zbog toga treba biti kratak, dobro strukturiran i jezgrovit.

Ove smjernice su pripremljene prema LOD metodologiji za dodjelu sredstava organizacijama civilnog društva u BiH

1. INFORMACIJE O NOSIOCU PROJEKTA

Molimo vas imajte na umu da se podaci koje unesete u ovoj sekciji koriste za određivanje podobnosti podnosioca projektnog prijedloga. Sve informacije koje osigurate pregledat će komisije za ocjenu prijedloga i ocijeniti ih u tabeli za ocjenjivanje pod eliminatornom sekcijom, koja se odnosi na finansijske i operativne kapacitete podnosioca projektnog prijedloga.

Treba da osigurate sve informacije vezane za vašu organizaciju i njene kvalifikacije relevantne za provedbu predloženog projekta. Treba da predočite kratak historijat svoje organizacije (**kada i kako je osnovana**), njenu **misiju i viziju**, šta je to što je čini posebnom, koji su vaši glavni ciljevi i strategije za ostvarenje tih ciljeva.

INFORMACIJE O ORGANIZACIJI

Misija:	
Vizija:	
Kada i kako je osnovana:	
Glavni ciljevi i strategije za ostvarenje tih ciljeva prema statutu:	

Molimo vas da date kratak opis organizacijske strukture i strukture odlučivanja:	
--	--

Upravni odbor organizacije civilnog društva(OCD) /Ključne osobe u organizaciji civilnog društva

Ime i prezime	Zanimanje	Pozicija	Spol	Godine iskustva u OCD-u

Imena osoblja koje planirate angažirati na provedbi projekta

Ime i prezime	Zanimanje	Pozicija	Spol	Godine iskustva u OCD-u	Puno radno vrijeme/Privremeni (povremeni) angažman

Molimo vas da, ukoliko prethodna tabela uključuje partnere i/ili konsultante, unesete u koloni „Zanimanje“ izvornu organizaciju koja upošljava navedenu osobu.

PRETHODNA ISKUSTVA SARADNJE SA DONATORIMA I TRENUTNI PROJEKTI

Podaci o projektima koji su provedeni u prethodne tri godine:

Tema/oblast	Naziv projekta	Naziv donatora	Period provedbe	Vrijednost projekta	Broj osnovnog angažiranog osoblja (razvrstano po spolu)

Podaci o trenutnim projektima:

Tema/oblast	Naziv projekta	Naziv donatora	Period provedbe	Vrijednost projekta	Broj osnovnog angažiranog osoblja (razvrstano po spolu)

Kancelarijski prostor organizacije:

U vlasništvu ili iznajmljen od OCD-a:	
Vlastiti ili zajednički sa drugim OCD-om:	
Površina prostora:	
Da li imate telefon/faks u kancelariji?	
Da li imate pristup Internetu u kancelariji?	
Da li posjedujete svu neophodnu opremu za provedbu projekta?	

2. UVOD/OPIS PROBLEMA

Prilikom pripreme ovog segmenta projektnog prijedloga važno je pretpostaviti da donator nema prethodnih znanja o vašoj lokalnoj zajednici i problemima koje pokušavate riješiti. Molimo vas da opišete na koji se način projektni prijedlog odnosi na jedan ili više prioriteta iz javnog poziva. Molimo vas da ukratko obrazložite analizu situacije i važnost problema koji pokušavate riješiti. Gdje god je moguće, osigurajte jasne statističke indikatore problema koji pokušavate riješiti. Dobro uočen i opisan problem predstavlja osnovno opravdanje za projektni prijedlog. Ovdje morate odgovoriti na nekoliko pitanja: Zašto je projekt zaista neophodan? Opisati koja to važna potreba treba biti zadovoljena? Čija je to potreba? Kako će uticati na muškarce/dječake i žene/djevojčice u vašoj ili zajednici za koju se prijavljujete s projektom. Problem koji pokušavate riješiti ili potrebe koje nastojite zadovoljiti treba da budu vezane za svrhu i ciljeve vaše organizacije. Ako vaš projektni prijedlog nije u vezi sa aktivnostima vaše organizacije, mogućnost da takav projekt dobije podršku bit će umanjena.

Sve informacije koje osigurate procijenit će komisija za ocjenjivanje prijedloga i ocijeniti ih u tabeli pod eliminatornom sekcijom 2. RELEVANTNOST pitanje 2.1.

Ovaj dio ne treba biti veći od jedne stranice.

3. OPIS PROJEKTA

Osigurajte opis onoga šta želite raditi i kako namjeravate ostvariti svoje ciljeve. Molimo vas da osigurate informacije o svim dodatnim kvalitetima vašeg projekta kao što su inovativni pristup ili primjeri dobre prakse. Molimo vas vodite računa da će prijedlog projekta ostvariti veći rezultat ako zagovara model zasnovan na pravima, ravnopravnosti spolova i ima uticaj na ranjive grupe.

Ukoliko projekat uključuje partnerstvo, molimo vas da opišete ulogu partnera i nivo njihove uključenosti u provedbu projekta.

Ovaj dio ne treba biti veći od jedne stranice.

Sve informacije koje osigurate procijenit će komisija za ocjenjivanje prijedloga i ocijeniti ih u tabeli pod eliminatornom sekcijom 2. RELEVANTNOST pitanje 2.4 i 2.5.

4. CILJNA GRUPA

Molimo vas da jasno definirate ciljnu grupu i njene potrebe. Objasnite koristi projektnog prijedloga za navedenu ciljnu grupu. Unutar ciljne grupe obavezno analizirajte, ako je to moguće, broj muškarca/žena i dječaka/djevojčica. Molimo vas da navedete sve uključene strane, kao što su posredni i krajnji korisnici projekta.

Sve informacije koje osigurate procijenit će komisija za ocjenjivanje prijedloga i ocijeniti ih u tabeli pod eliminatornom sekcijom 2. RELEVANTNOST pitanje 2.2 i 2.3.

Specificirajte ciljnu grupu i navedite kako će ona imati koristi od projekta. Projekt treba da sadrži detaljan opis veličine i važnosti ciljne grupe, rodnu razvrstanost grupe i posebno osoba koje će direktno imati koristi od projekta. Detaljna analiza ciljne grupe može biti urađena prema etničkoj strukturi, spolnoj strukturi, starosnoj strukturi, socijalnom statusu i sl.; no unutar svake od tih grupa potrebno je napraviti i rodnu analizu. Ukoliko se takva analiza pripremi, možete je priložiti kao dodatak projektnom prijedlogu.

Molimo vas da prezentacija ciljne grupe obavezno bude urađena na rodno osjetljiv način (uvijek naznačite broj žena, muškaraca, dječaka i djevojčica, te različit status i uticaj na određeni rod.

5. SVEUKUPNI CILJ PROJEKTA

Sveukupni cilj projekta predstavlja osnov problema kojem projekt pristupa i njegov značaj; na primjer, dugotrajnu korist projekta za ciljnu grupu. Cilj bi trebalo da bude prilično generalan i dugoročan. Pravila za određivanje sveukupnog projektnog cilja su:

1. Svaki projekt može imati samo jedan sveukupni cilj;
2. Sveukupni cilj bi trebalo da bude vezan za razvojnu viziju;
3. Iako je teško ili čak nemoguće mjeriti uspješnost ostvarenja sveukupnog cilja putem mjerljivih indikatora, ipak treba omogućiti utvrđivanje njegovog doprinosa realizaciji vizije.

Molimo vas da ne zaboravite polazno istraživanje, koje je neophodno za ispravno mjerenje uspješnosti provedbe projekta.

6. SPECIFIČNI CILJEVI PROJEKTA

Projektni cilj je rješenje problema, koji u široj definiciji opisuje željeno postignuće. Ciljevi su utvrđivi projektni proizvod, predstavljeni na takav način da može biti utvrđeno je li i do kojeg je nivoa je projekt realiziran. Na primjer, ako je glavni cilj uspostava omladinskog vijeća na nivou čitave BiH, onda je podcilj uspostava općinskog omladinskog vijeća, njegove strukture, umrežavanje i sl. Projektni prijedlog obično ima 2 do 3 specifična cilja, ali je u praksi slučaj i da je to samo jedan specifični cilj. Bitno je da su i jedan ili svi specifični ciljevi rodno osjetljivi. **Kod razrade ovog dijela osigurajte vezu sa razvijenom logičkom matricom.**

Molimo vas da ne zaboravite polazno istraživanje, koje je neophodno za ispravno mjerenje buduće uspješnosti provedbe projekta.

7. OČEKIVANI REZULTATI

U ovom dijelu treba da navedete rezultate projekta. Ovo je osnovna na kojoj će se projekt ocjenjivati. Očekivani rezultati su detaljniji nego sveukupni cilj i pojedinačni ciljevi i treba da budu potvrđivi putem objektivno potvrđivih indikatora (OVI). Ovaj dio ne treba biti veći od jedne stranice. (OVI) moraju biti:

- Specifični: jasno definirano šta, gdje, kad, kako i za koga će se situacija promijeniti; jasno definirati rodnu razvrstanost;
- Mjerljivi: da je moguće kvantificirati ciljeve i korist; da je moguće analizirati korist za oba spola;
- Ostvarljivi: da je moguće ostvariti ciljeve (uzimajući u obzir resurse i kapacitete koji su na raspolaganju zajednici);
- Realni: da je moguće ostvariti nivo promjene koja oslikava cilj;
- Vremenski ograničeni: navesti vremenski period u kojem će svaki biti ostvaren.

Kod razrade ovog dijela osigurajte vezu sa razvijenom logičkom matricom.

8. AKTIVNOSTI

U ovom poglavlju trebate dati pregled i opis aktivnosti koje će omogućiti ostvarenje očekivanih rezultata. Također treba da ih specificirate u Planu aktivnosti, koji predstavlja jedan od priloga projektnom prijedlogu. Aktivnosti treba da budu jasne i specifične. Definirajte jasnu vezu aktivnosti sa ciljevima projekta i onda opišite zašto ste odabrali te konkretne aktivnosti. Predviđene aktivnosti treba grupirati i vezati za relevantne projektne rezultate. Ovaj dio ne treba biti veći od četiri stranice.

9. PRETPOSTAVKE I RIZICI

U ovoj sekciji treba identificirati moguće pretpostavke i rizike koji mogu ugroziti provedbu projekta i/ili uspjeh projekta. Molimo vas da obratite posebnu pažnju na ovaj dio s obzirom na to da je vrlo važno identificirati buduće događaje i okolnosti kao moguće prijetnje uspješnoj provedbi projekta. To će vam dati mogućnost da pripremite strategiju za izbjegavanje svakog potencijalnog rizika.

Kod razrade ovog dijela osigurajte vezu sa ciljnom grupom i razvijenom logičkom matricom.

10. TRAJANJE PROJEKTA

U ovom dijelu treba da navedete period provedbe projekta.

11. PRAĆENJE PROVEDBE I IZVJEŠTAVANJE

Praćenje provedbe:

Praćenje provedbe (monitoring) je sistematsko prikupljanje i analiza informacija kako projekt napreduje. Cilj je unaprijediti efikasnost i efektivnost projekta. Praćenje provedbe zasnovano je na postavljenim rezultatima i planiranim aktivnostima, koji su definirani u fazi planiranja. Ono pomaže da se provedba zadrži u pravom smjeru i može omogućiti menadžmentu saznanja o stvarima koje su krenule u pogrešnom smjeru. Ukoliko se provodi ispravno, predstavlja neprocjenjiv alat za dobro upravljanje, te pruža iskoristivu osnovu za ocjenjivanje. Praćenje provedbe omogućava vam da utvrdite jesu li resursi koje imate na raspolaganju dovoljni i jesu li dobro iskorišteni, da li su kapaciteti koje imate dovoljni i odgovarajući i radite li sve ono što ste planirali da uradite.

Praćenje provedbe:

- odraz je vašeg projektnog plana,
- dešava se tokom provedbe projekta,
- odvija se u skladu sa prethodno definiranim vremenskim okvirima.

Izvodi se na osnovu kvantitativnih i kvalitativnih pokazatelja (indikatora).

Navedite ko će pratiti provedbu projekta, na koji način i kada. Praćenje provedbe je opciono i nije neophodne za sve projekte. Međutim, kompleksni i dugi projekti mogu imati koristi od praćenja provedbe projekta.

Izvjешtavanje o napretku provedbe projekta i finansijsko izvještavanje trebaju biti specifikirani u projektnom prijedlogu i podneseni u obliku dvomjesečnih izvještaja o projektnoj dinamici (aktivnosti/finansijske) provedbe unutar datih vremenskih okvira. Također trebate definirati kada će finalni izvještaj (narativni) biti podnesen.

12. BUDŽET

Budžet je preslikavanje projekta u vrijednosne iznose. U ovoj sekciji treba opisati troškove koje očekujete da će se desiti tokom trajanja projekta. Budžet treba pratiti projektni prijedlog. Budžetske linije trebaju biti u logičnom slijedu metoda rada i aktivnosti. Pokušajte osigurati što je moguće veći broj budžetskih linija zasnovanih na jasno utvrđenim troškovima, izbjegavajući približne procjene. Također je poželjno navesti (moguće) izvore finansiranja drugih donatora. Ne zaboravite navesti svoj doprinos projektu (volonterski rad, opremu iz drugih projekata, prostor itd). Treba da budete sasvim realistični u ovom poglavlju, npr. nećete tražiti nabavku fotokopir aparata koji košta 1.500 KM ako to nije potrebno za provođenje projekta. U ovoj sekciji projektnog prijedloga treba da date narativno objašnjenje svih budžetskih linija i podlinija.

13. VIDLJIVOST (PROMOCIJA PROJEKTA)

Vidljivost, odnosno promocija, treba biti ispravno planirana za sve aktivnosti. Vidljivost se treba fokusirati na razvoj i na ostvarenja tokom provedbe projekta, a ne na proceduralne i administrativne tačke prekretnice.

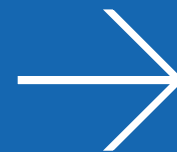
Plan promocije (vidljivosti) treba biti uvršten u radni plan provedbe i adekvatno budžetiran. Vidljivost projekta se treba osigurati s ciljem informiranja projektnih partnera, ciljnih grupa i uopće građanstva o inicijativama i uspjesima projekta. Utvrdite promotivne alate te objasnite kako i u kojoj fazi ste ih planirali iskoristiti, što uključuje javne događaje (konferencije za štampu, pisane publikacije i novinske članke, Internet stranice, banere, pločice, promotivni materijal, fotografije i ostali audio-vizuelni materijal, te javne posjete i slično). Ovdje treba dati opis onoga šta želite uraditi i kako namjeravate promovirati svoje aktivnosti. Promotivne aktivnosti trebaju biti jasne i specifične te rodno osjetljive.

Ove smjernice su pripremljene prema LOD metodologiji za dodjelu sredstava organizacijama civilnog društva u BiH

LISTA PRILOGA

- Prilog 1** Pregled budžeta
- Prilog 2** Matrica logičkog okvira
- Prilog 3** Plan aktivnosti i promocije
- Prilog 4** Administrativni podaci o aplikantu
- Prilog 5** Finansijski identifikacijski formular
- Prilog 6** Izjava o podobnosti
- Prilog 7** Lista za provjeru

PRILOG 8
BUDŽET I PLAN POTROŠNJE

Logo organizacije nositeljice projekta

NAZIV ORGANIZACIJE _____
NAZIV PROJEKTA _____**PREGLED BUDŽETA**

Broj	Kategorija	Jedinica	Broj jedinica	Jedinična cijena (KM)	Ukupno (KM)	Mjesec 1	Mjesec 2	Mjesec 3	Mjesec 4	Mjesec 5	Mjesec 6	Mjesec 7	Mjesec 8	Mjesec 9	Mjesec 10
1.	LIUDSKI RESURSI														
1.1.															
1.2.															
1.3.															
1.4.															
1.5.															
2.	PUTOVANJE/PREVOZ														
2.1.															
2.2.															
2.3.															
3.	UREDSKI TROŠKOVI														
3.1.															
3.2.															
3.3.															
3.4.															
3.5.															
3.6.															
4.	PROJEKTI TROŠKOVI														
4.1	Rezultat 1. (iz logičkog okvira)														
4.1.1	Aktivnost ...														
4.1.2	Aktivnost ...														
4.1.3	Aktivnost ...														
4.2	Rezultat 2. (iz logičkog okvira)														
4.2.1	Aktivnost ...														
4.2.2	Aktivnost ...														
4.2.3	Aktivnost ...														
4.3	Rezultat 3. (iz logičkog okvira)														
4.3.1	Aktivnost ...														
4.3.2	Aktivnost ...														
4.3.3	Aktivnost ...														
5	VIDLJIVOST														
5.1															
5.2															
5.3															
UKUPNO (KM)															

PRILOG 9
LOGIČKI OKVIR RADA (LOGIČKA
MATRICA)

Grb i zaglavlje općine

Logo organizacije nositeljice projekta

NAZIV ORGANIZACIJE: _____
 NAZIV PROJEKTA: _____

LOGIČKI OKVIR RADA

	Objektivno mjerljivi indikatori uspjeha	Izvori verifikacije	Pretpostavke i rizici
Sveukupni cilj	Koji je sveukupni cilj čijem ostvarenju će projekat doprinijeti? Projekat ne bi trebao imati više od jednog projektnog cilja. Na njega treba uticati, ali nije neophodno da se u potpunosti ostvari.	Koji su izvori informacija za ove pokazatelje uspjeha?	
Specifični ciljevi projekta	Koji su specifični ciljevi koji će biti ostvareni projektom? Da li specifični ciljevi mogu biti iskazani na rodno osjetljiv način? Ako mogu, bilo bi preporučljivo. Ovi specifični ciljevi trebaju biti ostvareni do kraja provedbe projekta.	Koji su izvori informacija koji trebaju biti prikupljeni ili već postoje? Metode koje će se koristiti kako bi se došlo do informacija?	Koji su faktori i uslovi neophodni za ostvarenje ciljeva projekta, a nisu pod direktnom kontrolom? Koje rizike treba uzeti u obzir? Da li postoji mogućnost da će jedan od spolova biti manje zastupljen/uključen u implementaciju projekta?
Očekivani rezultati	Koji će konkretni rezultati doprinijeti ostvarenju ciljeva projekta? Da li se rezultati mogu iskazati na rodno osjetljiv način? Ako da, primijenite. Rezultati se ostvaruju uspješnom provedbom projektnih aktivnosti. Uspjeh provedbe projekta će biti mjeren nivoom ostvarenja rezultata.	Koji su izvori informacija za ove pokazatelje uspjeha?	Koji vanjski faktori i uslovi moraju biti ispunjeni da bi rezultati bili ostvareni kako je planirano? Da li rezultati zavise od punog angažmana oba spola i kako obezbijediti njihovu punu participaciju?
Aktivnosti	Koje aktivnosti je potrebno izvršiti i kojim redoslijedom, s ciljem ostvarenja rezultata?		Koji uslovi trebaju biti ispunjeni prije početka provedbe projekta da bi se počelo sa realizacijom projekta?

Ovaj obrazac je razvijen prema LOD metodologiji za dodjelu sredstava organizacijama civilnog društva u BiH

PRILOG 10
PLAN AKTIVNOSTI
I PROMOCIJE

Grb i zaglavlje općine

Logo organizacije nositeljice projekta

NAZIV ORGANIZACIJE: _____
 NAZIV PROJEKTA: _____

PLAN AKTIVNOSTI I PROMOCIJE

BR.	Plan	Mjesec												Partneri/ odgovornosti			
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12				
1.	Očekivani rezultat 1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1.1	Aktivnost 1.1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1.2		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1.3		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1.4		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1.5		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2.	Očekivani rezultat 1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2.1		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2.2		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2.3		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2.4		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2.5		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3.	Očekivani rezultat 1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3.1		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3.2		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3.3		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3.4		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3.5		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Ovaj obrazac je pripremljen prema LOD metodologiji za dodjelu sredstava organizacijama civilnog društva u BiH

PRILOG 11
ADMINISTRATIVNI PODACI O
PODNOŠIOCU PRIJEDLOGA

Grb i zaglavlje općine

LOGO ORGANIZACIJE NOSITELJICE PROJEKTA

ADMINISTRATIVNI PODACI O PODNOSIOCU PRIJEDLOGA

NAZIV ORGANIZACIJE:

SKRAĆENI NAZIV ORGANIZACIJE
(UKOLIKO POSTOJI):

PRAVNI STATUS:

IME, PREZIME I POZICIJA OSOBE
ODGOVORNE ZA ZASTUPANJE I
PREDSTAVLJANJE ORGANIZACIJE:

ADRESA:

POŠTANSKI BROJ I MJESTO:

TELEFON:

FAX:

E-MAIL:

WEB STRANICA:

_____, _____.____.201_.
(mjesto, datum)

(ime i prezime, potpis, pečat)

Ovaj obrazac je pripremljen prema LOD metodologiji za dodjelu sredstava organizacijama civilnog društva u BiH

PRILOG 12
FINANSIJSKI IDENTIFIKACIONI
FORMULAR

Grb i zaglavlje općine

LOGO ORGANIZACIJE NOSITELJICE PROJEKTA

FINANSIJSKI IDENTIFIKACIONI FORMULAR

VLASNIK/CA BANKOVNOG RAČUNA

NAZIV			
ADRESA			
MJESTO/GRAD		POŠTANSKI BROJ	
KONTAKT OSOBA			
TELEFON		FAX	
E-MAIL			

BANKA

NAZIV BANKE			
ADRESA			
MJESTO/GRAD		POŠTANSKI BROJ	
BROJ RAČUNA			

_____.____.201_.
(Datum)

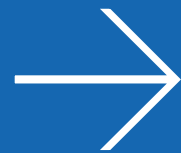
(Ime i prezime ovlaštenog predstavnika/ce)

(Potpis i pečat)

Ovaj obrazac je pripremljen prema LOD metodologiji za dodjelu sredstava organizacijama civilnog društva u BiH

PRILOG 13
IZJAVA O PODOBNOSTI

LOGO ORGANIZACIJE NOSITELJICE PROJEKTA

IZJAVA O PODOBNOSTI

Ja, ovdje potpisani/a _____
(ime, prezime i adresa predstavnika/ce)

predstavnik/ca _____
(naziv i adresa organizacije)

potvrđujem da sam predstavnik/ca pravnog lica iz Bosne i Hercegovine i da ni ja niti gore imenovana organizacija nismo:

- a) pod bankrotom,
- b) niti da je bilo kakvo plaćanje prema nama obustavljeno po sudskoj presudi koja je rezultirala totalnim ili djelimičnim gubitkom prava na upravljanje i raspolaganje našom imovinom,
- c) niti da su protiv nas pokrenuti ikakvi pravni postupci koji uključuju nalog za suspenziju plaćanja i koji mogu rezultirati proglašenjem bankrota ili koji povlače potpuni ili djelimični gubitak prava na upravljanje i raspolaganje našom imovinom,
- d) niti da smo konačnom presudom bili osuđeni za prekršaj ili prestup koji se tiče ponašanja u poslu,
- e) niti da smo bili krivi za ikakvu drugu ozbiljnu grešku u profesionalnom ponašanju,
- f) niti da smo propustili ispuniti bilo kakve obaveze koje se odnose na plaćanje socijalnog osiguranja ili poreza,
- g) niti da smo okrivljeni za dostavljanje netačnih informacija u pogledu naših profesionalnih aktivnosti,
- h) niti da smo u obavljanju svojih poslova bili ozbiljno okrivljeni zbog kršenja bilo kakvih ugovornih obaveza.

IZJAVLJENO: _____ .201_.
(mjesto, datum)

(ime i prezime, potpis)

U PRISUSTVU: _____ .201_.
(mjesto, datum)

(ime i prezime, potpis)

PRILOG 14
LISTA ZA PROVJERU

LISTA ZA PROVJERU

PRIJEDLOG PROJEKTA

- aplikacija/prijava kompletna i u skladu sa zahtjevima navedenim u formi prijedloga projekta
- priložena tri primjerka svih dokumenata
- ukoliko postoje partneri, priložene popunjene i potpisane izjave o partnerstvu
- budžet projekta popunjen u konvertibilnim markama (KM)
- administrativni troškovi i troškovi osoblja u budžetu ne prelaze 20% od ukupnog iznosa budžeta projekta
- matrica logičkog okvira projekta popunjena i priložena
- matrica plana aktivnosti projekta popunjena i priložena

DODATNA DOKUMENTACIJA

- kopija rješenja o registraciji za organizaciju podnositeljicu prijedloga i partnere priložena
- kopija statuta organizacije podnositeljice prijedloga priložena
- statuti partnerskih organizacija priloženi
- formular "Administrativni podaci o organizaciji podnositeljici prijedloga" popunjen, potpisan, ovjeren i priložen
- finansijski identifikacioni formular organizacije podnositeljice prijedloga popunjen, potpisan, ovjeren i priložen
- priložena kopija završnog godišnjeg finansijskog izvještaja organizacije za prethodnu godinu (dokument Bilans stanja i bilans uspjeha), koju su ovjerali nadležna agencija za finansijsko poslovanje i licencirani i ovlašteni knjigovođa
- priložena kopija posljednjeg godišnjeg narativnog izvještaja
- drugi dokumenti koji mogu biti relevantni

PRILOG 15
FORMULAR IZJAVE O
NEPRISTRASNOSTI I
POVJERLJIVOSTI

IZJAVA O SUKOBU INTERESA I POVJERLJIVOSTI

Ja, dolje potpisani/a, (ime i prezime), član Komisije za ocjenu projekata organizacija civilnog društva pristiglih u sklopu Javnog poziva općine XXXX za organizacije civilnog društva (OCD)/nevladine organizacije (NVO) iz Bosne i Hercegovine.

IZJAVLJUJEM :

(A) IZJAVA O SUKOBU INTERESA

da nisam učestvovao/la u razvoju nijednog projekta koji će razmatrati Komisija za ocjenu projekata, i da projekti nisu:

- povezani sa mojim vlastitim interesima (ličnim, finansijskim ili nekim drugim);
- povezani sa interesima (ličnim, finansijskim ili nekim drugim) bilo koje organizacije koju ja vodim, u kojoj radim, saradujem, koju predstavljam ili savjetujem.

(B) POVJERLJIVOST

Pri razmatranju i ocjenjivanju meni predstavljenih projekata, sve informacije o projektima kojima raspolazem kao član/ica Komisije za ocjenu projekata smatrat ću strogo povjerljivim.

Datum:, 20__.

U općini.....

Potpis:

PRILOG 16
PRIMJER ZAPISNIKA JLS-A SA
SASTANKA O ODABIRU KOMISIJE
ZA OCJENU PROJEKTNIH
PRIJEDLOGA OCD

Zapisnik sa sastanka
održanog u velikoj sali općine xx.xx.xxxx. god. u 12:00 sati

Imenovanje člana Komisije za ocjenu prijedloga projekata ispred sektora OCD-a

Prisutni:

1. Ime i prezime, titula
2. Ime i prezime, titula
3.

Napomena: Spisak prisutnih predstavnika OCD-a nalazi se u prilogu.

DNEVNI RED

1. Imenovanje člana Komisije za ocjenu projektnih prijedloga – predstavnika sektora OCD-a
2. Imenovanje zamjenika člana Komisije za ocjenu projektnih prijedloga – predstavnika sektora OCD-a

Ad 1) Općinski službenik nadležan za saradnju sa OCD obavijestio je prisutne da će Komisija biti formirana po objavi Javnog poziva, kao i da će biti sastavljena od 2 predstavnika Općine XXX, jednog predstavnika sektora OCD-a koji će biti član Komisije, te njegovog zamjenika u slučaju da taj član odluči da kandidira projekat. Bitno je da predstavnik sektora OCD-a ima dosta iskustva u pisanju projekata jer je proces ocjenjivanja i odabira kompleksan. Predstavnici sektora OCD-a predložili su sljedeće kandidate za mjesto člana i zamjenika Komisije:

1. Ime i prezime, – u ime OCD-a XXXX;
2. Ime i prezime, – u ime OCD-a XXXX;
3. Ime i prezime, – u ime OCD-a XXXX;
4.

A.D. 2) Nakon glasanja, predloženi kandidati imali su sljedeći broj glasova:

1. Ime i prezime, – 6 glasova;
2. Ime i prezime, – 13 glasova;
3. Ime i prezime, – 10 glasova;
4.

Na osnovu dobijenih glasova, za člana Komisije za odabir projekata izabran/a je ime i prezime, iz OCD-a XXXX, a za zamjenika/cu ime i prezime, iz OCD-a XXXX.

PRILOG 17
ODLUKE O USPOSTAVLJANJU
KOMISIJE ZA OCJENU
PROJEKTNIH PRIJEDLOGA
ORGANIZACIJA CIVILNOG
DRUŠTVA

Bosna i Hercegovina
ENTITET/KANTON
Općina
Općinski načelnik
Broj: XXXXXX
Dana, xx.xx.xxxx. godine

PREAMBULA

RJEŠENJE

o imenovanju članova Komisije za ocjenu prijedloga projekata po Javnom pozivu upućenom organizacijama civilnog društva za dostavljanje prijedloga projekata u općini XXXX u xxxx. godini.

Član I

U sastav Komisije za ocjenu prijedloga projekata po javnim pozivima za organizacije civilnog društva u xxxx godini u općini XXXXX u ime općine imenuju se sljedeći predstavnici:

1. Ime i prezime, titula
2. Ime i prezime, titula

Član II

U sastav Komisije u ime organizacija civilnog društva imenuju se sljedeći predstavnik(ca i zamjenik/ca, koji su izabrani voljom većine OCD-a na sastanku održanom dana xx.xx.xxxx. godine:

1. Ime i prezime, predstavnik/ca OCD-a sa područja općine XXX
2. Ime i prezime, zamjenik/ca predstavnika OCD-a sa područja općine XXX

Član III

Komisija predstavlja tijelo koje ocjenjuje pristigle prijedloge projekata. Svi članovi Komisije imaju jednaka prava i obaveze. Komisija ima zadatak da ocijeni sve pristigle prijedloge projekata po Javnom pozivu upućenom organizacijama civilnog društva za dostavljanje prijedloga projekata u općini XXXX u xxxx. godini i da izvrši odabir. Komisija predlaže projekte za finansiranje u okviru raspoloživih sredstava određenih po Javnom pozivu.

Član IV

Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja, a bit će objavljeno u službenom glasniku općine XXX.

Dostavljeno:

1. Imenovanim
2. Arhivi

Načelnik općine

(m.p.)

PRILOG 18
SMJERNICE ZA RAD KOMISIJE ZA
OCJENU PROJEKTNIH PRIJEDLOGA

Grb i zaglavlje općine

Naziv općine

SMJERNICE ZA RAD KOMISIJE ZA OCJENU PROJEKTNIH PRIJEDLOGA ORGANIZACIJA CIVILNOG DRUŠTVA

LOD PROJEKTNIA METODOLOGIJA

Ove smjernice su pripravljene prema LOD metodologiji za dodjelu sredstava organizacijama civilnog društva u BiH

SADRŽAJ

1. UVOD	3
1.1 Osnovni pojmovi	3
2. PROCES OCJENJIVANJA	3
2.1 Izjava o nepristrasnosti i povjerljivosti	3
2.2 Komisija za ocjenu projekata (KO)	4
2.3 Prvi korak u procesu ocjenjivanja	4
2.4 Ocjenjivanje i odabir prijedloga projekata	4
2.5 Sistem bodovanja	5
2.6 Završetak procesa ocjenjivanja	6
DODATNA POJAŠNENJA TABELA ZA OCJENJIVANJE	7
PRILOG 1	11
PRILOG 2	13
PRILOG 3	16

Načelo ravnopravnosti spolova ugrađeno je u Smjernice za rad Komisije za ocjenu projektnih prijedloga organizacija civilnog društva kao jedno od osnovnih načela. S tim u vezi, izrazi koji se u ovim smjernicama koriste za osobe u muškom rodu (npr. „građani“, „načelnik“, „službenik“, „predstavnik“ i sl.) neutralni su i odnose se kako na muškarce tako i na žene.

1. UVOD

1.1 Osnovni pojmovi

Smjernice za rad Komisije za ocjenu projektnih prijedloga organizacija civilnih društava (OCD) su osmišljene kao pojednostavljeni priručnik sa osnovnim uputstvima i pravilima u procesu odabira najboljih projektnih prijedloga koje OCD-i/NVO-i dostavljaju na općinske javne pozive. U tom smislu, neophodno je definisati osnovne pojmove koji određuju ovaj proces:

□ **Projekt ili projektni prijedlog**

Projektni prijedlog je dokument ili set dokumenata kojim je definisano područje djelovanja, korisnici, rezultati, aktivnosti i troškovi u svrhu postizanja tih rezultata. Osnovne projektne dokumente čine: forma projektnog prijedloga, logički okvir, budžet i godišnji plan rada. Uz nabrojane dokumente često se prilažu i drugi dokumenti kojima se utvrđuje finansijska i regulativna podloga za poslovanje podnosioca prijave, te druge relevantne informacije. Broj dokumenata, kao i forme, razlikuju se u zavisnosti od donatora, dok su osnovni projektni dokumenti svojstveni svim davateljima grant sredstava.

□ **Ocjenjivanje projekata**

Po svojoj definiciji, ocjena projekata predstavlja proces u kojem se objektivno i nepristrasno procjenjuju projektni prijedlozi u skladu sa unaprijed definisanim kriterijima i sistemom vrednovanja. Ispunjenje kriterija koji se koriste za procjenjivanje projektnih prijedloga utvrđuje se kroz podkriterije, koji su najčešće u obliku pitanja. Svako pitanje, odnosno podkriterij, nosi određeni broj bodova, čiji zbir u konačnici čini ukupnu ocjenu ispunjenja svakog pojedinog kriterija, a zbir svih bodova ukupni rezultat ocjena (primjer tabele za ocjenjivanje se nalazi u prilogu, kao Prilog 1). Kod ocjene projekata najčešće postoji donja granica prihvatljivosti, koja se određuje minimalnim neophodnim brojem ostvarenih bodova. Samo oni projekti koji svojim kvalitetom prelaze donju granicu imaju mogućnost da budu finansirani. Njihov rang se određuje prema broju ostvarenih bodova i sredstva se raspoređuju prema toj rang listi, dok se ne iscrpe sva namijenjena sredstva.

□ **Komisija za ocjenu projekata**

Ova Komisija predstavlja tijelo koje provodi ocjenu projekata. Komisija se formira tako da uvijek ima neparan broj članova, kojih je najčešće pet. Komisiju za ocjenu projekata čine osobe koje posjeduju neophodna znanja iz oblasti za koju se dodjeljuju sredstva, ali i neophodne vještine i znanja iz oblasti upravljanja projektnim ciklusom.

Sam proces ocjenjivanja je objašnjen u narednim dijelovima ovih smjernica.

2. PROCES OCJENJIVANJA

2.1 Izjava o nepristrasnosti i povjerljivosti

Nakon formiranja Komisije za ocjenu projekata i otpočinjanja njenog rada, svi članovi Komisije potpisuju **pismenu izjavu o nepristrasnosti i povjerljivosti**, čime se obavezuju na punu povjerljivost svih informacija sadržanih u projektnim prijedlozima, te nepristrasnost prilikom ocjenjivanja projekata. Potpisivanje ove izjave osigurava zadržavanje svih informacija o procesu ocjenjivanja unutar Komisije, do njihovog zvaničnog objavljivanja, čime se štite interesi i podnosioca projekata i svih učesnika u procesu.

2.2 Komisija za ocjenu projekata (KO)

Predstavnici svih zainteresovanih strana, ukoliko je to moguće s obzirom na ograničenje u broju članova, **trebalo bi da budu uključeni u sastav Komisije za ocjenu projekata**. Ovo je važno kako bi se osigurala objektivnost i transparentnost procesa ocjenjivanja. Kada se radi o dodjeli sredstava OCD-ima, neophodno je da je jedan član Komisije predstavnik ovog sektora. Predstavnik civilnog društva trebalo bi da bude općeprihvaćeni aktivista sa dobrom reputacijom u lokalnoj zajednici, koji će nepristrasno vršiti ocjenjivanje.

Članove evaluacione komisije čine minimalno dva predstavnika općine u kojoj se aplicira i jedan predstavnik OCD-a. Predstavnik civilnog društva ima i svog zamjenskog člana s ciljem prevazilaženja sukoba interesa ili u slučaju kada je izabrani član spriječen. Svi članovi Komisije imaju jednaka prava i obaveze.

Predstavnike općine imenuje načelnik općine i/ili nadležna služba u toj općini svojim internim aktom, koji potpisuje nadležna osoba. Ovaj interni akt predstavlja sastavni dio obavezne dokumentacije vezane za proces ocjenjivanja.

Izbor predstavnika (jednog ili više) OCD-a vrši se transparentno i uz konsultacije sa svim OCD-ima. Predstavnik OCD-a se imenuje na demokratski način, zajedničkim dogovorom većine OCD-ova s područja općine. Općina podržava demokratski proces izbora predstavnika OCD-a. Ovo podrazumijeva Javni poziv svim OCD-ima da u određenom roku nominiraju svoje predstavnike, te da na unaprijed utvrđeni datum organizuju izbor predstavnika i jednog zamjenika javnim ili tajnim glasanjem. Općina je dužna podržati ovaj proces i sačuvati svu relevantnu dokumentaciju, te eventualno osigurati adekvatan prostor za sastanak (općinska sala i sl).

2.3 Prvi korak u procesu ocjenjivanja

Prvi korak u procesu ocjenjivanja, koji prethodi detaljnom čitanju svih pristiglih projektnih prijedloga, jeste da Komisija za ocjenu projekata prvo utvrdi da li svi projekti zadovoljavaju tehničke kriterije koji su navedeni u **Smjernicama za podnosiocce prijedloga**. Ovo podrazumijeva utvrđivanje kompletnosti tražene projektne dokumentacije, tj. postojanje svih osnovnih i dodatnih dokumenta koji čine validan projektni prijedlog, uključujući i neophodan broj kopija, postojanje elektronske kopije i sl. U slučaju da projektni prijedlog ne zadovoljava tehničke kriterije, on se izuzima iz daljnjeg ocjenjivanja i proglašava nevažećim. Svi ovakvi projektni prijedlozi se posebno evidentiraju u zapisniku, s opisom nedostataka. Kada se provjeri koji prijedlozi projekta zadovoljavaju tehničke kriterije, pristupa se ocjenjivanju i odabiru prijedloga projekata, kako je objašnjeno u poglavlju 2.4. koje slijedi.

2.4 Ocjenjivanje i odabir prijedloga projekata

Ocjenjivanje OCD projekata vršit će se u skladu sa kriterijima s kojima su svi potencijalni podnosioci prijedloga upoznati pri raspisivanju poziva i koji predstavljaju sastavni dio smjernica za podnosiocce prijedloga. Radi lakšeg administrativnog provođenja procesa ocjenjivanja, svi članovi Komisije preuzimaju **formu za ocjenjivanje**. Forma za ocjenjivanje (**PRIOLOG 1**) sastoji se od kriterija i podkriterija raspoređenih u tabeli. Nakon toga se pristupa čitanju projektnih prijedloga.

I predstavnici općine i predstavnik OCD-a dobivaju po jedan primjerak svakog projektnog prijedloga. Redoslijed čitanja svakog projekta odgovara redoslijedu otvaranja pristiglih paketa pri utvrđivanju tehničkih kriterija.

U ovoj fazi procesa projektni prijedlozi se procjenjuju kroz kriterije koji su podijeljeni u dvije grupe: **kriteriji za odabir** (odnosno Sekcija 1 i 2 u tabeli za ocjenjivanje) i **kriteriji za dodjelu sredstava**.

Cilj kriterija za odabir je da pomognu u procjeni finansijskih i operativnih sposobnosti aplikantata kako bi se osiguralo da oni:

- imaju stabilna i dovoljna finansijska sredstva za vlastiti rad tokom cjelokupnog perioda provedbe projekta;
- posjeduju profesionalne sposobnosti i kvalifikacije potrebne za uspješnu provedbu kompletnog projekta. Ovo se odnosi i na partnere podnosioca prijedloga.

Kriteriji za dodjelu sredstava omogućavaju da se kvalitet predatih projekata procijeni na osnovu postavljenih prioritetnih oblasti, a sredstva odobre na osnovu aktivnosti koje maksimalizuju opći efekat samog poziva za predaju prijedloga projekata.

Kriteriji se odnose na značaj predloženog projekta, usaglašenost projekta s ciljem poziva i prioritetnim oblastima, kvalitet projekta, očekivane rezultate, održivost projekta i racionalnost traženih sredstava. **Konačni cilj procesa ocjenjivanja je odabrati projekte koji su od najvećeg značaja za lokalnu zajednicu i koji svojim provođenjem, kroz pozivom definisane prioritete, zadovoljavaju utvrđene potrebe lokalnog stanovništva i lokalne zajednice u cjelini.**

2.5 Sistem bodovanja

Kriteriji ocjenjivanja podijeljeni su na sekcije i podsekcije. **Svaka podsekcija se obavezno ocjenjuje ocjenama između 1 i 5 na sljedeći način: 1 = veoma loše; 2 = loše; 3 = odgovarajuće; 4 = dobro; 5 = veoma dobro.** Svaki član Komisije individualno boduje prijedlog projekta u skladu sa kriterijima (forma za pojedinačno ocjenjivanje se nalazi u dodatku kao **PRILOG 1**), dok se na zbirnu tabelu za ocjenjivanje (forma zbirne tabele nalazi se u dodatku kao **PRILOG 2**) prenose srednje vrijednosti svih ocjena po svakom pojedinačnom kriteriju i podkriteriju (**napomena: dobivene srednje vrijednosti se zaokružuju tako da se decimalne vrijednosti od X,1 do X,4 zaokružuju na nižu, a od X,5 do X,9 na višu vrijednost**). Svaki član Komisije potpisuje svoju individualnu evaluacionu tabelu, a svi članovi zajedno potpisuju zbirnu evaluacionu tabelu za svaki projektni prijedlog. Rangiranje projektnih prijedloga se vrši na način da je prvoplasirani projektni prijedlog onaj koji ima najveći zbir bodova, zatim slijedi projekt sa prvim sljedećim nižim zbirom bodova, i tako do najnižeg zbira osvojenih bodova.

Samo projekti koji su dobili više od 50 bodova bit će razmatrani za finansiranje, jer projektni prijedlozi ispod ovog praga nisu u stanju zadovoljiti postavljene standarde te bi efikasnost njihove provedbe mogla biti upitna.

Kako bi bili uzeti u razmatranje za finansiranje, projekti čiji su zahtijevani budžeti viši od 20.000,00 KM treba da dobiju 75 i više bodova u procesu ocjenjivanja. Odluka o odobrenju granta zasnovana je na ukupnom broju projekata koji mogu biti finansirani u okviru raspoloživih sredstava. Ovi pragovi su utvrđeni kako bi se odredio minimalni kvalitet projektnih prijedloga, te time osigurala najbolja vrijednost za data sredstva. Prioritet pri odobravanju sredstava imat će projekti sa najviše bodova.

Napomena o Sekciji 1. Finansijski i operativni kapacitet podnosioca prijave

Ukoliko je ukupan zbir u Sekciji br.1 niži od 10 bodova, projekt će biti isključen iz daljnjeg procesa ocjenjivanja pošto je procijenjeno da OCD nema minimalne kapacitete za kvalitetnu provedbu predloženog projekta.

Napomena o Sekciji 2. Relevantnost

Ukoliko je ukupan zbir u Sekciji 2 niži od 18 bodova, projekt će biti isključen iz daljnjeg procesa ocjenjivanja jer ovakva procjena podrazumijeva da, iako podnosilac prijave zadovoljava finansijske i operativne kapacitete, sama projektna ideja nije relevantna niti je u skladu sa definisanim prioritetima iz Javnog poziva, te ne utiče u dovoljnoj mjeri na zadovoljenje potreba lokalne zajednice.

NAPOMENA: NI PO JEDNOM KRITERIJU DODIJELJENI BROJ BODOVA NE MOŽE BITI NIŽI OD JEDAN (1)!

2.6 Završetak procesa ocjenjivanja

Po završenom bodovanju i rangiranju svih projekata sastavlja se zapisnik o radu Komisije za ocjenu projekata na unaprijed pripremljenoj formi (**forma zapisnika nalazi se u dodatku kao PRILOG 3**). U zapisnik se unose sve informacije relevantne za proces ocjenjivanja:

1. Sastav Komisije sa imenima svih članova.
2. Vrijeme i mjesto rada Komisije.
3. Podaci o ukupnom broju primljenih projektnih prijedloga.
4. Pregled OCD-a/NVO-a koji su osvojili do 50 bodova.
5. Pregled projektnih prijedloga OCD-a/NVO-a koji su predloženi za finansiranje bez modifikacija. Ovaj pregled je ugrađen u zapisnik u formi tabele, koja se sastoji od sljedećih kolona:
 - a. Redni broj
 - b. Naziv OCD-a/NVO-a
 - c. Naziv predloženog projekta
 - d. Ukupna vrijednost budžeta
 - e. Trajanje projekta izraženo u mjesecima
 - f. Osvojeni bodovi
6. Pregled projekata koji mogu biti uzeti u razmatranje uz određene manje budžetske modifikacije i/ili modifikacije projektnog prijedloga (ukoliko se Komisija složila da neki od predloženih projekata ima dovoljno kvaliteta i broj bodova da bude uvršten u ovu kategoriju). Ovaj pregled je, također, u formi tabele i sadržava iste kolone kao i kod stavke pet iznad.
7. Vrijeme završetka rada Komisije za ocjenu projekata.
8. Potpise svih članova komisije.

Poseban dio zapisnika čini preporuka za finansiranje određenih, najbolje rangiranih projektnih prijedloga. Ovako sačinjen zapisnik potpisuju svi članovi Komisije, te kao takav predstavlja zvanični zaključak rada Komisije. Svi podnosioci projekata se pojedinačno putem pisma obavještavaju o rezultatima, tj. uspješnosti, odnosno neuspješnosti njihovog projektnog prijedloga.

Ova, pojedinačna pisma potpisuje službeni predstavnik davatelja sredstava. Konačna lista odobrenih projekata se objavljuje na službenoj Internet stranici općine. Ova lista nema naznaku o ostvarenom broju bodova, rangi ili rezultatu pojedinačnih ocjena članova Komisije, kako bi se zaštitio integritet članova Komisije.

DODATNA POJAŠNENJA TABELE ZA OCJENJIVANJE

Forma tabele za ocjenjivanje se nalazi u prilogu ovih smjernica. U narednom tekstu data su pojašnjenja za svako od pitanja koje se nalazi u priloženoj tabeli.

Sekcija

1. Finansijski i operativni kapacitet

1.1 Da li podnosilac prijedloga i partneri imaju dovoljno **iskustva u upravljanju projektima**?

Procjenjuje se prethodno iskustvo podnosioca, broj provedenih projekata, njihova vrijednost i sl. Npr. vrijednost do sada provedenih projekata je 10.000 KM, a projektni prijedlog je vrijednosti 30.000 KM, podnosilac može dobiti 1 ili eventualno 2 boda i suprotno (broj bodova je veći što je veća vrijednost i kompleksnost prethodno uspješno provedenih projekata).

1.2 Da li podnosilac prijedloga i partneri imaju dovoljne **stručne kapacitete**? (posebno poznavanje pitanja na koje se projekt odnosi)

Da li je naveden broj profesionalno uposlenog osoblja? Da li su priložene biografije uposlenih? Koji je profil provedenih projekata? Da li postoji dokumentacija koja dokazuje stručnost podnosioca prijedloga u određenoj oblasti? Npr. ukoliko se radi o projektu socijalne inkluzije, veći broj bodova se dobija angažmanom socijalnog radnika, psihologa i sl. Ukoliko nema adekvatnog stručnog osoblja, broj bodova mora biti niži, ali nikako manji od jedan.

1.3 Da li podnosilac prijedloga i partneri imaju dovoljne **upravljačke kapacitete**, uključujući osoblje, opremu i sposobnost za upravljanje budžetom projekta?

Koji je broj stalno uposlenih u organizaciji i s kojim tipom ugovora? Da li postoji upravljačka skupština, nadzorni odbor i sl.? Npr. ukoliko organizacija ima samo jednog stalno uposlenog, broj bodova mora biti blizu najniže ocjene, a ukoliko postoji jasna organizaciona i upravljačka struktura s većim brojem uposlenih, vanjskih saradnika i sl., onda je broj bodova veći i bliži ili jednak maksimalnom.

2. Relevantnost

2.1. Koliko je projekt relevantan u odnosu na **cilj** i jedan ili više **prioriteta** javnog poziva?

Da li projekat jasno definiše aktivnosti koje će doprinijeti ispunjenju cilja relevantnog za odabrani prioritet poziva? Npr. ukoliko su prioriteti javnog poziva smanjenje siromaštva, omladina i pomoć osobama s invaliditetom, projekat koji svojim aktivnostima pomaže zapošljavanje mladih osoba s invaliditetom i rješava im problem egzistencije zavređuje veći broj bodova u odnosu na projekat koji doprinosi samo zapošljavanju mladih i sl. S obzirom da je ovo eliminatorni kriterij, projekat se mora odnositi na najmanje jedan utvrđeni prioritet.

2.2 Koliko su jasno definisani i strateški odabrani učesnici u projektu? (krajnji korisnici, posrednici, **ciljne grupe**)

Da li su krajnji korisnici i ciljna grupa relevantni za odabrani prioritet? Npr. stanovništvo općine xx nije ciljna grupa, ali jasno definisana ciljna grupa je 20 mladih osoba s invaliditetom iz ruralnog područja općine xx.

2.3 Da li su **potrebe ciljne grupe** i krajnjih korisnika jasno definisane i da li im projekat prilazi na pravi način?

Da li projekat na jasan način opisuje aktivnosti pomoću kojih će potrebe krajnjih korisnika, odnosno ciljne grupe biti ispunjene? Npr. ukoliko je potreba opisana u projektu definisana kao nemogućnost pristupa javnim ustanovama, aktivnosti koje ispunjavaju te potrebe treba da uključuju izradu pristupnih rampi, podizanje svijesti građana o tim potrebama i sl. Ovako definisane aktivnosti zavređuju približno maksimalan broj bodova, i obratno.

2.4 Da li projekat posjeduje **dodatne kvalitete**, kao što su inovativan pristup i modeli dobre prakse?

Da li je isti ili sličan projekat već bio proveden na ovom području? Da li se bazira na uspješnoj provedbi nekog drugog projekta? Npr. ako koristimo prethodni primjer, više bodova ostvarit će projekat koji je nastavak aktivnosti ili projekta koji je već polučio rezultate ili koji uključuje ekspertizu primijenjenu u nekoj drugoj lokalnoj zajednici.

2.5 Da li prijedlog zagovara **model politike baziran na pravima** i da li to ima uticaja na podređene grupe?

Da li projekat promovise jednakost spolova, zaštitu okoliša? Da li promovise međunacionalnu ili kulturnu saradnju, prava manjina, problematiku mladih i sl.? Npr. projekti koji uključuju podjednak broj muškaraca i žena, bez obzira na samu projektну ideju, zaslužuju dodatne bodove po ovom kriteriju i obratno.

3. Metodologija

3.1 Da li su **plan aktivnosti** i predložene **aktivnosti** odgovarajući, praktični i dosljedni ciljevima i očekivanim rezultatima?

Da li je podnosilac prijedloga jasno definisao konkretne rezultate projekta? Da li su aktivnosti i rezultati projekta uzajamno povezani (koje aktivnosti pridonose kojem rezultatu)? Da li su predviđene aktivnosti i rezultati u skladu sa sveukupnim ciljem projekta?

Ovo se utvrđuje primarno kroz logički okvir. Za adekvatnu procjenu ovog kriterija neophodna su znanja iz upravljanja projektnim ciklusom.

3.2 Koliko je konzistentan cjelokupan izgled projekta?

Da li odražava analizu problema, rizike i vanjske faktore? Da li i na koji način projekat predviđa ocjenjivanje (evaluaciju)? Npr. projektni prijedlog treba analizirati sve vanjske i unutrašnje faktore koji bi mogli uticati na uspješnost i/ili kvalitet provedbe projekta, kao što su pravna regulativa, volja lokalne zajednice da učestvuje i sl. Takvi projekti zavređuju veći broj bodova u odnosu na one koji to nemaju.

3.3 Da li su nivo **uključenosti i angažman partnera u realizaciji** projekta zadovoljavajući? **Napomena: ukoliko nema partnera, ocjena će biti jedan: 1.**

Da li odabir partnera jasno definiše način na koji će partner učestvovati u provedbi projekta? Da li je jasno definisana ekspertiza partnera i na koji je način ta ekspertiza relevantna za provedbu projekta? Npr. ukoliko se radi o projektu socijalne inkluzije, udruženje invalida ili Zavod za socijalni rad adekvatni su partneri i donose više bodova, dok neka druga organizacija koju je odabrao podnosilac prijedloga a nema tu ekspertizu daje manji broj bodova. Ukoliko je nejasna i nedefinisana uloga partnera, a ne može naći ni potreba ni važnost tog partnerskog odnosa, ocjena će također biti jedan.

3.4 Da li projekat sadrži **objektivno mjerljive indikatore** rezultata aktivnosti?

*Na koji način će se ostvariti rezultati? Indikatori moraju biti jednostavni, mjerljivi, dostizni, vremenski određeni i relevantni. **Ovo se utvrđuje primarno kroz logički okvir. Za adekvatnu procjenu ovog kriterija neophodna su znanja iz upravljanja projektnim ciklusom. Npr. tačan broj učesnika na treninzima, broj pristupnih rampi i sl.***

4. Održivost

4.1 Da li će aktivnosti predviđene projektom imati **konkretan uticaj** na ciljne grupe?

Da li provedene aktivnosti i postignuti rezultati dugoročno imaju pozitivan i konkretan uticaj na definisanu ciljnu grupu? Npr. ukoliko se radi o ekološkom projektu koji podrazumijeva čišćenje korita rijeke bez otklanjanja uzroka onečišćenja, onda on nije održiv i ocjenjuje se manjim brojem bodova, a ukoliko podrazumijeva organiziranje, prikupljanje i deponovanje smeća te razvoj svijesti lokalne zajednice o ovom problemu, podrazumijeva svoju održivost i kao takav zavređuje viši ili maksimalan broj bodova.

4.2 Da li će projekat imati **višestruki uticaj**?

Da li projekat uključuje mogućnost primjene na druge ciljne grupe ili provedbu u drugim sredinama i/ili produžavanje efekata aktivnosti, kao i razmjene informacija o iskustvima iz projekta? Npr. ukoliko projekat predviđa uključivanje drugih ciljnih grupa ili druga područja provedbe u narednim fazama, te prezentira eventualne modalitete izvršenja, kao takav zaslužuje veći broj bodova.

4.3 Da li su očekivani rezultati predloženih aktivnosti institucionalno **održivi**?

Hoće li strukture koje omogućuju da se aktivnosti nastave postojati na kraju projekta? Da li će postojati lokalno "vlasništvo" nad rezultatima projekta? Npr. ukoliko projekat predviđa uspostavu dnevnog centra za boravak djece s posebnim potrebama, i ukoliko Zavod za socijalni rad nastavi da podržava i rukovodi centrom, onda je projekat institucionalno održiv i zaslužuje maksimalan broj bodova.

4.4 Da li su očekivani rezultati predloženih aktivnosti **održivi**?

Da li će doći do poboljšanja pravne regulative, metoda i pravila ponašanja i slično? Npr. ukoliko se projektom koji se bavi smanjenjem rodno zasnovanog nasilja predviđa izrada i usvajanje protokola o sprečavanju rodno zasnovanog nasilja koji će služiti kao osnovni modalitet rada relevantnih institucija, onda kao takav zaslužuje maksimalan broj bodova.

4.5 Je li vjerovatno da će očekivani dugoročni rezultati imati uticaja na lokalne ekonomske uslove i/ili kvalitet života u ciljnim područjima?

Da li projektne aktivnosti poboljšavaju ekonomske uslove ili utiču na kvalitet života kod odabranih korisnika, i koliko jasno se to može zaključiti iz samog projektnog prijedloga? Npr. ukoliko se projekat bavi smanjenjem siromaštva kroz uspostavljanje plasteničke proizvodnje na području neke lokalne zajednice on kao takav utiče na poboljšanje ekonomskih uslova i kvalitet života svojih korisnika jer im donosi prihode, te zaslužuje veći broj bodova.

5. Budžet i racionalnost troškova

5.1 Da li je odnos između procijenjenih troškova i očekivanih rezultata zadovoljavajući?

Da li predviđeni troškovi osiguravaju najbolju vrijednost za predviđena sredstva? Npr. ukoliko projekat predviđa informatičko opismenjavanje žena s nekog područja i ima 50 korisnica, a za provedbu projekta predviđa nabavku 50 laptopa, kao takav definitivno ne osigurava najbolju vrijednost za predviđena sredstva jer su troškovi nerealno visoki za predviđeni rezultat. Najjednostavniji metod procjene je da se ukupno predviđeni budžet podijeli sa brojem direktnih korisnika i uporedi sa predviđenim rezultatima. U ovom primjeru, ukoliko je trošak po svakoj korisnici 10.000 KM, a podrazumijeva osnovni kurs korištenja računara, evidentno je da je odnos između procijenjenih troškova i očekivanih rezultata nezadovoljavajući i kao takav ne može biti bodovan većim bodovima.

5.2 Da li su predloženi troškovi **neophodni** za provedbu projekta?

Ukoliko koristimo prethodni primjer, a budžet podrazumijeva nabavku LCD TV ili mašine za siječenje mesa, evidentno je da takvi troškovi nisu neophodni za provedbu projekta i umanjuju broj bodova po ovom kriteriju.

5.3 Budžet?

Da li je budžet jasan i da li uključuje i narativni dio?

Npr. objasniti opravdanost nabavke tehničke opreme u narativnom dijelu, i slično. Narativni dio budžeta mora pratiti budžet tako što objašnjava sve pozicije u budžetu.

Da li je zadovoljen princip prema kojem administrativni i troškovi osoblja ne prelaze 20% ukupnih troškova?

Gdje je to primjenjivo, da li su priložene biografije uposlenika i opisi radnih mjesta?

Maksimalni ukupni zbir

NAPOMENA: NI PO JEDNOM KRITERIJU DODIJELJENI BROJ BODOVA NE MOŽE BITI NIŽI OD 1!

PRILOG 1

Općina **XXXXX**

Naziv organizacije civilnog društva: _____

Naziv projekta: _____

Tabela za ocjenjivanje

Sekcija	Maksimalan broj bodova	Prosječna ocjena
1. Finansijski i operativni kapacitet	15	
1.1 Da li podnosilac prijedloga i partneri imaju dovoljno iskustva u upravljanju projektima ?	5	
1.2 Da li podnosilac prijedloga i partneri imaju dovoljne stručne kapacitete ? (posebno poznavanje pitanja na koje se projekat odnosi)	5	
1.3. Da li podnosilac prijedloga i partneri imaju dovoljne upravljačke kapacitete ? (uključujući osoblje, opremu i sposobnost za upravljanje budžetom projekta)	5	
2. Relevantnost	25	
2.1. Koliko je projekat relevantan u odnosu na cilj i jedan ili više prioriteta javnog poziva? Napomena: ocjena 5 (veoma dobro) može se dobiti samo ako se projekat odnosi barem na jedan od prioriteta .	5	
2.2. Koliko su jasno definisani i strateški odabrani oni koji su uključeni u projekat? (posrednici, krajnji korisnici, ciljne grupe)	5	
2.3. Da li su potrebe ciljnih grupa i krajnjih korisnika jasno definisane i da li im projekat prilazi na pravi način?	5	
2.4. Da li projekat posjeduje dodatne kvalitete kao što su inovativni pristup i modeli dobre prakse?	5	
2.5. Da li prijedlog zagovara model politike baziran na pravima i da li to ima uticaja na podređene grupe? (promocija ravnopravnosti spolova i osnaživanje žena, zaštita okoliša, međunacionalna saradnja, problematika omladine itd.)	5	
3. Metodologija	20	
3.1 Da li su plan aktivnosti i predložene aktivnosti odgovarajuće, praktične i dosljedne ciljevima i očekivanim rezultatima?	5	
3.2 Koliko je konzistentan cjelokupan dizajn projekta? (a naročito da li odražava analizu uočenih problema, moguće vanjske faktore)	5	
3.3 Da li su nivo uključenosti i angažiranje partnera u realizaciji projekta zadovoljavajući? Napomena: ukoliko nema partnera, ocjena će biti 1.	5	
3.4 Da li projekat sadrži objektivno mjerljive indikatore rezultata aktivnosti? (Da li je <i>jedan od indikatora gender senzitivni ili gender indikator</i>)	5	
4. Održivost	25	
4.1 Da li će aktivnosti predviđene projektom imati konkretan uticaj na ciljne grupe?	5	
4.2 Da li će projekat imati višestruki uticaj ? (Uključujući mogućnost primjene na druge ciljne grupe ili provedbu u drugim sredinama i/ili produžavanje efekata aktivnosti, kao i razmjene informacija o iskustvima sa projekta)	5	
4.3 Da li su očekivani rezultati predloženih aktivnosti institucionalno održivi ? (Da li će strukture koje omogućuju da se aktivnosti nastave postojati na kraju projekta? Da li će postojati lokalno "vlasništvo" nad rezultatima projekta?)	5	
4.4 Da li su očekivani rezultati predloženih aktivnosti održivi ? (Ako je moguće, navesti kakav će biti strukturalni uticaj provedenih aktivnosti – npr. da li će doći do poboljšanja pravne regulative, metoda i pravila ponašanja itd.)	5	
4.5 Da li je vjerovatno da će očekivani dugoročni rezultati imati uticaja na lokalne ekonomske uslove i/ili kvalitet života u ciljnim područjima?	5	
5. Budžet i racionalnost troškova	15	
5.1 Da li je odnos između procijenjenih troškova i očekivanih rezultata zadovoljavajući?	5	
5.2 Da li su predloženi troškovi neophodni za implementaciju projekta?	5	
5.3 Budžet Da li je budžet jasan i da li uključuje i narativni dio? (Omogućena opravdanost za tehničku opremu) Da li je zadovoljen princip po kojem administrativni i troškovi osoblja ne prelaze 20% ukupnih troškova? Da li je budžet rodnno osjetljiv? Gdje je primjenjivo, da li su priložene biografije uposlenih i opisi radnih mjesta?	5	
Maksimalni ukupni zbir	100	

Ime i prezime _____ Potpis: _____

PRILOG 2

Općina: _____

Naziv organizacije civilnog društva: _____

Naziv projekta: _____

Zbirna tabela za ocjenjivanje

Sekcija	Maksimalan broj bodova	Prosječna ocjena
1. Finansijski i operativni kapacitet	15	
1.1 Da li podnosilac prijedloga i partneri imaju dovoljno iskustva u upravljanju projektima ?	5	
1.2 Da li podnosilac prijedloga i partneri imaju dovoljne stručne kapacitete ? (posebno poznavanje pitanja na koje se projekat odnosi)	5	
1.3. Da li podnosilac prijedloga i partneri imaju dovoljne upravljačke kapacitete ? (uključujući osoblje, opremu i sposobnost za upravljanje budžetom projekta)	5	
2. Relevantnost	25	
2.1. Koliko je projekat relevantan u odnosu na cilj i jedan ili više prioriteta javnog poziva? Napomena: ocjena 5 (veoma dobro) može se dobiti samo ako se projekat odnosi barem na jedan od prioriteta .	5	
2.2 Koliko su jasno definisani i strateški odabrani oni koji su uključeni u projekat? (posrednici, krajnji korisnici, ciljne grupe)	5	
2.3 Da li su potrebe ciljnih grupa i krajnjih korisnika jasno definisane i da li im projekat prilazi na pravi način?	5	
2.4 Da li projekat posjeduje dodatne kvalitete , kao što su inovativni pristup i modeli dobre prakse?	5	
2.5 Da li prijedlog zagovara model politike baziran na pravima i da li to ima uticaja na podređene grupe? (promocija ravnopravnosti spolova i osnaživanje žena, zaštita okoliša, međunacionalna saradnja, problematika omladine itd.)	5	
3. Metodologija	20	
3.1 Da li su plan aktivnosti i predložene aktivnosti odgovarajuće, praktične i dosljedne ciljevima i očekivanim rezultatima?	5	
3.2 Koliko je konzistentan cjelokupan dizajn projekta? (a naročito, da li odražava analizu uočenih problema, moguće vanjske faktore)	5	
3.3 Da li su nivo uključenosti i angažiranje partnera u realizaciji projekta zadovoljavajući? Napomena: ukoliko nema partnera, ocjena će biti 1.	5	
3.4 Da li projekat sadrži objektivno mjerljive indikatore rezultata aktivnosti? (da li je i jedan od indikatora gender senzitivn ili gender indikator)	5	
4. Održivost	25	
4.1 Da li će aktivnosti predviđene projektom imati konkretan uticaj na ciljne grupe?	5	
4.2 Da li će projekat imati višestruki uticaj ? (uključujući mogućnost primjene na druge ciljne grupe ili provedbu u drugim sredinama i/ili produžavanje efekata aktivnosti kao i razmjene informacija o iskustvima sa projekta)	5	
4.3 Da li su očekivani rezultati predloženih aktivnosti institucionalno održivi ? (Da li će strukture koje omogućuju da se aktivnosti nastave postojati na kraju projekta? Da li će postojati lokalno "vlasništvo" nad rezultatima projekta?)	5	
4.4 Da li su očekivani rezultati predloženih aktivnosti održivi ? (ako je moguće, navesti kakav će biti strukturalni uticaj provedenih aktivnosti – npr. da li će doći do poboljšanja pravne regulative, metoda i pravila ponašanja itd.)	5	
4.5 Da li je vjerovatno da će očekivani dugoročni rezultati imati uticaja na lokalne ekonomske uslove i/ili kvalitet života u ciljnim područjima?	5	
5. Budžet i racionalnost troškova	15	
5.1 Da li je odnos između procijenjenih troškova i očekivanih rezultata zadovoljavajući?	5	
5.2 Da li su predloženi troškovi neophodni za implementaciju projekta?	5	
5.3 Budžet Da li je budžet jasan i uključuje li i narativni dio? (Omogućena opravdanost za tehničku opremu) Da li je zadovoljen princip po kojem administrativni i troškovi osoblja ne prelaze 20% ukupnih troškova? Da li je budžet rodnno osjetljiv? Gdje je primjenivo, da li su priložene biografije uposlenih i opisi radnih mjesta?	5	
Maksimalni ukupni zbir	100	

ČLANOVI/ICE KOMISIJE:

PREDSTAVNICI/CE OPĆINE: _____

1. _____

2. _____

PREDSTAVNIK/CA ORGANIZACIJA CIVILNOG DRUŠTVA (OCD)

1. _____

U _____, dana ____/____/20__ . godine.

PRILOG 3

Grb i zaglavlje općine

ZAPISNIK

**sa sastanka Komisije za ocjenu projektnih prijedloga organizacija civilnog društva (OCD)
unutar Javnog poziva za predaju projektnih prijedloga na teritoriji općine**

Komisija za ocjenu projektnih prijedloga, sastavljena od predstavnika općine _____ i predstavnika nevladinog sektora iz iste općine, dana ____/____/20__ . godine, u ____:____ sati, donosi sljedeći zaključak:

Ukupan broj primljenih projektnih prijedloga: _____

Nakon završenog ocjenjivanja svih zaprimljenih projektnih prijedloga, članovi Komisije za ocjenu prijedloga u skladu sa rezultatima ocjenjivanja za finansiranje predlažu sljedeće projekte:

Br.	Naziv organizacije	Naziv projekta	Ukupan budžet	Ostvaren broj bodova

Projekti označeni zvjezdicom će proći kroz proces koji zahtijeva dodatne konsultacije.

Zbirna tabela za ocjenjivanje, koju je koristila Komisija za ocjenu prijedloga sastavni je dio ovog zapisnika.

Sastanak je završen dana: ____/____/20__ . godine. u ____:____ sati.

Članovi/ce Komisije za ocjenu prijedloga:

1. _____, predstavnik/ca općine _____
2. _____, predstavnik/ca općine _____
3. _____, predstavnik/ca nevladinog sektora _____

PRILOG 19
INDIVIDUALNI FORMULAR ZA
OCJENU PROJEKATA

Općina: _____

Naziv organizacije civilnog društva: _____

Naziv projekta: _____

Tabela za ocjenjivanje

Sekcija	Maksimalan broj bodova	Ocjena
1. Finansijski i operativni kapacitet	15	
1.1 Da li podnosilac prijedloga i partneri imaju dovoljno iskustva u upravljanju projektima ?	5	
1.2 Da li podnosilac prijedloga i partneri imaju dovoljne stručne kapacitete ? (<i>posebno poznavanje pitanja na koje se projekat odnosi</i>)	5	
1.3. Da li podnosilac prijedloga i partneri imaju dovoljne upravljačke kapacitete ? (uključujući osoblje, opremu i sposobnost za upravljanje budžetom projekta)	5	
2. Relevantnost	25	
2.1. Koliko je projekat relevantan u odnosu na cilj i jedan ili više prioriteta javnog poziva? Napomena: ocjena 5 (veoma dobro) može se dobiti samo ako se projekat odnosi barem na jedan od prioriteta .	5	
2.2 Koliko su jasno definirani i strateški odabrani oni koji su uključeni u projekat? (posrednici, krajnji korisnici, ciljne grupe)	5	
2.3 Da li su potrebe ciljne grupe i krajnjih korisnika jasno definirane i da li im projekat prilazi na pravi način?	5	
2.4 Da li projekat posjeduje dodatne kvalitete kao što su inovativan pristup i modeli dobre prakse?	5	
2.5 Da li prijedlog zagovara model politike baziran na pravima i da li to ima uticaja na podređene grupe? (<i>promocija ravnopravnosti spolova i osnaživanje žena, zaštita okoliša, međunacionalna saradnja, problematika omladine itd.</i>)	5	
3. Metodologija	20	
3.1 Da li su plan aktivnosti i predložene aktivnosti odgovarajući, praktični i dosljedni ciljevima i očekivanim rezultatima?	5	
3.2 Koliko je konzistentan cjelokupan izgled projekta? (<i>a naročito da li odražava analizu uočenih problema, moguće vanjske faktore</i>)	5	
3.3 Da li su nivo uključenosti i angažman partnera u realizaciji projekta zadovoljavajući? Napomena: ukoliko nema partnera, ocjena će biti 1.	5	
3.4 Da li projekat sadrži objektivno mjerljive indikatore rezultata aktivnosti? (<i>da li je ijedan od indikatora gender senzitivan ili gender indikator</i>)	5	
4. Održivost	25	
4.1 Da li će aktivnosti predviđene projektom imati konkretan uticaj na ciljne grupe?	5	
4.2 Da li će projekat imati višestruki uticaj ? (<i>uključujući mogućnost primjene na druge ciljne grupe ili provedbu u drugim sredinama i/ili produžavanje efekata aktivnosti kao i razmjene informacija o iskustvima iz projekta</i>)	5	
4.3 Da li su očekivani rezultati predloženih aktivnosti institucionalno održivi ? (<i>Da li će strukture koje omogućuju da se aktivnosti nastave postojati na kraju projekta? Da li će postojati lokalno "vlasništvo" nad rezultatima projekta?</i>)	5	
4.4 Da li su očekivani rezultati predloženih aktivnosti održivi ? (<i>ako je moguće, navesti kakav će biti strukturalni uticaj provedenih aktivnosti – npr. da li će doći do poboljšanja pravne regulative, metoda i pravila ponašanja itd.</i>)	5	
4.5 Da li je vjerovatno da će očekivani dugoročni rezultati imati uticaja na lokalne ekonomske uslove i/ili kvalitet života u ciljnim područjima?	5	
5. Budžet i racionalnost troškova	15	
5.1 Da li je odnos između procijenjenih troškova i očekivanih rezultata zadovoljavajući?	5	
5.2 Da li su predloženi troškovi neophodni za implementaciju projekta?	5	
5.3 Budžet Da li je budžet jasan i da li uključuje i narativni dio? <i>Omogućena opravdanost za tehničku opremu</i> Da li je zadovoljen princip prema kojem administrativni i troškovi osoblja ne prelaze 20% ukupnih troškova? Da li je budžet rodno osjetljiv? Gdje je primjenjivo, da li su priložene biografije uposlenika i opisi radnih mjesta?	5	
Maksimalni ukupni zbir	100	

Ime i prezime _____ Potpis: _____

Ovaj obrazac je pripremljen prema LOD metodologiji za dodjelu sredstava organizacijama civilnog društva u BiH

PRILOG 20
ZBIRNI FORMULAR ZA OCJENU
PROJEKATA

Općina: _____

Naziv organizacije civilnog društva: _____

Naziv projekta: _____

Zbirna tabela za ocjenjivanje

Sekcija	Maksimalan broj bodova	Prosječna ocjena
1. Finansijski i operativni kapacitet	15	
1.1 Da li podnosilac prijedloga i partneri imaju dovoljno iskustva u upravljanju projektima?	5	
1.2 Da li podnosilac prijedloga i partneri imaju dovoljne stručne kapacitete? (posebno poznavanje pitanja na koje se projekat odnosi)	5	
1.3. Da li podnosilac prijedloga i partneri imaju dovoljne upravljačke kapacitete? (uključujući osoblje, opremu i sposobnost za upravljanje budžetom projekta)	5	
2. Relevantnost	25	
2.1. Koliko je projekt relevantan u odnosu na cilj i jedan ili više prioriteta javnog poziva? Napomena: ocjena 5 (veoma dobro) može se dobiti samo ako se projekt odnosi barem na jedan od prioriteta.	5	
2.2 Koliko su jasno definirani i strateški odabrani oni koji su uključeni u projekat? (posrednici, krajnji korisnici, ciljne grupe)	5	
2.3 Da li su potrebe ciljne grupe i krajnjih korisnika jasno definirane i da li im projekat prilazi na pravi način?	5	
2.4 Da li projekat posjeduje dodatne kvalitete kao što su inovativan pristup i modeli dobre prakse?	5	
2.5 Da li prijedlog zagovara model politike baziran na pravima i da li to ima uticaja na podređene grupe? (promocija ravnopravnosti spolova i osnaživanje žena, zaštita okoliša, međunacionalna saradnja, problematika omladine itd.)	5	
3. Metodologija	20	
3.1 Da li su plan aktivnosti i predložene aktivnosti odgovarajući, praktični i dosljedni ciljevima i očekivanim rezultatima?	5	
3.2 Koliko je konzistentan cjelokupan izgled projekta? (a naročito da li odražava analizu uočenih problema, moguće vanjske faktore)	5	
3.3 Da li su nivo uključenosti i angažiranje partnera u realizaciji projekta zadovoljavajući? Napomena: ukoliko nema partnera, ocjena će biti 1.	5	
3.4 Da li projekat sadrži objektivno mjerljive indikatore rezultata aktivnosti? (da li je jedan od indikatora gender senzitivan ili gender indikator)	5	
4. Održivost	25	
4.1 Da li će aktivnosti predviđene projektom imati konkretan uticaj na ciljne grupe?	5	
4.2 Da li će projekat imati višestruki uticaj? (uključujući mogućnost primjene na druge ciljne grupe ili provedbu u drugim sredinama i/ili produžavanje efekata aktivnosti kao i razmjene informacija o iskustvima iz projekta)	5	
4.3 Da li su očekivani rezultati predloženih aktivnosti institucionalno održivi? (Da li će strukture koje omogućuju da se aktivnosti nastave postojati na kraju projekta? Da li će postojati lokalno "vlasništvo" nad rezultatima projekta?)	5	
4.4 Da li su očekivani rezultati predloženih aktivnosti održivi? (ako je moguće, navesti kakav će biti strukturalni uticaj provedenih aktivnosti – npr. da li će doći do poboljšanja pravne regulative, metoda i pravila ponašanja itd.)	5	
4.5 Da li je vjerovatno da će očekivani dugoročni rezultati imati uticaja na lokalne ekonomske uslove i/ili kvalitet života u ciljnim područjima?	5	
5. Budžet i racionalnost troškova	15	
5.1 Da li je odnos između procijenjenih troškova i očekivanih rezultata zadovoljavajući?	5	
5.2 Da li su predloženi troškovi neophodni za implementaciju projekta?	5	
5.3 Budžet Da li je budžet jasan i da li uključuje i narativni dio? (Omogućena opravdanost za tehničku opremu) Da li je zadovoljen princip prema kojem administrativni i troškovi osoblja ne prelaze 20% ukupnih troškova? Da li je budžet rodno osjetljiv? Gdje je primjenjivo, da li su priložene biografije uposlenih i opisi radnih mjesta?	5	
Maksimalni ukupni zbir	100	

Ovaj obrazac je pripremljen prema LOD metodologiji za dodjelu sredstava organizacijama civilnog društva u BiH

ČLANOVI/ICE KOMISIJE:

PREDSTAVNICI/CE OPĆINE: _____

1. _____

2. _____

PREDSTAVNIK/CA ORGANIZACIJA CIVILNOG DRUŠTVA (OCD)

1. _____

U _____, dana ____/____/20__ . godine.

PRILOG 21
FORMULAR ZAPISNIKA
O RADU KOMISIJE

Grb i zaglavlje općine

ZAPISNIK

**sa sastanka Komisije za ocjenu projektnih prijedloga organizacija civilnog društva (OCD)
unutar Javnog poziva za predaju projektnih prijedloga na teritoriji općine**

Komisija za ocjenu projektnih prijedloga, sastavljena od predstavnika općine _____ i predstavnika nevladinog sektora iz iste općine, dana ____/____/ 20__ godine u ____:____ sati, donosi sljedeći zaključak.

Ukupan broj primljenih projektnih prijedloga: _____

Nakon završenog ocjenjivanja svih zaprimljenih projektnih prijedloga, članovi Komisije za ocjenu prijedloga, u skladu sa rezultatima ocjenjivanja, za finansiranje predlažu sljedeće projekte:

Br.	Naziv organizacije	Naziv projekta	Ukupan budžet	Ostvareni broj bodova

Projekti označeni zvjezdicom proći će kroz proces koji zahtijeva dodatne konsultacije.

Zbirna tabela za ocjenjivanje koju je koristila Komisija za ocjenu prijedloga sastavni je dio ovog zapisnika.

Sastanak je završen dana: ____/____/ 20__ godine. u ____:____ sati.

Članovi/ce Komisije za ocjenu prijedloga:

1. _____, predstavnik/ca općine _____
2. _____, predstavnik/ca općine _____
3. _____, predstavnik/ca nevladinog sektora _____

PRILOG 22
FORMULAR TABELE SA
REZULTATIMA

Br	Naziv organizacije	Naziv projekta	BODOVI	KOMENTAR
PROJEKTI PREDLOŽENI ZA FINANSIRANJE				
1				
2				
3				
4				
PROJEKTI KOJI NISU PREDLOŽENI ZA FINANSIRANJE				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
11				
12				
13				
14				

LEGENDA

1	Broj odobrenih projekata zavisi od ukupnog fonda sredstava; odobravani su projekti sa najvećim brojem bodova do isteka osiguranih sredstava.
2	Samo projekti sa preko 50 bodova su uzeti na razmatranje za finansiranje. * Projekti sa zahtijevanim budžetom preko 20.000,00 KM trebali su dobiti 75 i više bodova u procesu ocjenjivanja.
3	Drugi prag - ukoliko je relevantnost projekta nedovoljno ocijenjena, projekt, je isključen iz daljnog procesa ocjenjivanja.
4	Prvi prag - ukoliko su finansijski i operativni kapacitet podnosioca prijave nedovoljno ocijenjeni, projekt je isključen iz daljnog procesa ocjenjivanja.
5	Projekti koji nisu zadovoljili tehničke kriterije su diskvalificirani iz procesa.

Detaljna objašnjenja legende su sadržana u Smjernicama za podnositelje prijedloga - organizacije civilnog društva (OCD), koje su objavljene u okviru javnog poziva za predaju projektnih prijedloga za područje općine XXX.

Ova tabela je pripremljena prema LOD metodologiji za dodjelu sredstava organizacijama civilnog društva u BiH.

PRILOG 23
SMJERNICE ZA PERIODIČNO
IZVJEŠTAVANJE O NAPRETKU

Grb i zaglavlje općine

SMJERNICE ZA IZVJEŠTAVANJE O PROJEKTIMA KOJE PROVODE ORGANIZACIJE CIVILNOG DRUŠTVA

Ove smjernice su pripremljene prema LOD metodologiji za dodjelu sredstava organizacijama civilnog društva u BiH

1. UVOD

Ove smjernice napisane su za organizacije civilnog društva. Procedura opisana u ovim smjericama predstavlja pojašnjenje koraka koji će se poduzimati tokom provedbe projekta u vezi s redovnim aktivnostima izvještavanja. Izvještavanje je važan dio procesa kojim organizacije civilnog društva osiguravaju da općina dobije tačne i pravovremene informacije o stepenu napretka projekata koji se provode kao reakcija organizacija civilnog društva na prioritete koje je postavila općina.

Prilikom implementacije projektnih aktivnosti, organizacije civilnog društva treba da osiguraju sljedeće:

- § Da se sredstva koriste za svrhu za koju su namijenjena, a u skladu sa finansijskim i nefinansijskim uslovima navedenim u prijedlozima projekata, kao odgovor na javni poziv proveden u općini. Organizacija partner dužna je da kroz sve svoje aktivnosti osigura „najbolju vrijednost za novac“, ne umanjujući kvalitet rezultata.
- § Da se primijene mjere koje će osigurati da se sredstva primljena sporazumom o grantu koriste efikasno, ispravno i u skladu sa principima dobrog upravljanja finansijskim sredstvima, uključujući principe transparentnosti.
- § Da se osigura uredna i pravovremena povratna informacija općini o stepenu napretka provedbe projekta, te o eventualnim problemima s kojima se projekt suočava tokom provedbe.
- § Da ukaže na eventualne probleme i u skladu s time omogući osobama za koordinaciju u općini da odrede mjere prevencije radi osiguranja nastavka provedbe i/ili zaštite sredstava.
- § Da se postave i provedu takve mjere koje će, ukoliko je neophodno, zaštititi finansijski interes davaoca sredstava s ciljem prevencije prevara i drugih nepravilnosti.

Svrha ovih smjernica je da vode organizaciju civilnog društva kroz proces davanja povratnih informacija o toku provedbe projekata, koji je u osnovi počeo sklapanjem ugovora o finansiranju. Izvještavanje ima dva aspekta:

- § **Narativno izvještavanje** – opisno izvještavanje korisnika sredstava o stepenu napretka provedbe projekta koji realizuje organizacija civilnog društva u skladu s ugovorom potpisanim sa općinom. Ova vrsta izvještavanja odnosi se na stepen postignuća rezultata navedenih u ugovoru. Narativno izvještavanje također jasno opisuje izvršene aktivnosti navedene u planu aktivnosti.
- § **Finansijsko izvještavanje** – finansijska potrošnja korisnika sredstava, tj. organizacije civilnog društva, koja treba biti usklađena sa stepenom provedbe aktivnosti, a sve u skladu sa budžetom odobrenim u ugovoru.

Predviđena su četiri načina izvještavanje, zavisno od faze provedbe projektnih aktivnosti:

- 1.1 Redovni dvomjesečni izvještaji;**
- 1.2 Izvještaji koji se podnose prilikom zahtjeva za uplatu naredne tranše novčanih sredstava – izvještaji o napretku;**
- 1.3 Finalni ili završni izvještaj;**
- 1.4 Vanredni izvještaji (prema posebnom zahtjevu).**

Ove izvještaje obavezno je propisno arhivirati.

Svi izvještaji se dostavljaju elektronskim putem na e-mail adresu osobe zadužene za koordinaciju u općini.

1.1 Dvomjesečni izvještaj o toku provedbe projekta

Kako bi se dio koji se odnosi na periodično izvještavanje u potpunosti ispoštovao u skladu sa obostrano potpisanim ugovorom o dodjeli sredstava, potrebno je redovno dostavljati narativne i finansijske izvještaje na osnovu kojih će se pratiti dinamika provedbe projekata kao i finansijske aktivnosti organizacija civilnog društva.

Izvještavanje predstavlja blagovremeno i sistematsko davanje informacija o napretku provedbe projekta u određenim intervalima (u ovom slučaju dvomjesečno). U prilogu se nalaze elektronske verzije formi za izvještavanje; radi se o obrascima za dvomjesečno izvještavanje.

Izvještaji treba da sadrže koncizne informacije na osnovu kojih su općinski službenici uključeni u provedbu projekta mogu odrediti koliki je napredak postignut u periodu na koji se izvještaj odnosi.

Posebno je potrebno da se vodi računa o rezultatima navedenim u ugovoru o dodjeli sredstava, a koji su preuzeti iz predložene matrice logičkog okvira. Osnovu izvještaja treba da čine sljedeće informacije:

- § Koliki je napredak ostvaren na postizanju očekivanih rezultata?
- § Koji je stepen usklađenosti rezultata sa svrhom projekta? (bitno je naglasiti kvalitet postignutih rezultata uz definiranje kvantiteta)
- § Koje aktivnosti su pomogle u postizanju navedenih rezultata, a provedene su tokom perioda na koji se izvještaj odnosi?
- § Koji je nivo povezanosti troškova sa provedbom projekta?
- § Koliko i kako dosadašnja provedba projekta prati dinamiku iz prijedloga projekta?
- § Koji je predviđeni, a koji stvarni nivo realizacije ciljeva projekta vezano za ključne interesne grupe kojoj je projekat namijenjen? Posebno analizirati uticaj na žene/muškarce, dječake/djevojčice u svakoj grupi.
- § Koje aktivnosti se planiraju za sljedeći period?
- § Predviđanje potencijalnih rizika.
- § Okvirni termin sljedećeg izvještavanja.

Informacije koje se dobiju putem dvomjesečnih izvještaja (uključujući finansijske izvještaje) koje pripremaju organizacije civilnog društva bit će pokazatelj koliko organizacija uspješno provodi postavljene ciljeve.

Dvomjesečni izvještaj trebalo bi da sadrži:

- Narativni izvještaj:** u prilogu se nalazi forma narativnog izvještaja o provedbi projekta, koja se koristi za **narativno dvomjesečno izvještavanje**. Ovaj obrazac se koristi za svaki dvomjesečni izvještaj tokom provedbe projekta. Svaki od sljedećih izvještaja bit će kumulativni i odnosit će se kako na aktivnosti koje su provedene tokom dvomjesečnog perioda za koji se izvještava tako i na ukupan kontinuitet provedbe projekta.
- Finansijski dvomjesečni izvještaj** mora kumulativno pokrivati troškove nastale zaključno s periodom za koji se radi dvomjesečni izvještaj. Odobrena verzija (Excel tabela) budžeta bit će korištena za **finansijsko izvještavanje** i u nju se (sa desne strane tabele) dodaju još dvije kolone: potrošnja i balans. Ažurirane tabele se šalju uz svaki dvomjesečni izvještaj.

Ove smjernice su pripremljene prema LOD metodologiji za dodjelu sredstava organizacijama civilnog društva u BiH

Napomena:

U slučaju promjene dinamike provedbe projekta izvještaji moraju sadržavati pojašnjenje razloga koji je doveo do navedenih promjena kao i prijedlog **korektivnih mjera** u slučaju potrebe. Korektivne mjere predlaže organizacija civilnog društva kada postane očito da nije u mogućnosti provesti projekat u skladu sa dinamikom predloženom u planu aktivnosti. Organizacija civilnog društva će, uz pojašnjenje kako i/ili zašto je došlo do kašnjenja u provedbi pojedinih aktivnosti odnosno rezultata, ponuditi prijedloge mjera koje će poduzeti kako bi se sustigao prvobitni plan aktivnosti. **Ukoliko je u planu aktivnosti došlo do značajnih odlaganja, uz narativni izvještaj organizacija civilnog društva treba priložiti revidirani plan aktivnosti.**

Osobe za koordinaciju u općini će razmotriti prihvatanje revidiranog plana te pomoći savjetima kako bi partneri mogli poduzeti sve neophodne mjere da bi se provedba projekta vratila u normalan tok.

1.2 Izvještaji koji se podnose prilikom zahtjeva za uplatu naredne tranše novčanih sredstava – Izvještaji o napretku

Ugovor o dodjeli sredstava predviđa da se novčana sredstva uplaćuju u približnim procentima po principu:

- 50% po automatizmu nakon potpisivanja sporazuma;
- sljedećih 40% se uplaćuje nakon što **izvještaj o napretku** pokaže da je utrošeno 80% ili više od novčanog iznosa koji ste dobili po potpisivanju sporazuma.

Sredstva (50% odobrenog budžeta uplaćeno po potpisivanju sporazuma) uplaćena na vaš bankovni račun su, prema budžetu, predviđena za uspješnu provedbu prva 3 do 4 mjeseca, u skladu s projektom predviđenim aktivnostima. Kada se putem realizacije planiranih aktivnosti utroši najmanje 80% od uplaćenih sredstava, došlo je vrijeme da se uputi zahtjev za drugu tranšu.

Potrebno je osigurati nesmetanu realizaciju projekta kroz pravilno planiranje raspoloživih sredstava i na vrijeme podnijeti zahtjev za uplatu druge tranše. Sljedećih 40% sredstava se uplaćuje nakon što izvještaj pokaže da je utrošeno minimum 80% iznosa koji je organizacija dobila po potpisivanju sporazuma.

Zahtjev za uplatu druge tranše trebalo bi da sadrži:

- Narativni izvještaj**, koji kumulativno pokriva period od prvog dana provedbe projekta do dana kada se organizacija kvalifikovala za podnošenje zahtjeva za uplatu druge tranše. Ovo je primjenjivo ukoliko se zahtjev organizacije ne poklapa s nekim od redovnih (dvomjesečnih) izvještaja. Ukoliko to jeste slučaj, organizacija nije obavezna da podnese redovni dvomjesečni izvještaj – u tom slučaju izvještaj o napretku zamjenjuje redovni dvomjesečni izvještaj.
- Finansijski izvještaj** – ažurirana Excel tabela sa podacima koji pokazuju potrošnju najmanje 80% od prve tranše.
- Zahtjev za uplatu** – samo prva uplata ide po principu automatizma, tj. po potpisivanju sporazuma. Drugu uplatu je potrebno zahtijevati u formi kratkog pisma (npr. "S obzirom na to da smo potrošili ...% od do sada uplaćenog iznosa, šaljem vam zahtjev za sljedeću tranšu..."), uz obavezan potpis odgovorne osobe, pečat organizacije i datum podnošenja zahtjeva. Zahtjev za uplatu čini dio izvještaja kojim se potvrđuje utrošak sredstava kojim se ta naredna uplata opravdava.

Primitak zahtjeva za uplatu tranše će uvijek biti povod za posjetu organizaciji s ciljem potvrde informacija primljenih u zahtjevu. Tim za praćenje provedbe projekta vršit će terenske posjete nakon primitka svakog zahtjeva za uplatu. Prema LOD metodologiji, tim za praćenje provedbe projekta će

svojim posjetama na terenu, a na osnovu izvještaja organizacije, izvršiti provjeru provedbe aktivnosti i utroška sredstava. Tim za praćenje provedbe projekta će po završenoj posjeti sačiniti izvještaj, te dati preporuku za uplatu naredne tranše sredstava, ili dati savjet o tome kako prevazići neke konkretne probleme ukoliko postoje.

Tim za praćenje provedbe projekta ocijenit će napredak provedbe projekta, potvrditi provedbu projektom predviđenih rezultata i stepen njihovog ispunjenja, potvrditi sadržaj primljenih pisanih izvještaja, identifikovati moguće probleme ili udaljavanja od osnovnih ciljeva djelovanja, te ukoliko je potrebno pomoći partneru u ispravljanju eventualnih pogrešaka.

Stvari koje treba potvrditi tokom terenske posjete:

Tehničko praćenje provedbe:

- § Lokacija projekta, objekti (zgrada, oprema) dostupni kako je to opisano u projektom prijedlogu;
- § Osoblje dostupno na način opisan u projektom prijedlogu;
- § Kvalitativna i kvantitativna provedba aktivnosti opisanih u sporazumu (kalendar, odgode, ciljevi, stepen ispunjenja indikatora, izvori verifikacije);
- § Da li se statistički podaci vode uredno i da li su razvrstani po spolu;
- § Prikladno ispunjeni projektni dokumenti;
- § Problemi, teškoće.

Praćenje provedbe finansijskih aktivnosti:

- § Postojanje odgovornog sistema za finansijsko i administrativno praćenje projekta;
- § Da li sistem omogućava provjeru potrošnje sredstava za žene/muškarce, dječake/djevojčice;
- § Kriteriji podobnosti troškova (trebaju biti dio budžeta u sporazumu) i dokaz o trošenju sredstava (fakture, računi itd). Provjera će se vršiti u samoj organizaciji.
- § Ispravnost procedura nabavke robe i usluga; da li je korištenje kupljene opreme u skladu sa originalnom namjenom itd.

Kopija Izvještaja o praćenju provedbe projekta daje se partneru na uvid nakon terenske posjete. Partner na provedbi može navesti svoje komentare ili se složiti sa izvještajem. Različita gledišta moraju se riješiti što je prije moguće, a ako je neophodno, izvještaj može biti podložan promjeni. Dodatna terenska posjeta također je moguća ukoliko to okolnosti nalažu. *Pozitivan izvještaj koji potpisuju tim za praćenje i korisnik granta preduslov je za uplatu druge tranše.*

Po obavljenom poslu praćenja provedbe osoba za koordinaciju u općini dužna je dostaviti organizaciji civilnog društva popunjenu formu za finansijski izvještaj. Forma ili **Prilog B** čini sastavni dio ugovora o dodjeli sredstava. Osoba za koordinaciju u općini prethodno će ažurirati formu i uskladiti je sa podacima iz vašeg finansijskog izvještaja, koji ste prethodno predali. Formu će zatim potpisati odgovorna osoba u vašoj organizaciji te staviti pečat i datum. *Ova forma je vaš dodatni finansijski izvještaj uz zahtjev za drugu tranšu.*

Terenske posjete trebalo bi da se odvijaju na konstruktivan način, bez ometanja aktivnosti korisnika granta. Partner na provedbi trebalo bi da prihvati posjetu tima za praćenje provedbe projekata ne samo kao kontrolu nego i kao uslugu poboljšanja kvalitete implementacije i učinka projekta.

Ove smjernice su pripremljene prema LOD metodologiji za dodjelu sredstava organizacijama civilnog društva u BiH

1.3 Finalni izvještaj

U skladu sa ugovorom o dodjeli sredstava – posljednjih 10% novčanih sredstava bit će uplaćeno na bankovni račun organizacije nakon prihvatanja **Finalnog izvještaja**. Maksimalan iznos novčanih sredstava koji se može uplatiti je do 10% ukupnog iznosa granta, a odnosi se samo na one budžetom predviđene troškove za koje postoji finansijsko pokriće (računi i sl.). Odobreni budžet predstavlja maksimum koji može biti isplaćen, ali nije garantovan iznos koji će organizacija dobiti budući da će biti uplaćen samo onaj ostatak novčanih sredstava koji je na ovaj način dokumentovan. Forme za finalni izvještaj su u prilogu ovih smjernica.

U skladu sa ugovorom o dodjeli sredstava, organizacija civilnog društva dužna je predati **Finalni izvještaj** o provedbi projekta petnaest dana po završetku projekta. U ovom izvještaju treba sumirati rezultate ostvarene tokom provedbe projekta, potvrditi provedbu ciljeva i njihovo ispunjavanje.

Kroz detaljno prikazane rezultate koje je projekat ostvario, te njihov uticaj na direktne korisnike i čitavu lokalnu zajednicu, potvrdit će se koja su pitanja riješena provedbom projekta. Ostvareni rezultati i ukupni učinak projekta treba se razmotriti s aspekta učinka na ciljnu grupu kao i na manjinske grupe, svaki put analizirajući poseban učinak na muškarca/žene i dječake/djevojčice, s posebnim osvrtom na način na koji je manje zastupljeni spol bio uključen u implementaciju projekta. U ovom izvještaju treba opisati i eventualne specifične uticaje provedbe projekta koji su direktno povezani s aktivnostima, a koji nisu bili predviđeni u projektnom prijedlogu.

Neophodno je da se usporede i analiziraju ukupni ostvareni rezultati sa onim predloženim u projektnom prijedlogu; međutim, jednako je važno da se evidentira napredak i po svakom od ostvarenih ciljeva ili rezultata pojedinačno.

Uz finalni finansijski izvještaj organizacija civilnog društva je dužna dostaviti na uvid i regulator sa originalnim računima koji su prikupljeni tokom provedbe projekta, a u skladu s kojima je izvještaj pripremljen.

Nakon pregleda svih izvještaja i kontrole dokumentacije, a najduže 15 dana po primitku izvještaja, tim za praćenje provedbe projekta izvršit će u organizaciji završni pregled provedbe projekta.

Ukoliko je izvještaj pozitivan, osoba za koordinaciju u općini dužna je dostaviti organizaciji civilnog društva popunjenu formu za finansijski izvještaj (**Prilog B**). Osoba za koordinaciju u općini će prethodno ažurirati formu i uskladiti je sa podacima iz finalnog finansijskog izvještaja. Formu će zatim potpisati odgovorna osoba u organizaciji te staviti pečat i datum.

Ova forma je finansijski izvještaj organizacije i na osnovu nje će općina izvršiti uplatu posljednje tranše.

Ukoliko ovaj dokument sadrži bilo kakve nejasnoće i/ili imate dodatna pitanja koja nisu pokrivena dokumentom, potrebno je da odgovorna osoba iz organizacije komunicira s osobom u općini zaduženom za koordinaciju.

PRILOG 24
FORMULAR PERIODIČNOG
NARATIVNOG IZVJEŠTAJA

Izveštaj o napretku provedbe projekta

Izveštajni period	OD (datum)	DO (datum)

Naziv organizacije:	
Adresa:	
Telefon:	
Fax:	
E-mail:	
Osoba odgovorna za izveštaj o napretku:	
Angažovano osoblje (budžetirane pozicije)	

Identifikacija projekta:

Naziv projekta:	
Lokacija:	
Datum početka provedbe projekta:	
Datum završetka projekta:	

Učesnici/ korisnici	Izgradnja kapaciteta/Trening
----------------------------	-------------------------------------

Broj žena:		Broj žena:	
Broj muškaraca:		Broj muškaraca:	
Broj djece, dječaci/djevojčice:		Broj djece, dječaci/djevojčice:	

Budžet i finansije

Ukupni odobreni budžet projekta:	
Do sada uplaćena sredstva:	
Doprinos nosioca projekta (ukoliko postoji):	
Troškovi projekta:	

1. Sažetak izvještaja

Molimo vas da ukratko opišete aktivnosti, rezultate projekta i ostale relevantne informacije. (ovaj dio ne bi trebao biti duži od jedne stranice)

1.1 Provedene aktivnosti

Opišite aktivnosti koje su provedene tokom izvještajnog perioda. (Molimo vas da pojasnite ukoliko je došlo odstupanja od odobrenog plana. Ukoliko je došlo do odlaganja neke od aktivnosti, molimo vas da priložite revidirani plan aktivnosti).

1.2 Rezultati i aktivnosti

Opišite do koje su mjere tokom ovog izvještajnog perioda ostvareni ciljevi navedeni u ugovoru. (Molimo da u skladu sa vašim potpisanim ugovorima popunite sljedeću tabelu i unesete kumulativno ostvarenje po svakom od navedenih ciljeva).

1.3 Uticaj projekta

Opišite uticaj koji je dosadašnja provedba projekta imala na korisnike/ce projekta ili na širu zajednicu – posebno opišite da li je provedba projekta imala različit uticaj na žene/muškarce, dječake/djevojčice, i kakav.

1.4 Uključenost jedinice lokalne samouprave

Navedite pozitivne primjere uključenosti lokalne administracije u provedbu projekta.

2. Poteškoće/problemi

Molimo vas da opišete neočekivane poteškoće/probleme tokom provedbe projekta, kao i mjere poduzete na rješavanju poteškoća/problema.

3. Napomene/naučene lekcije

Opišite sve dodatne informacije relevantne za izvještaj i/ili naučene lekcije koje se tiču izvještajnog perioda.

4. Aktivnosti planirane u narednom izvještajnom periodu

Navedite aktivnosti u skladu sa vašim dinamičkim planom koje će biti provedene u narednom periodu.

Potpis osobe odgovorne za izvještaj o napretku: _____

Datum: _____

PRILOG 25
FORMULAR PERIODIČNOG
FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA

Grb i zaglavlje općine

PERIODIČNI IZVJEŠTAJ O KORIŠTENJU SREDSTAVA

Projektni broj: naziv projekta

Naziv projekta: _____

Naziv organizacije [Skraćeni naziv]: _____

Ukupan iznos ugovorenih sredstava: _____ Datum potpisivanja ugovora: _____

ZA PERIOD OD _____ DO _____

Opće kategorije troškova	Inicijalno odobreni budžet	1. tranša	Troškovi	Balans
Radna snaga/rad				
Treninzi/Seminari/ Radionice itd.				
Ugovori				
Oprema/Namještaj				
Ostalo (odredite)				
Razno				
Ukupno				

Ukupna odobrena sredstva: _____

Već prebačena sredstva: _____

Ukupni troškovi: _____

Tražena sredstva: _____

Balans (ukoliko postoji): _____

Sredstva koja će biti prebačena na račun: _____

Datum :

Ovlaštena osoba:

Ime i potpis

Predstavnik/ca _____ [Skraćeni naziv]

Odobrio/la:

Ime i potpis

Predstavnik/ca _____ [Skraćeni naziv]

Organizacija _____ odgovorna je za prikupljanje i osiguranje cjelokupne prateće dokumentacije i informacija koje se odnose na ovaj ugovor, a na zahtjev općine _____.

Ovaj obrazac je pripremljen prema LOD metodologiji za dodjelu sredstava organizacijama civilnog društva u BiH

PRILOG 26
FORMULAR FINALNOG
NARATIVNOG IZVJEŠTAJA

Grb i zaglavlje općine

FINALNI IZVJEŠTAJ

Datum podnošenja:

Naziv organizacije:	
Adresa:	
Telefon:	
Fax:	
E-mail:	
Osoba odgovorna za izvještaj o napretku:	
Angažirano osoblje (budžetirane pozicije)	

Identifikacija projekta:

Naziv projekta:	
Lokacija:	
Datum početka provedbe projekta:	
Datum završetka projekta:	

Učesnici/ korisnici	Izgradnja kapaciteta/Trening
---------------------	------------------------------

Broj žena:		Broj žena:	
Broj muškaraca:		Broj muškaraca:	
Broj djece, dječaci/djevojčice:		Broj djece, dječaci/djevojčice:	

Budžet i finansije

Ukupni odobreni budžet projekta:	
Ukupni doprinos nosioca projekta (ukoliko postoji):	
Ukupni troškovi projekta:	

Ovaj obrazac je pripremljen prema LOD metodologiji za dodjelu sredstava organizacijama civilnog društva u BiH

1. Sažetak izvještaja

Molimo vas da ukratko opišete aktivnosti, rezultate projekta te ostale relevantne informacije (ovaj dio ne bi trebao biti duži od dvije stranice)

1.1 Provedene aktivnosti

Ukratko opišite sve aktivnosti tokom provedbe projekta.

1.2 Rezultati i aktivnosti

Opišite do koje su mjere ostvareni ciljevi navedeni u ugovoru. (Molimo da u skladu s vašim potpisanim ugovorima popunite sljedeću tabelu i unesete ostvarenje po svakom od navedenih ciljeva.)

CILJEVI ZA REALIZACIJU	POLAZIŠTE	Predloženo	Ostvareno

1.3 Uticaj projekta

Opišite uticaj provedbe projekta na korisnike/ce projekta ili širu zajednicu – posebno opišite da li je provedba projekta imala različit uticaj na žene/muškarce, dječake/djevojčice, i kakav.

1.4 Uključenost jedinice lokalne samouprave

Navedite pozitivne primjere uključenosti lokalne administracije u provedbu projekta.

2. Poteškoće/problemi

Molimo vas da opišete neočekivane poteškoće/probleme tokom provedbe projekta, kao i mjere poduzete za rješavanje poteškoća/problema.

3. Napomene/naučene lekcije

Opišite sve dodatne informacije relevantne za izvještaj i/ili naučene lekcije koje se tiču izvještajnog perioda.

Potpis osobe odgovorne za izvještaj: _____ Datum: _____

PRILOG 27
FORMULAR FINALNOG
FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA

Grb i zaglavlje općine

FINALNI IZVJEŠTAJ O KORIŠTENJU SREDSTAVA

Projektni broj: naziv projekta

Datum: _____

Naziv projekta: _____

Naziv organizacije [Skrraćeni naziv]: _____

Ukupan iznos dogovorenih sredstava: _____ Datum potpisivanja ugovora: _____

ZA PERIOD OD _____ DO _____

Opće kategorije troškova	Inicijalno odobreni budžet	20__	20__	Ukupno	Napomene
Radna snaga/rad					
Treninzi/Seminari/ Radionice itd.					
Ugovori					
Oprema/Namještaj					
Ostalo (odredite)					
Razno					
Ukupno					

Sredstva za povrat:

Ovlaštena osoba:

Ime i potpis
Predstavnik/ca _____ [Skrraćeni naziv]

Odobrio/la:

Ime i potpis
Predstavnik/ca _____ [Skrraćeni naziv]

Organizacija _____ odgovorna je za prikupljanje i osiguranje cjelokupne prateće dokumentacije i informacija koje se odnose na ovaj ugovor, a na zahtjev općine _____.

PRILOG 28
SMJERNICE ZA PRAĆENJE
PROVEDBE PROJEKATA
ORGANIZACIJA CIVILNOG
DRUŠTVA

Smjernice: Svrha, obim i pravila za praćenje provedbe projekata OCD

Uvod

Transparentna dodjela sredstava organizacijama civilnog društva (OCD), koju podržava LOD metodologija, podrazumijeva ugovorom definiranu podršku OCD-u kroz strogo definirana prava i obaveze. Naravno, takav oblik podrške podrazumijeva kontrolu i nadzor, koji se provode kroz praćenje projektnih aktivnosti. Stoga ovaj dokument nudi smjernice osoblju zaduženom za monitoring/praćenje ugovora o dodjeli sredstava i formalizira sam proces praćenja provedbe projekata OCD-a. Općinski službenici mogu koristiti ove smjernice pri provođenju svih aktivnosti praćenja provedbe. Cilj ovih smjernica je da daju praktični i formalni okvir za način praćenja kvaliteta i finansijsku provedbu projekata.

Imajući u vidu sveukupan cilj da Bosna i Hercegovina uđe u članstvo Evropske unije (EU), te raspoloživost pretpristupnih fondova, smatrali smo važnim napraviti vezu između ovih smjernica za praćenje provedbe projekata i praksi koje su na snazi u EU (Priručnik za monitoring EU grantova). Usvajanje ovih smjernica za praćenje provedbe projekata kao standardnih operativnih procedura pružit će jedinicama lokalne samouprave (JLS) u Bosni i Hercegovine bolju priliku za izvlačenje resursa iz pretpristupnih fondova EU, a u krajnjoj liniji rezultat će daljnjim razvojem saradnje i koordinacije sa civilnim sektorom. Ove smjernice su također zasnovane na iskustvu i praksama UNDP SUTRA programa, UNDP ILDP-a i UNDP LOD projekta.

Glavni ciljevi praćenja provedbe projekta su:

- Utvrditi da li su sredstva granta korištena za svrhe kojima su namijenjena i u skladu sa finansijskim i drugim uslovima ugovora, odnosno da li se ostvaruje „najbolja vrijednost za uloženi novac“.
- Primjena mjera koje osiguravaju da se sredstva koriste efikasno, korektno i u skladu s principima dobrog finansijskog upravljanja, uključujući princip transparentnosti.
- Primjena mjera koje usmjeravaju i omogućuju provedbu projekta u skladu s principima ljudskih prava i ravnopravnosti spolova.
- Obezbjedenje redovnih povratnih informacija nadležnim općinskim službenicima.
- Utvrditi da li tok provedbe nagovještava probleme u daljnjim realizaciji, što omogućava timu za praćenje provedbe da predloži korektivne mjere s ciljem zaštite sredstava.
- Postojanje i provedba mjera koje se mogu pokazati kao neophodne kako bi se finansijski interes donatora zaštitio od zloupotrebe sredstava ili drugih neregularnosti.

Praćenje provedbe projekta fokusirano je na dva aspekta:

Ove smjernice su pripremljene prema LOD metodologiji za dodjelu sredstava organizacijama civilnog društva u BiH

- **Praćenje rezultata** – napredak korisnika grantu u provedbi projekta u skladu s ugovorom o grantu; praćenje kvaliteta se vrši prema radnom planu projekta i indikatorima navedenim u logičkom okviru.
- **Praćenje finansijskih aktivnosti** – finansijska usklađenost korisnika grantu sa ciljevima i budžetom koji su utvrđeni u ugovoru o grantu; utrošak finansijskih sredstava u skladu sa dogovorenim dinamikom trošenja.

Praćenje provedbe projekta je proces verifikacije kojim se osigurava da projekt teče u skladu sa dogovorenim planom, te da ispunjava planirane ciljeve. Praćenje predstavlja integralni dio upravljanja projektnim ciklusom i sažima informacije na osnovu kojih je moguće utvrditi postignuća, probleme i rizike i ponuditi rješenja kojima se podržava ostvarenje općih projektnih ciljeva.

Glavni propratni dokumenti u procesu praćenja provedbe su prijedlog projekta, izvještaji o napretku projekta, matrica logičkog okvira, radni plan aktivnosti i budžet. Tim za praćenje provedbe koristi ove dokumente kao referencu pomoću koje procjenjuje situaciju.

Osnovna područja interesa svake posjete tima za praćenje provedbe su:

- Da li projekt uzima u obzir realne potrebe u skladu sa projektnim prijedlogom, ili je prilagođen novim okolnostima? (Relevantnost projekta i kvalitet dizajna projekta)
- Koje se aktivnosti trenutno provode i kakav je napredak ostvaren tokom specifičnog vremenskog perioda? Da li je provedba u skladu s Planom rada? (efikasnost)
- U kojem omjeru su resursi i troškovi u vezi s napretkom provedbe projekta? (efikasnost utroška sredstava i dinamika troškova trebalo bi da prate raspored tranši)
- Koji rezultati su ostvareni? Kakav je napredak ostvaren u postizanju rezultata? Da li je ovo u skladu sa radnim planom i budžetom? Procjena troškova/rezultata? (efektivnost)
- Kakvi su efekti projekta na muškarce i žene, dječake i djevojčice? Da li je različit? Da li se može u toku implementacije poboljšati rodna ravnopravnost i osnaživanje žena? (Rodna ravnopravnost i uključenost.)
- Da li projekt svojim aktivnostima nenamjerno zanemaruje neku od manjinskih grupa? Koje se aktivnosti mogu preduzeti da se poboljša njihova participacija?
- U kojoj mjeri rezultati doprinose svrsi projekta? (potencijalni krajnji uticaj projekta)
- Da li će rezultati projekta imati dugoročan efekat nakon završetka projekta i ko će biti nadležan za buduće aktivnosti? Da li su uspostavljeni finansijski i operativni mehanizmi za nastavak postignuća projekta? (održivost)
- Da li postoje neki rizici ili otvorena pitanja koja mogu uticati na provedbu projekta? (Prijedlog korektivnih mjera ili rezervni planovi – pružanje preporuka za unapređenje projekta u smislu boljeg dizajna, bolje efikasnosti, većeg potencijalnog krajnjeg uticaja, bolje održivosti).

Svrha terenskih posjeta tima za praćenje provedbe projekata

Terenske posjete omogućavaju općinskom timu za praćenje provedbe projekata da izmjeri napredak u provedbi projekta, verificira očekivane rezultate i postignuća rezultata, verificira primljene narativne izvještaje, identificira eventualna uska grla i odstupanja od zacrtanog toka projekta (sastavni dio praćenja aktivnosti i rezultata je praćenje rizika i pretpostavki) te da pomogne partneru u ispravljanju grešaka. Verificiranje osigurava da su prethodno nabrojane komponente projekta urađene u skladu sa indikatorima koji su definirani na početku svakog projekta.

Proces praćenja provedbe oslanja se na informacije dobivene u izvještajima o napretku (uključujući **finansijske izvještaje**) koje pripremaju korisnici sredstava, te na informacije prikupljene **prilikom posjeta lokacijama** gdje se odvija provedba aktivnosti i iz **intervjua sa akterima/krajnjim korisnicima**, obraćajući pažnju na punu uključenost oba spola. Posjete lokacijama i intervjui su potrebni kako bi se fizički utvrdilo stanje i procijenili kvalitet i finansijski napredak u odnosu na tvrdnje iznesene od strane korisnika sredstava u izvještajima. Ostali načini praćenja provedbe, putem telefonskih poziva, elektronske pošte, faksa, također se podstiču kako bi se ostvarila kontinuirana komunikacija tokom provedbe projekta; međutim, terenske posjete se smatraju najvažnijim aspektom praćenja provedbe.

Zapažanja nastala tokom procesa praćenja provedbe bilježe se u izvještaju o praćenju provedbe, koji se koristi za daljnju analizu i buduće posjete. Ovim izvještajima služe se rukovodioci projekata kako bi donijeli pravovremene odluke i završili projekt po planu.

Koordinatori za praćenje provedbe koriste sljedeće dokumente kao reference prilikom vršenja posjeta:

- projektni prijedlog (uključujući logički okvir, plan aktivnosti i pregled budžeta);
- informacije sadržane u ugovoru o dodjeli sredstava;
- podnesene narativne i finansijske izvještaje.

Svi ovi dokumenti pomoći će timu za praćenje provedbe projekata prilikom izrade izvještaja.

Ko je zadužen za izvođenje praćenja provedbe projekata?

Općinski timovi za praćenje provedbe projekata prate projekte finansirane putem ugovora o dodjeli sredstava.

Najmanje dvije (2) osobe vrše posjete; minimum jedan službenik zadužen za saradnju sa OCD-om i jedan službenik sa iskustvom iz oblasti finansija. Preporučuje se uključivanje i osobe zadužene u općini za rodnu ravnopravnost, kao i da se obrati pažnja na rodnu zastupljenost tima.

Kada se vrše posjete tima za praćenje provedbe projekata?

Kao opće pravilo, posjete tima za praćenje provedbe projekata vrše se za svaki projekt po primitku narativnog izvještaja i prvog odobrenja narativnog i finansijskog izvještaja.

Međutim, posjete ne zavise isključivo od primitka izvještaja. Naprotiv, posjete tima za praćenje provedbe projekata se mogu vršiti na *ad hoc* osnovi, ovisno o procjeni samih članova tima, u slučaju da se obavlja provedba određenih važnih aktivnosti ili dostizanje određenih rezultata, ili ako postoji visok nivo rizika povezan s provedbom projekta. Preporučuje se da inicijalna monitoring posjeta bude obavljena u prvoj fazi projekta (prije prvog izvještavanja), tako da se eventualne korektivne mjere mogu primijeniti u ranoj fazi provedbe projekta.

Ipak, ukoliko trajanje projekata nije duže od dvanaest mjeseci, obavezne su tri posjete projektu koji implementira OCD (pod pretpostavkom da su sredstva uplaćena u tri tranše):

Prva posjeta tima za praćenje provedbe projekata zahtijeva podnošenje narativnog i finansijskog izvještaja za prvu fazu projekta i iskorištenost najmanje 80% sredstava prebačenih prilikom prve tranše. Svrha ove posjete je da se verificiraju informacije iz narativnog i finansijskog izvještaja i izvrši uvid u ostvarene rezultate do kraja prve projektne faze. Inicijalna posjeta tima za praćenje provedbe također služi da se potvrdi da je projekt uspostavljen prema projektom prijedlogu, te da sadrži sve važne tehničke i administrativne elemente koji osiguravaju ispravnu provedbu.

Druga posjeta tima za praćenje provedbe projekata zahtijeva podnošenje narativnog i finansijskog izvještaja za drugu fazu projekta i iskorištenost najmanje 80% sredstava prebačenih u okviru druge tranše. Svrha ove posjete je da se verificiraju informacije iz narativnog i finansijskog izvještaja, te izvrši uvid u ostvarene rezultate do kraja ove faze.

Treća posjeta tima za praćenje provedbe projekata zahtijeva podnošenje finalnog narativnog i finansijskog izvještaja. Koordinator za praćenje verificirat će sve informacije sadržane u izvještajima i fizički (ukoliko je moguće) izvršiti uvid u sve rezultate projekta.

Sve terenske posjete moraju biti najavljene partnerima na provedbi, od kojih će se tražiti da adekvatno pripreme svu neophodnu dokumentaciju i opremu koju treba provjeriti.

Imajući u vidu broj projekata, neophodno je posvetiti pažnju detaljima prilikom planiranja terenskih posjeta, uzimajući u obzir ostale tekuće aktivnosti.

Pristup praćenju provedbe projekata

Terenske posjete tima za praćenje provedbe projekata sastoje se iz tri faze, kako je opisano u tabeli:

Faza	Sadržaj
1. Priprema terenske posjete (Pregled dokumentacije, izrada rasporeda posjeta, organiziranje sastanaka – zahtijeva upravljanje vremenom)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pregled projektnog prijedloga, posebno logičkog okvira, plana aktivnosti i budžeta; ▪ Pregled izvještaja o napretku (ako je primjenjivo); ▪ Pregled ostalih očekivanih rezultata projekta/ izlazni rezultati; ▪ Analiza postignutog u odnosu na planirano, priprema bilješki za terenske posjete; ▪ Telefonski razgovori sa partnerima na provedbi kako bi se razmotrila eventualna odstupanja; ▪ Ugovaranje terenskih posjeta.
2. Terenska posjeta	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dva tipa praćenja provedbe: praćenje rezultata i praćenje finansijskih aktivnosti; ▪ Za praćenje rezultata važno je izvršiti uvid u stvarni kvalitet svake aktivnosti (posjeta lokaciji gdje se aktivnost odvijala, susret sa akterima) i svaki postignuti rezultat, izvršiti inspekciju nabavljene i instalirane opreme itd. ▪ Za praćenje finansijskih aktivnosti: pregled svih računa prema planu potrošnje i budžeta. Uporediti sa ugovorenim uslugama i nabavljenom opremom; ▪ Obavezno postaviti pitanje o rodnoj ravnopravnosti i osnaživanju žena (koliki je broj muškaraca i žena učestvovao u dosadašnjim aktivnostima, da li su iskorištene sve komunikacijske aktivnosti da se žene u potpunosti uključe u rad, da li se obraćala pažnja i prilagodilo vrijeme mogućnostima prisustvovanja žena i sl.*1); ▪ Zahtijevati dodatna objašnjenja ako je neophodno. Zabilježiti sva odstupanja ili neregularnosti, ako postoje; ▪ Ustanoviti tačan rok za završetak narednih aktivnosti.
3. Izveštavanje s terenskih posjeta	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Popunjavanje terenskog izvještaja o praćenju provedbe (u priloženi obrazac za izvještaj). Dio izvještaja treba biti sekcija sa pitanjima i rizicima; ▪ Saopćenje o registriranom nivou provedbe organizaciji koja vrši provedbu i bilježenje svih korektivnih mjera koje treba poduzeti; ▪ Popunjavanje općeg obrasca terenske posjete (forma koja prati svaku posjetu); ▪ Pisanje preporuka za poboljšanje (ukoliko je potrebno); ▪ Slanje povratne informacije projektu putem standardnog obrasca.

¹ Set mogućih pitanja se nalazi u prilogu.

Za obavljanje terenske posjete tima za praćenje provedbe neophodni su sljedeći koraci:

Preduslov: Izrada baze podataka svih organizacija civilnog društva i alata za monitoring projekata OCD-a

Korak 1	Opis	Odgovoran/a
Izrada baze podataka korisnika sa kontaktima i alata za monitoring projekata OCD-a	Izrada baze podataka sa kontakt informacijama korisnika, kao i zajedničke e-mail grupe, radi lakše komunikacije (uz obavezno rodno opredjeljenje). Izrada zajedničkog elektronskog alata koji prati status plaćanja po svakom projektu i registrira podnošenje narativnih i finansijskih izvještaja. Izrada Radnog plana koji sadrži projekte po koordinatorima – centraliziran proces – matrica koja prati ko treba biti gdje i kada u projektnom ciklusu – kao i da pruži informaciju o frekvenciji posjeta (prva, druga, treća...).	Službenik zadužen za OCD u JLS

Korak 1: Primitak narativnog i finansijskog izvještaja o završenoj fazi projekta

Korak 1	Opis	Odgovoran/a
Korisnici podnose narativni i finansijski izvještaj o završenoj projektnoj fazi	Svaki korisnik projekta podnosi svoj finansijski i narativni izvještaj općini nakon što je kompletirano najmanje 80% planiranih projektnih aktivnosti za specifičnu fazu projekta. Tim za praćenje provedbe projekata pregleda i tumači/razjašnjava narativni izvještaj, te pregleda i analizira finansijski izvještaj sa korisnikom (ako je neophodno). Tim za praćenje provedbe projekata mora biti siguran da su sve navedene informacije zasnovane na rezultatima, mjerljive i povezane sa željenim rezultatima projekta koji su definirani u ugovoru o dodjeli sredstava.	Općinski tim za praćenje provedbe projekata

Korak 2: Organizacija terenske posjete

Korak 2	Opis	Odgovoran/a
Organizacija terenske posjete	Nakon što su narativni i finansijski izvještaji interno razjašnjeni, može se organizirati terenska posjeta. Službeno lice zaduženo za OCD kontaktira svakog od korisnika i ugovora posjetu uzimajući u obzir njihovu dostupnost kao i interna pravila i regulative za terenske posjete. Terenske posjete potrebno je ugovoriti barem sedmicu unaprijed.	Službeno lice zaduženo za OCD u JLS

PRILOG 29
FORMULAR IZVJEŠTAJA O
PRAĆENJU PROVEDBE PROJEKTA

IZVJEŠTAJ TIMA ZA PRAĆENJE PROVEDBE PROJEKATA

Naziv organizacije civilnog društva :	
Naziv projekta:	

Prethodni nivo rizika:	
Trenutni nivo rizika:	
Prethodna ocjena provedbe:	
Trenutna ocjena provedbe:	

Posjeta br.	Datum	Vrsta posjete (redovna, ad hoc, interim, finalna)
1		
2		
3		
4		
Sljedeća:		

Skala rizika

A=nema rizika, B=manji rizik, C= Prilično rizičan, D= Vrlo rizičan

Skala ocjena provedbe

Opisno ocjene imaju sljedeća značenja: 1 – nedovoljan, organizacija nije ispunila većinu zahtjeva i postavljenih rezultata; 2 – zadovoljava, organizacija je ispunila zahtjeve/rezultate u mjeri dovoljnoj da dobije prolaznu ocjenu; 3 – dobar, organizacija je ispunila sve očekivane rezultate sa zadovoljavajućim kvalitetom rada; 4 – vrlo dobar, organizacija je ispunila sve rezultate s visokim kvalitetom rada i/ili je premašila očekivanja; 5 – odličan, organizacija prevazilazi očekivanja kako u provedbi projekta tako i u samom radu, kvalitetu i nivou profesionalnosti.

I. IDENTIFIKACIJA ORGANIZACIJE

Naziv organizacije civilnog društva			
Adresa			
Telefon		Fax	
e-mail			
Odgovorna osoba			
Ovlaštena osoba			

II. IDENTIFIKACIJA PROJEKTA

Naziv projekta			
Datum početka provedbe		Datum završetka provedbe	
Ukupan budžet:	Sufinansiranje:	Sredstva po ugovoru:	
Do sada prebačena sredstava: KM	Broj tranši:	Do sada utrošena sredstva: KM	
Stanje na računu: KM			

III. PREDSTAVNICI OCD-a PRISUTNI TOKOM POSJETE PRAĆENJA PROVEDBE

Ime i prezime	Spol	Funkcija u organizaciji

(Popunjava se na osnovu vlastitog utiska i informacija prikupljenih na terenu.)

IV. Opći dio upitnika

1. Da li postoji sva relevantna projektna dokumentacija, te da li je arhivirana u skladu sa traženim standardima?
 - 1.1 Sva relevantna dokumentacija koja se tiče provedbe projekta (prijedlog projekta, ugovor, prilozi ugovora i prijedlog budžeta, sve eventualne izmjene prijedloga budžeta).
 - 1.2 Sva prepiska vezana za projektni prijedlog (uključujući i faksove/e-mailove), kao i za izmjene u odnosu na prvobitni prijedlog projekta i budžeta.
 - 1.3 Budžet projekta i računi (potrebno je imati odvojen registrator u kojem će se nalaziti dokumentacija o nastalim troškovima, hronološki poredana, te pohranjena u kategoriji u kojoj je trošak nastao. Troškovi moraju biti u skladu sa odobrenim budžetom).
 - 1.4 Dodatna dokumentacija nastala kao rezultat provedbe projekta (npr. dokumentacija sa održanih seminara, treninga, okruglih stolova, radionica, liste učesnika razvrstane po spolu, sve konačne verzije studija, brošura i sl. nastalih tokom provedbe projekta, u skladu sa dogovorenim planom i prijedlogom projekta).
 - 1.5 Dokumentacija koja se odnosi na uposlenike/osoblje (biografije, ugovori, opisi poslova koji trebaju biti u skladu sa dogovorenim planom aktivnosti i prijedlogom projekta).
 - 1.6 Oprema (tehnička specifikacija, dokumentacija koja potvrđuje da je oprema nabavljena u skladu sa uputstvima, računi i garancije za opremu, potvrde o preuzimanju opreme, postavljene inventurne naljepnice na svu opremu nabavljenu iz budžeta projekta).
2. Ocijenite kvalitativnu i kvantitativnu provedbu aktivnosti opisanih u ugovoru (pridržavanje vremenskih rokova, tj. kašnjenja, izlazni indikatori, nivo ispunjenja indikatora). Ocjenjuje se na osnovu informacija osiguranih u izvještaju organizacije civilnog društva.
 - 2.1 Koje se aktivnosti provode trenutno i koji je napredak postignut u odnosu na planirane aktivnosti i logičku matricu?
 - 2.2 Da li su očekivani rezultati postignuti u odnosu na logičku matricu i tabelu očekivanih ciljeva u prilogu ugovora o dodjeli granta?

2.3 U kojoj su mjeri rezultati u skladu sa ukupnim ciljem projekta?

2.4 Koje su se promjene desile na projektu? Da li su pretpostavke navedene u logičkoj matrici tačne?

2.5 Postoje li neke poteškoće, prepreke ili problemi (aktivnosti u riziku)?

Aktivnost	Status	Moguće poteškoće

3. Inkorporiranje ravnopravnosti spolova i osnaživanje žena u implementaciju projekta

3.1 Da li se svi podaci vode razvrstani po spolu?

3.2 Da li je, i ako jeste zašto je jedan od spolova manje zastupljen u implementaciji projekta?
Ako nije posebno planirano projektom, ispitati šta se može učiniti da se situacija poboljša.

3.3. Da li su gender osobe iz općine uključene i na kakav način u implementaciju projekta?

3.4 Da li projekat podržava i koristi rodno osjetljivu komunikaciju (u komunikaciji s medijima, partnerima, općinom)?

3.5 Kakav je dosadašnji učinak na muškarce/žene i dječake/djevojčice?

Preporuke lokalnog tima za praćenje provedbe projekta:

V. Finansijski dio upitnika

1. Da li su ispoštovane sve preporučene procedure u vezi sa arhiviranjem dokumentacije?
2. Da li je kvalitet administracije koja rukovodi projektom na zadovoljavajućem nivou?
3. Da li se računovodstvo obavlja u organizaciji te kakav je generalni utisak o načinu vođenja finansija?
4. Da li je kvalitet finansijskog poslovanja u skladu sa zahtjevima?
5. Da li je primijećeno ikakvo odstupanje, nelogičnost ili nelegalnost u oblasti finansija? Ukoliko jeste, detaljno opisati eventualne probleme.
6. Da li se sredstva troše u skladu sa prijedlogom budžeta i praksama dobrog finansijskog upravljanja?
7. Da li svi troškovi imaju svoje programsko opravdanje?
8. Da li je bilo troškova koji nisu odobreni budžetom? Ako jeste, iz kojih su izvora pokriveni? Ako nije, da li se tražilo odobrenje za plaćanje dodatnih troškova?

Preporuke lokalnog tima za praćenje provedbe projekta:

VI. Realizacija prema ciljevima postavljenim u Sporazumu o dodjeli grantova

CILJEVI ZA REALIZACIJU	POLAZIŠTE	Predloženo	Ostvareno

VII. Partnerstvo (uloga partnera u provedbi)

VIII. Promocija projekta (vidljivost)

**Monitoring promjena i uticaja na ličnom nivou i na nivou partnera
(popuniti samo pri finalnoj monitoring posjeti)**

Ocjena: A – odlično; B – dobro; C – problematično; D – neprihvatljivo	A	B	C	D	Komentar tima	Komentar organizacije koja provodi projekt
RAZVOJ PARTNERA						
U kojoj je mjeri projekt uticao na jačanje kapaciteta partnera?						
U kojoj je mjeri projekt uticao na uključenost građana u provedbi projekta?						
U kojoj je mjeri projekt uticao na odnos partnera sa lokalnim vlastima?						
U kojoj je mjeri projekt uticao na unapređenje znanja partnera o temi projekta?						
INDIVIDUALNI RAZVOJ						
U kojoj je mjeri projekt uticao na Vas lično?						
U kojoj je mjeri projekt uticao na jačanje ličnih kapaciteta?						
U kojoj je mjeri projekt uticao na Vaše znanje o temi projekta?						
U kojoj je mjeri projekt uticao na Vaše sticanje novih iskustava tokom provedbe projekta?						
U kojoj je mjeri projekt uticao na Vašu saradnju sa vladinim sektorom i poslovnim akterima u Vašoj općini?						
U kojoj je mjeri projekt uticao na Vaše menadžerske sposobnosti?						
Kako je projekt doprinio Vašem znanju o sljedećim konceptima:						
Priprema projektnog prijedloga?						
Provedba procedura u skladu sa domaćim zahtjevima i propisima?						
Uticaj projekata na Vašu saradnju sa općinskim timom za praćenje provedbe?						
Vaše vještine u smislu provedbe i realizacije projekata?						
Vašu saradnju sa ostalim nivoima vlasti? (npr. državni, entitetski, kantonalni)						

LOKALNI TIM ZA PRAĆENJE PROVEDBE PROJEKTA:

Općinski tim:

(Ime i prezime) _____ (Potpis) _____ (Datum)

(Ime i prezime) _____ (Potpis) _____ (Datum)

Korisnik/ca:

(Ime i prezime) _____ (Potpis) _____ (Datum)

Datum: ___/___/20__.

Odobrio/la:

(Ime i prezime) _____ (Potpis) _____ (Datum)

PRILOG 30
FORMULAR KONAČNOG
IZVJEŠTAJA O RADU OCD I
REZULTATIMA PROJEKTA

Grb i zaglavlje općine

Finalni izvještaj

Aktivnosti OCD projekata

Ovaj obrazac je pripremljen prema LOD metodologiji za dodjelu sredstava organizacijama civilnog društva u BiH

Sadržaj

I. OSNOVNI PODACI O AKTIVNOSTIMA OCD U OPĆINI XXXXX	3
1. UVOD	3
1.1 Javni pozivi za organizacije civilnog društva (OCD).....	3
1.2 Praćenje projekata organizacija civilnog društva (OCD)	3
II. PREGLED POJEDINAČNIH OCD PROJEKATA	4
Projekat 1.	4
Rezultati i aktivnosti prema finalnom izvještaju OCD-a:	4
Konačni komentar i ocjena koordinatora za praćenje provedbe projekta:	4
Projekat 2.	5
Rezultati i aktivnosti prema finalnom izvještaju OCD-a:	5
Konačni komentar i ocjena koordinatora za praćenje provedbe projekta:	5
Projekat 3.	6
Rezultati i aktivnosti prema finalnom izvještaju OCD-a:	6
Konačni komentar i ocjena koordinatora za praćenje provedbe projekta:	6
Projekat 4.	7
Rezultati i aktivnosti prema finalnom izvještaju OCD-a:	7
Konačni komentar i ocjena koordinatora za praćenje provedbe projekta:	7
Projekat X.	8
Rezultati i aktivnosti prema finalnom izvještaju OCD-a:	8
Konačni komentar i ocjena koordinatora za praćenje provedbe projekta:	8

I. OSNOVNI PODACI O AKTIVNOSTIMA OCD U OPĆINI XXXXX

Sumarni prikaz za općinu	
Broj provedenih projekata organizacija civilnog društva (OCD):	
Ukupno planirana i odobrena sredstva::	
Ukupno plasirana sredstva:	
Ukupni procenat iskorištenosti:	
Tematske oblasti:	1. XCXXXXX
Organizacije partneri:	
Kontakt osoba iz općine:	

1. UVOD

O pozivu i oblastima, budžetskim linijama.....

1.1 Javni pozivi za organizacije civilnog društva (OCD)

O samom javnom pozivu. Ko, kada, vrijednost, koliko je pristiglo prijava, kako je vršen odabir itd....

1.2 Praćenje projekata organizacija civilnog društva (OCD)

Praćenje provedbe OCD projekata zasnivalo se na informacijama dobijenim putem izvještaja o napretku (uključujući finansijske izvještaje), koje je pripremao korisnik granta, i provedeno je putem **posjeta na terenu**.

Ukupan broj ostvarenih monitoring posjeta na terenu na području općine je: xx.

Kroz terenske posjete organizacijama civilnog društva ustanovljene su sljedeće stvari koje se tiču provedbe projekata:

- Koje su aktivnosti provedene?
- Na kojem su nivou resursi i troškovi u vezi s napretkom provedbe?
- Da li su očekivani rezultati postignuti?
- Na kojem stepenu su rezultati u skladu sa svrhom projekta?

U narednom dijelu izvještaja nalaze se informacije o svakom pojedinačnom projektu koji je proveden. Izvještaj o radu/provedbi projekta svake organizacije zaključuje konačna ocjena osobe za koordinaciju praćenja provedbe projekta. Ocjene su u rasponu od 1 do 5, gdje je 1 najlošija ocjena, a 5 najbolja ocjena. Opisno, ocjene imaju sljedeća značenja: 1 – nedovoljan, organizacija nije ispunila većinu zahtjeva i postavljenih rezultata; 2 – zadovoljava, organizacija je ispunila zahtjeve/rezultate u mjeri dovoljnoj da dobije prolaznu ocjenu; 3 – dobar, organizacija je ispunila sve očekivane rezultate sa zadovoljavajućim kvalitetom rada; 4 – vrlo dobar, organizacija je ispunila sve rezultate sa visokim kvalitetom rada i/ili je premašila očekivanja; 5 – odličan, organizacija prevazilazi očekivanja kako u implementaciji projekta tako i u samom radu, kvalitetu i nivou profesionalnosti.

II. PREGLED POJEDINAČNIH OCD PROJEKATA

Projekat 1.

Naziv organizacije:	
Adresa:	
Telefon:	
Fax:	
E-mail:	
Osoba odgovorna za izvještaj o napretku:	
Naziv projekta:	
Lokacija:	
Datum početka provedbe projekta:	
Datum završetka projekta:	
Učesnici/ korisnici	Izgradnja kapaciteta/Trening
Broj žena:	Broj žena:
Broj muškaraca:	Broj muškaraca:
Broj djece dječaka/djevojčica:	Broj djece dječaka/djevojčica:
Ukupni odobreni budžet projekta:	
Ukupni troškovi projekta:	
Procenat iskorištenosti sredstava:	

Rezultati i aktivnosti prema finalnom izvještaju OCD-a:

XXXXXXXX

Konačni komentar i ocjena koordinatora za praćenje provedbe projekta:

XXXXXXX

Ocjena: X

Projekat 2.

Naziv organizacije:	
Adresa:	
Telefon:	
Fax:	
E-mail:	
Osoba odgovorna za izvještaj o napretku:	
Naziv projekta:	
Lokacija:	
Datum početka provedbe projekta:	
Datum završetka projekta:	
Učesnici/ korisnici	Izgradnja kapaciteta/Trening
Broj žena:	Broj žena:
Broj muškaraca:	Broj muškaraca:
Broj djece dječaka/djevojčica:	Broj djece dječaka/djevojčica:
Ukupni odobreni budžet projekta:	
Ukupni troškovi projekta:	
Procenat iskorištenosti sredstava:	

Rezultati i aktivnosti prema finalnom izvještaju OCD-a:

XXXXXXXX

Konačni komentar i ocjena koordinatora za praćenje provedbe projekta:

XXXXXXXX

Ocjena: X

Projekat 3.

Naziv organizacije:	
Adresa:	
Telefon:	
Fax:	
E-mail:	
Osoba odgovorna za izvještaj o napretku:	
Naziv projekta:	
Lokacija:	
Datum početka provedbe projekta:	
Datum završetka projekta:	
Učesnici/ korisnici	Izgradnja kapaciteta/Trening
Broj žena:	Broj žena:
Broj muškaraca:	Broj muškaraca:
Broj djece dječaka/djevojčica:	Broj djece dječaka/djevojčica:
Ukupni odobreni budžet projekta:	
Ukupni troškovi projekta:	
Procenat iskorištenosti sredstava:	

Rezultati i aktivnosti prema finalnom izvještaju OCD-a:

XXXXXXXX

Konačni komentar i ocjena koordinatora za praćenje provedbe projekta:

XXXXXXX

Ocjena: X

Projekat 4.

Naziv organizacije:	
Adresa:	
Telefon:	
Fax:	
E-mail:	
Osoba odgovorna za izvještaj o napretku:	
Naziv projekta:	
Lokacija:	
Datum početka provedbe projekta:	
Datum završetka projekta:	
Učesnici/ korisnici	Izgradnja kapaciteta/Trening
Broj žena:	Broj žena:
Broj muškaraca:	Broj muškaraca:
Broj djece dječaka/djevojčica:	Broj djece dječaka/djevojčica:
Ukupni odobreni budžet projekta:	
Ukupni troškovi projekta:	
Procenat iskorištenosti sredstava:	

Rezultati i aktivnosti prema finalnom izvještaju OCD-a:

XXXXXXXX

Konačni komentar i ocjena koordinatora za praćenje provedbe projekta:

XXXXXXX

Ocjena: X

Projekat X

Naziv organizacije:	
Adresa:	
Telefon:	
Fax:	
E-mail:	
Osoba odgovorna za izvještaj o napretku:	
Naziv projekta:	
Lokacija:	
Datum početka provedbe projekta:	
Datum završetka projekta:	
Učesnici/ korisnici	Izgradnja kapaciteta/Trening
Broj žena:	Broj žena:
Broj muškaraca:	Broj muškaraca:
Broj djece dječaka/djevojčica:	Broj djece dječaka/djevojčica:
Ukupni odobreni budžet projekta:	
Ukupni troškovi projekta:	
Procenat iskorištenosti sredstava:	

Rezultati i aktivnosti prema finalnom izvještaju OCD-a:

XXXXXXXX

Konačni komentar i ocjena koordinatora za praćenje provedbe projekta:

XXXXXXXX

Ocjena: X

Štampanje ove publikacije realizirano je u sklopu projekta Jačanje lokalne demokratije/demokracije III – LOD III, koji provodi Razvojni program Ujedinjenih nacija (UNDP), a koji finansira Evropska unija iz sredstava Instrumenta za prepristupnu pomoć (IPA) u iznosu od 2 miliona eura. Sadržaj ove publikacije isključiva je odgovornost UNDP-a i ni na koji način ne odražava stavove Evropske unije.